

Molenlanden

Publieke raadpleging onder inwoners van Molenlanden over het begraafplaatsenbeleid

1ste conceptrapportage

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
1.1 Voorwoord	3
1.2 Aanleiding onderzoek	3
1.3 Doelstelling	3
2. Samenvatting	4
3. Onderzoeksverantwoording	8
Leeswijzer	8
Doelgroepen	10
1. Inwoners (die geen grafrechten beheren)	10
2. Begrafenisondernemers	15
3. Klankbordgroepen en dorpsberaden	15
4. Kerkgenootschappen	15
5. Rechthebbenden	15
4. Resultaten	17
Onderhoud begraafplaatsen	17
Ruimte op begraafplaatsen	25
Kindergraven	31
Het plaatsen van urnen	33
Natuurbegraafplaats	35
Gebouwen op begraafplaatsen	41
	1

Kosten begraafplaatsen in het algemeen	43
Tot slot	45
Toponderzoek	47
5. Bijlagen	48
Algemene opmerkingen	48
Toelichtingen vraag 1	53
Toelichtingen vraag 3	62
Toelichtingen vraag 3.1	76
Toelichtingen vraag 3.2	79
Toelichtingen vraag 4	83
Toelichtingen vraag 5	89
Toelichtingen vraag 6	96
Toelichtingen vraag 7	100
Toelichtingen vraag 7.1	105
Toelichtingen vraag 8	106
Toelichtingen vraag 8.1	115
Toelichtingen vraag 9	116
Toelichtingen vraag 10 inwoners	131
Toelichtingen vraag 10 rechthebbenden	133
Toelichtingen vraag 11	134

1. Aanleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt de rapportage over het begraafplaatsenbeleid van de gemeente Molenlanden. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de gemeente Molenlanden, in samenwerking met onderzoeksbureau Toponderzoek.

1.2 Aanleiding onderzoek

Onderzoeksbureau Toponderzoek is op 16 juli 2020 een onderzoek gestart naar het begraafplaatsenbeleid in de gemeente Molenlanden. De gemeente is gestart met het harmoniseren van het begraafplaatsenbeleid. Er gelden na de fusie in 2019 nog verschillende regels. In dit onderzoek betrekken we: inwoners die worden benaderd via het panel TipMolenlanden en via berichten van de gemeente, klankbordgroepen en dorpsberaden, nabestaanden die gebruik maken van een begraafplaats (per post), begrafenisondernemers en kerkgenootschappen. De gemeenteraad bespreekt de uitkomsten van dit onderzoek na de zomervakantie. De resultaten van dit onderzoek worden meegewogen in het vormen van een besluit. Naast deze enquête is er eerder in de voormalige gemeente Molenwaard aandacht besteed aan dit onderwerp via een enquête en informatieavonden. Ook in voormalig Giessenlanden zijn informatieavonden gehouden over dit thema.

1.3 Doelstelling

De gemeente Molenlanden is gestart met het harmoniseren van het begraafplaatsenbeleid. Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te verschaffen naar de mening van inwoners, rechthebbenden, begrafenisondernemers, klankbordgroepen/dorpsraden en kerkgenootschappen over het begraafplaatsenbeleid van de gemeente Molenlanden. De gemeente Molenlanden wil belanghebbenden een stem geven als het gaat om de inhoud van dit beleid en de resultaten van dit onderzoek bieden handvaten voor de gemeente Molenlanden om het begraafplaatsenbeleid nader vorm te geven.

2. Samenvatting

Onderhoud begraafplaatsen

Op vraag "1 In het algemeen: in hoeverre bent u tevreden of ontevreden over het huidige onderhoud dat wordt gedaan op de begraafplaatsen in onze gemeente?" antwoorden alle doelgroepen positief. Het merendeel van de respondenten is tevreden of zeer tevreden over het onderhoud dat wordt gedaan op de begraafplaatsen in onze gemeente. Zie pagina 17.

In totaal hebben 46 respondenten vraag 1.1. ingevuld. 9 respondenten uit de doelgroep inwoners, 32 respondenten uit de doelgroep rechthebbenden en 1 respondent uit de doelgroep begrafenisondernemers. 90% van de respondenten die vraag 1.1 heeft ingevuld geeft een toelichting om welke reden men ontevreden of zeer ontevreden is over het huidige onderhoud dat wordt gedaan op de begraafplaatsen in onze gemeente. Zie pagina 18.

Op vraag "2.1 Naar welke onderdelen van het onderhoud op de begraafplaatsen in onze gemeente mag, volgens u, meer en/of minder aandacht uitgaan?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de verschillende doelgroepen op het onderdeel "Onderhoud aan groenvoorzieningen (het onderhoud aan gazons, beplantingen en bomen)" met "laten zoals het nu is".

Op vraag "2.1 Naar welke onderdelen van het onderhoud op de begraafplaatsen in onze gemeente mag, volgens u, meer en/of minder aandacht uitgaan?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de verschillende doelgroepen op het onderdeel "Onderhoud van paden en parkeerplaatsen (zoals het vegen en onkruidbestrijding)" met "laten zoals het nu is".

Op vraag "2.1 Naar welke onderdelen van het onderhoud op de begraafplaatsen in onze gemeente mag, volgens u, meer en/of minder aandacht uitgaan?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de verschillende doelgroepen op het onderdeel "Onderhoud aan grafvakken (het onderhoud aan de vakken waar graven zijn gesitueerd)" met "laten zoals het nu is".

Op vraag "2.1 Naar welke onderdelen van het onderhoud op de begraafplaatsen in onze gemeente mag, volgens u, meer en/of minder aandacht uitgaan?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de verschillende doelgroepen op het onderdeel "Onderhoud aan gebouwen (zoals het schilderwerk en reparaties)" met "laten zoals het nu is".

Ruimte op begraafplaatsen

Bij vraag "3 Wat is volgens u de beste oplossing?" wordt aan respondenten gevraagd of men wel of niet graven zou ruimen en of men wel of niet de begraafplaats zou uitbreiden. Wanneer we de resultaten evalueren concluderen we dat het merendeel van alle doelgroepen voorstander is

van het ruimen van graven waar geen grafrechten meer op rusten, graven die niet zijn verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van graven. Daarnaast gaat de voorkeur uit naar het, waar mogelijk, uitbreiden van begraafplaatsen als zich ruimtegebrek voordoet. Zie pagina 26.

Op vraag "3.1 Welke mogelijkheid heeft uw voorkeur kijkende naar het ondergronds ruimen in het nieuwe ruimingsbeleid?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de doelgroepen inwoners, rechthebbenden, begrafenisondernemers en klankbordgroep/dorpsberaden met de mogelijkheid " Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf alleen ondergronds geruimd bij ruimtegebrek op de betreffende begraafplaats. (III)". Het merendeel van de kerkgenootschappen antwoordt met de mogelijkheid " Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf ondergronds geruimd wanneer meerdere graven tegelijkertijd ondergronds geruimd kunnen worden. (II)". Zie pagina 27.

Op vraag "3.2 Welke mogelijkheid heeft uw voorkeur kijkende naar het bovengronds ruimen in het nieuwe ruimingsbeleid?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de doelgroepen met de mogelijkheid "Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf alleen bovengronds geruimd bij ruimtegebruik op de begraafplaats. (II)". Het merendeel van de begrafenisondernemers antwoordt met de mogelijkheid "Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf alleen bovengronds geruimd. (I)". Zie pagina **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Kindergraven

Op vraag "4 In hoeverre bent u het eens of oneens met de bovenstaande denkrichting van het college van burgemeester en wethouders over de uitgifte van een particulier kindergraf tegen een verlaagd tarief?" geeft het merendeel van alle doelgroepen aan het eens of zeer eens te zijn met de denkrichting van het college van burgemeester en wethouders.

Het plaatsen van urnen

Op vraag "5 In hoeverre bent u het eens of oneens met het realiseren van een urnenmuur in elke kern met een begraafplaats?" geeft het merendeel van alle doelgroepen aan het eens of zeer eens te zijn met de realisatie van een urnenmuur in elke kern met een begraafplaats. Zie pagina 33.

Op vraag "6 In hoeverre bent u het eens of oneens met het realiseren van een strooiveld op de begraafplaatsen in onze gemeente waar dit mogelijk is?" antwoorden de respondenten van de verschillende doelgroepen verdeeld. Zie pagina **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Natuurbegraafplaats

Op vraag "7 In hoeverre staat u open voor de realisatie van een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Molenlanden?" geeft meer dan de helft van elke doelgroep aan open te staan voor de realisatie van een natuurbegraafplaats. Zie pagina 35.

Bij vraag "7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?" wordt "Eeuwigdurende grafrust (er wordt niet geruimd)" door de inwoners het vaakst op de eerste plaats gezet (39%). De antwoordmogelijkheid die, door inwoners, het vaakst opgenomen wordt in de top 3 is "Medegebruik (ook wandelen of op een bankje zitten mogelijk maken)".

Bij vraag "7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?" wordt "Eeuwigdurende grafrust (er wordt niet geruimd)" door de rechthebbenden het vaakst op de eerste plaats gezet (52%). De antwoordmogelijkheid die, door rechthebbenden, het vaakst opgenomen wordt in de top 3 is "Medegebruik (ook wandelen of op een bankje zitten mogelijk maken)".

Bij vraag "7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?" worden "Eeuwigdurende grafrust (er wordt niet geruimd)" en "Medegebruik (ook wandelen of op een bankje zitten mogelijk maken)" door de begrafenisondernemers het vaakst op de eerste plaats gezet (40%). Deze antwoordmogelijkheden zijn het vaakst opgenomen in de top 3.

Bij vraag "7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?" wordt "Eeuwigdurende grafrust (er wordt niet geruimd)" door de klankbordgroepen en dorpsberaden het vaakst op de eerste plaats gezet (55%). Dit is ook de antwoordmogelijkheid die het vaakst wordt genoemd in de top 3 door klankbordgroepen en dorpsberaden.

Bij vraag "7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?" wordt "Eeuwigdurende grafrust (er wordt niet geruimd)" door de kerkgenootschappen het vaakst op de eerste plaats gezet (64%). Dit is ook de antwoordmogelijkheid die het vaakst wordt genoemd in de top 3 door kerkgenootschappen. Zie pagina 36.

Gebouwen op begraafplaatsen

Op vraag "8 Hoe ziet u de toekomst van gebouwen op begraafplaatsen die momenteel geen functie hebben?" is verdeeld geantwoord door de verschillende doelgroepen. Zie pagina 41.

Op vraag "8.1 Als u een voorkeur mag geven voor een nieuwe bestemming van gebouwen zonder functie op begraafplaatsen, welke nieuwe bestemming zou u aanraden?" is verdeeld geantwoord door de verschillende doelgroepen. Zie pagina 42.

Kosten begraafplaatsen in het algemeen

Op vraag "9 Wat is volgens u de beste optie om de kosten en opbrengsten van het begraafplaatsenbeleid meer in balans te brengen?" wordt het antwoord "Het verhogen van de tarieven van grafrechten en verlengingen" het minst vaak genoemd in alle doelgroepen. Het antwoord "Een combinatie van het snijden in de kosten en het verhogen van de tarieven van grafrechten en verleningen" wordt het vaakst gekozen gevolgd door "Het snijden in de kosten".

Dit en meer blijkt uit het onderzoek naar het begraafplaatsenbeleid in de gemeente Molenlanden, waarbij 1393 deelnemers zijn geraadpleegd.

3. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek
Onderwerpen

Onderzoek begraafplaatsenbeleid

- Onderhoud begraafplaatsen
- Ruimte op begraafplaatsen
- Kindergraven
- Het plaatsen van urnen
- Natuurbegraafplaats
- Gebouwen op begraafplaatsen
- Kosten begraafplaatsen in het algemeen

Enquêteperiode

16 juli 2020 tot 19 augustus 2020

Aantal vragen

20

Aantal respondenten

1393

Foutmarge

2,5% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

Rapportagedatum

20 augustus 2020

Toelichting:

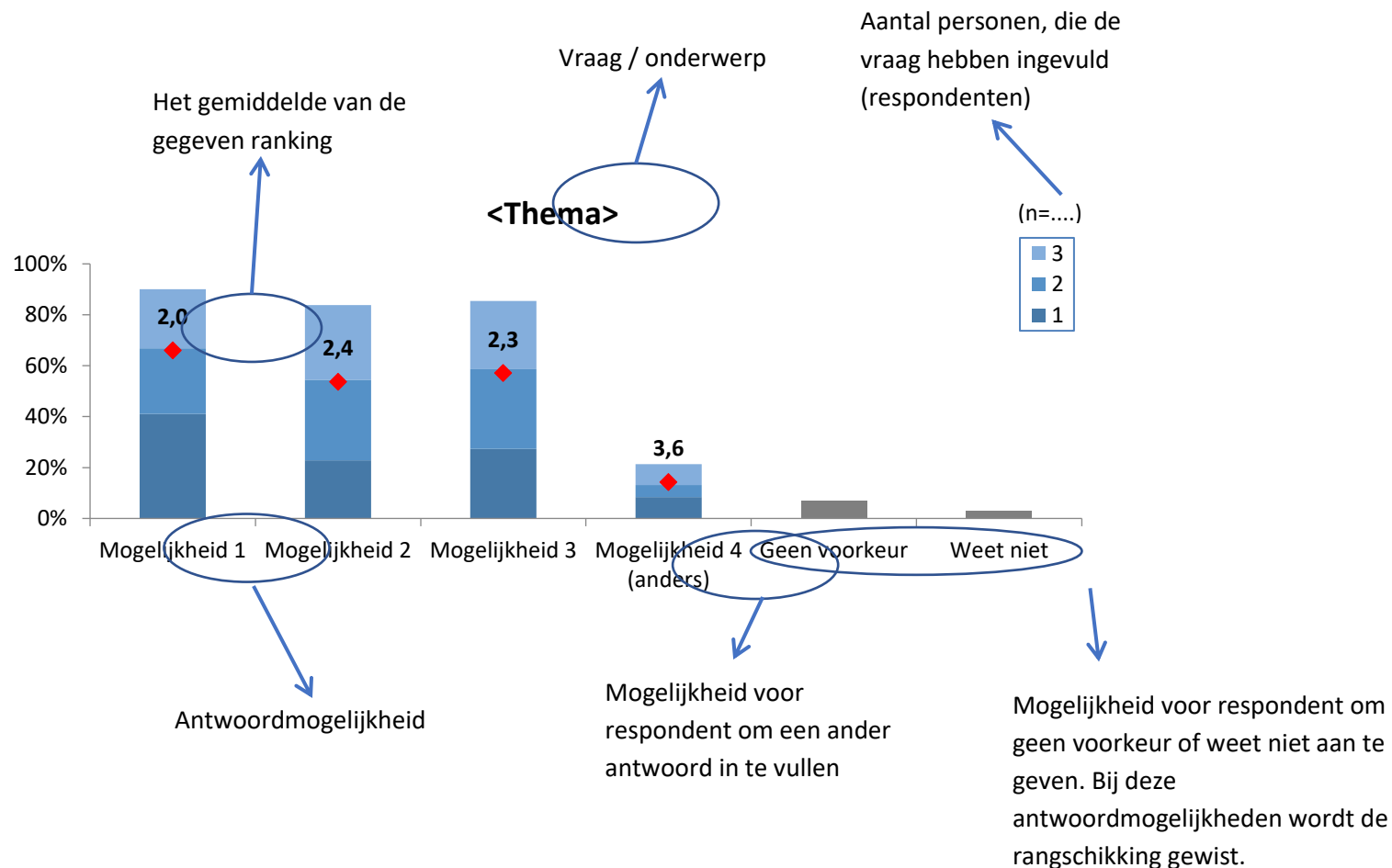
De *foutmarge* geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. In dit onderzoek is de foutmarge maximaal $\pm 2,5\%$. Het *betrouwbaarheidsniveau* geeft de verwachte kans aan, dat bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, een zelfde resultaat wordt verkregen.

Leeswijzer

In deze rapportage zijn alle respondenten die deel hebben genomen aan het onderzoek meegenomen. Het merendeel van de respondenten per doelgroep heeft het gehele onderzoek ingevuld maar dit geldt niet voor alle respondenten. Per vraag is geanalyseerd hoeveel respondenten die betreffende vraag hebben ingevuld, op basis daarvan is de analyse uitgevoerd. Dit verklaart het verschil in aantal respondenten per vraag en het verschil met het totaal aantal respondenten.

De toelichtingen in deze rapportage zijn de letterlijke antwoorden van de respondenten. Hier kunnen spelfouten of andere taalfouten in voorkomen. Daarnaast zijn de percentages die worden getoond afgerond op hele percentages (op enkele grafieken na), dit is gedaan om de leesbaarheid van de grafiek te kunnen waarborgen. Eventuele optellingen van 99% of 101% worden dus veroorzaakt door de afronding. De precieze percentages kunnen ten alle tijden worden opgevraagd bij onderzoeksbureau Toponderzoek.

Er zijn verschillende rankingvragen opgenomen in het onderzoek. Op deze rankingvragen hebben respondenten een ranking aangebracht op verschillende antwoordmogelijkheden. Een leeswijzer voor deze grafieken is hieronder opgenomen.

LET OP! Een laag gemiddelde betekent dat het antwoord vaak op de eerste plaats in de top 3 of top 5 is genoemd. Het antwoord met het laagste gemiddelde is dus het antwoord dat het vaakst op '1' is gezet. Bij een top 3 is het hoogst (slechtst) mogelijke gemiddelde een 4. Bij een top 5 is dit een 6. Dit komt doordat antwoorden die niet in een top 3 worden meegenomen wel worden meegenomen in de berekening van het gemiddelde.

Doelgroepen

In het onderzoek zijn verschillende doelgroepen benaderd.

1. Inwoners
2. Rechthebbenden
3. Begrafenisondernemers
4. Klankbordgroepen en dorpsberaden
5. Kerkgenootschappen

1. Inwoners (die geen grafrechten beheren)

De doelgroep inwoners is op verschillende manieren benaderd. Namelijk via het burgerpanel TipMolenlanden, via de communicatiekanalen van de gemeente Molenlanden en via de krant. Alle respondenten vulden de vragenlijst anoniem in.

In totaal hebben 835 inwoners deelgenomen aan het onderzoek. Hiervan beheert 35,7% grafrechten van graven op één of meerdere begraafplaatsen binnen de gemeente Molenlanden, dit komt neer op 298 respondenten. De overige 64,3% van de inwoners die hebben gereageerd heeft aangegeven geen grafrechten te beheren van graven op één of meerdere begraafplaatsen binnen de gemeente Molenlanden, dit komt neer op 537 respondenten.

Gezien 298 inwoners hebben aangegeven grafrechten te beheren, zijn deze inwoners toegevoegd aan de doelgroep rechthebbenden. Deze groep inwoners zijn niet meegenomen bij de doelgroep inwoners.

Bij overige groep inwoners (537 respondenten die geen grafrechten beheren) is de respons vergeleken met de populatie op de volgende drie punten;

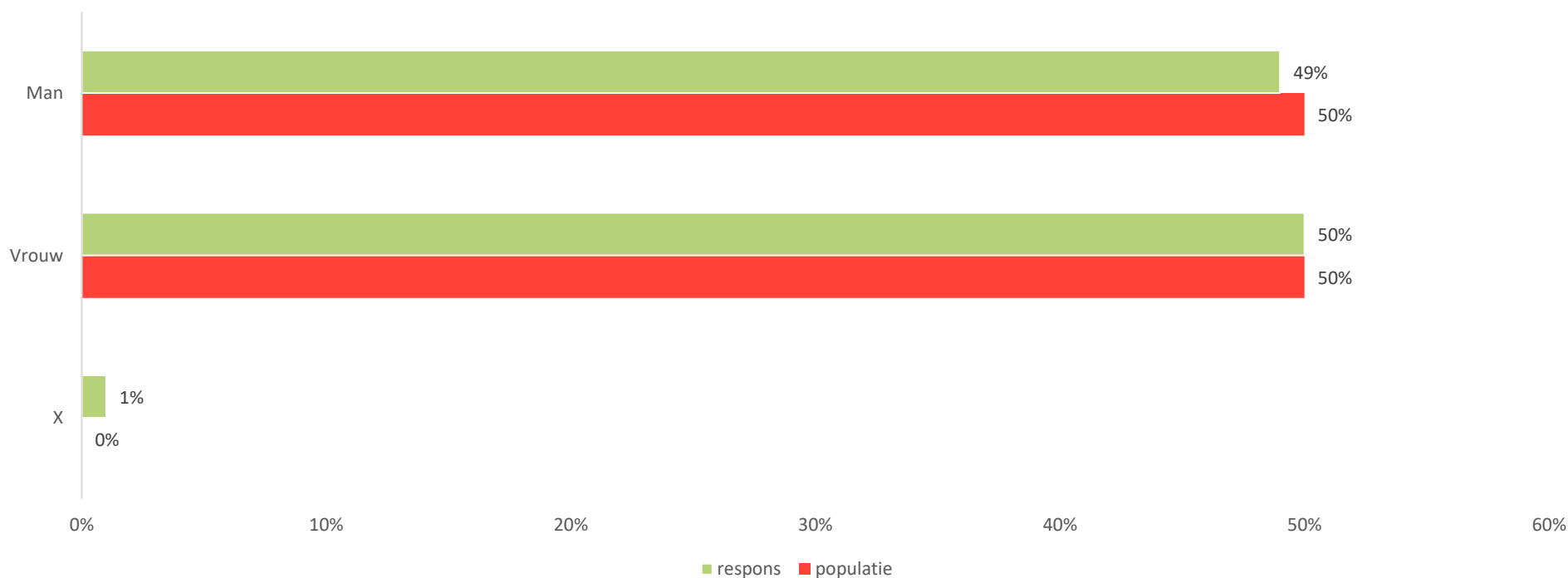
- Geslacht
- Leeftijd
- Kern

Geslacht

In onderstaande grafiek zien we de ongewogen afspiegeling op basis van geslacht. In de grafiek is geen onder- of oververtegenwoordiging te zien in het percentage respondenten op basis van geslacht.

De onderliggende waarden volgen hieronder, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de populatie (de verdeling rondom inwoners van Molenlanden) en de respons (de verdeling rondom de respondenten).

Response en populatie naar geslacht

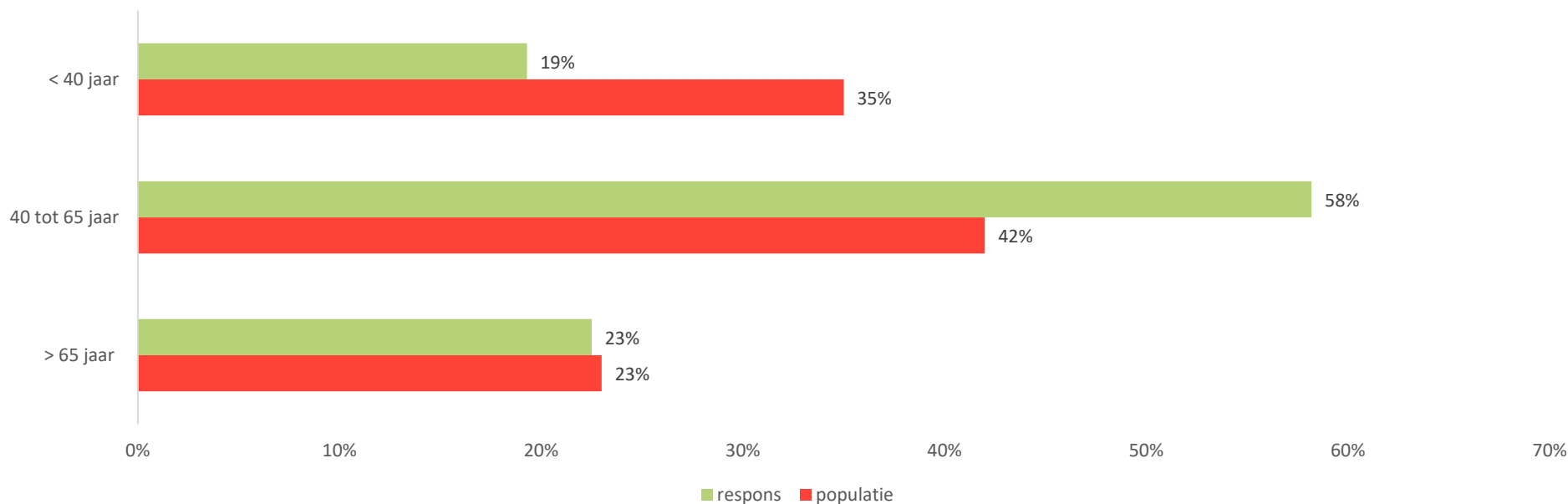
In bovenstaande grafiek zien we de afspiegeling op basis van geslacht. In de grafiek is geen onder- of oververtegenwoordiging te zien, de verdeling op basis van geslacht van de steekproef is een representatieve afspiegeling van de populatie.

Leeftijd

In onderstaande grafiek zien we de ongewogen afspiegeling op basis van leeftijd. In de grafiek is een oververtegenwoordiging te zien in het percentage respondenten tussen de 40 en 65 jaar oud. Daarnaast laat de grafiek een ondervertegenwoordiging van het percentage respondenten van onder de 40 jaar zien.

De onderliggende waarden volgen hieronder, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de populatie (de verdeling rondom inwoners van Molenlanden) en de respons (de verdeling rondom de respondenten).

Response en populatie naar leeftijd

In bovenstaande grafiek zien we de afspiegeling op basis van leeftijd. In de grafiek is een oververtegenwoordiging te zien in het percentage respondenten tussen 40 en 65 jaar. De respondenten onder 40 jaar zijn ondervertegenwoordigd.

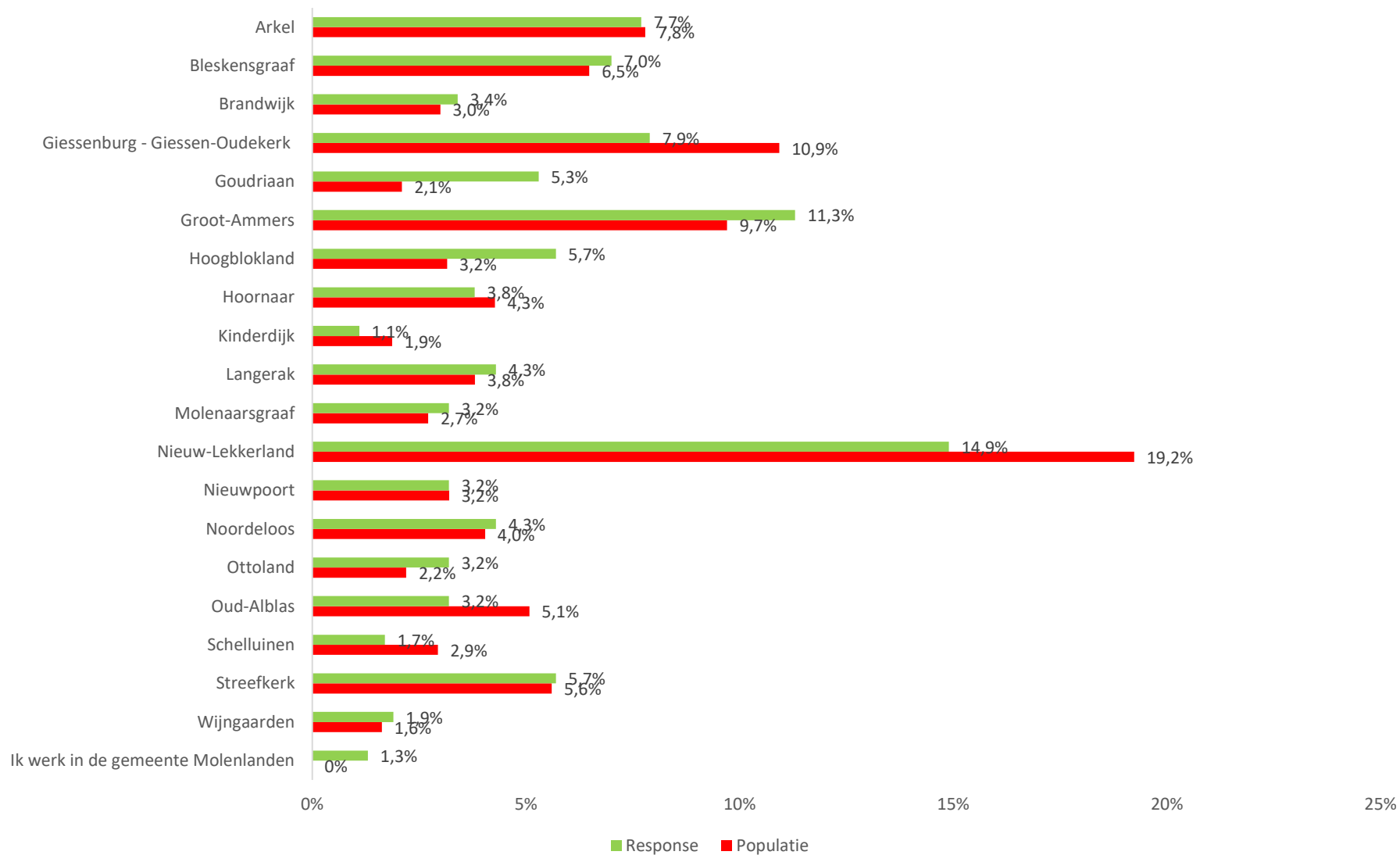
Kern

Naast geslacht en leeftijd wordt ook naar de verdeling van woonplaats gekeken. Waar bij geslacht de afspiegeling van de steekproef representatief is voor de populatie, zien we bij woonplaats verschil tussen de steekproef en de populatie.

Op basis van kern is een ondervertegenwoordiging in het percentage inwoners uit de kern Nieuw-Lekkerland zichtbaar. Afgezien van de genoemde ondervertegenwoordiging is de steekproef een representatieve afspiegeling van de populatie op basis van kern.

De onderliggende waardes volgen op de volgende pagina, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de populatie (de verdeling rondom inwoners van Molenlanden) en de respons (de verdeling rondom de respondenten).

Response en populatie naar kern

2. Begrafenisondernemers

Begrafenisondernemers zijn de dienstverleners die de uitvaart verzorgen. In totaal zijn vijftien begraafenisondernemers aangeschreven via de gemeente Molenlanden. Negen van de vijftien begraafenisondernemers hebben deelgenomen aan het onderzoek. Dit is een response van 60%. Alle respondenten vulden de vragenlijst anoniem in.

3. Klankbordgroepen en dorpsberaden

Klankbordgroepen en dorpsberaden zetten zich in voor de initiatieven en knelpunten op het gebied van leefbaarheid in de kern. In de klankbordgroep en dorpsberaden zitten inwoners van het dorp. In totaal zijn negentien klankbordgroepen en dorpsberaden aangeschreven via de gemeente Molenlanden. Zeventien van de negentien klankbordgroepen en dorpsberaden hebben gereageerd. Dit is een response van 89%. Alle respondenten vulden de vragenlijst anoniem in. Eén van de klankbordgroepen/dorpsberaden heeft aangegeven het niet hun taak te vinden om deel te nemen aan het onderzoek.

4. Kerkgenootschappen

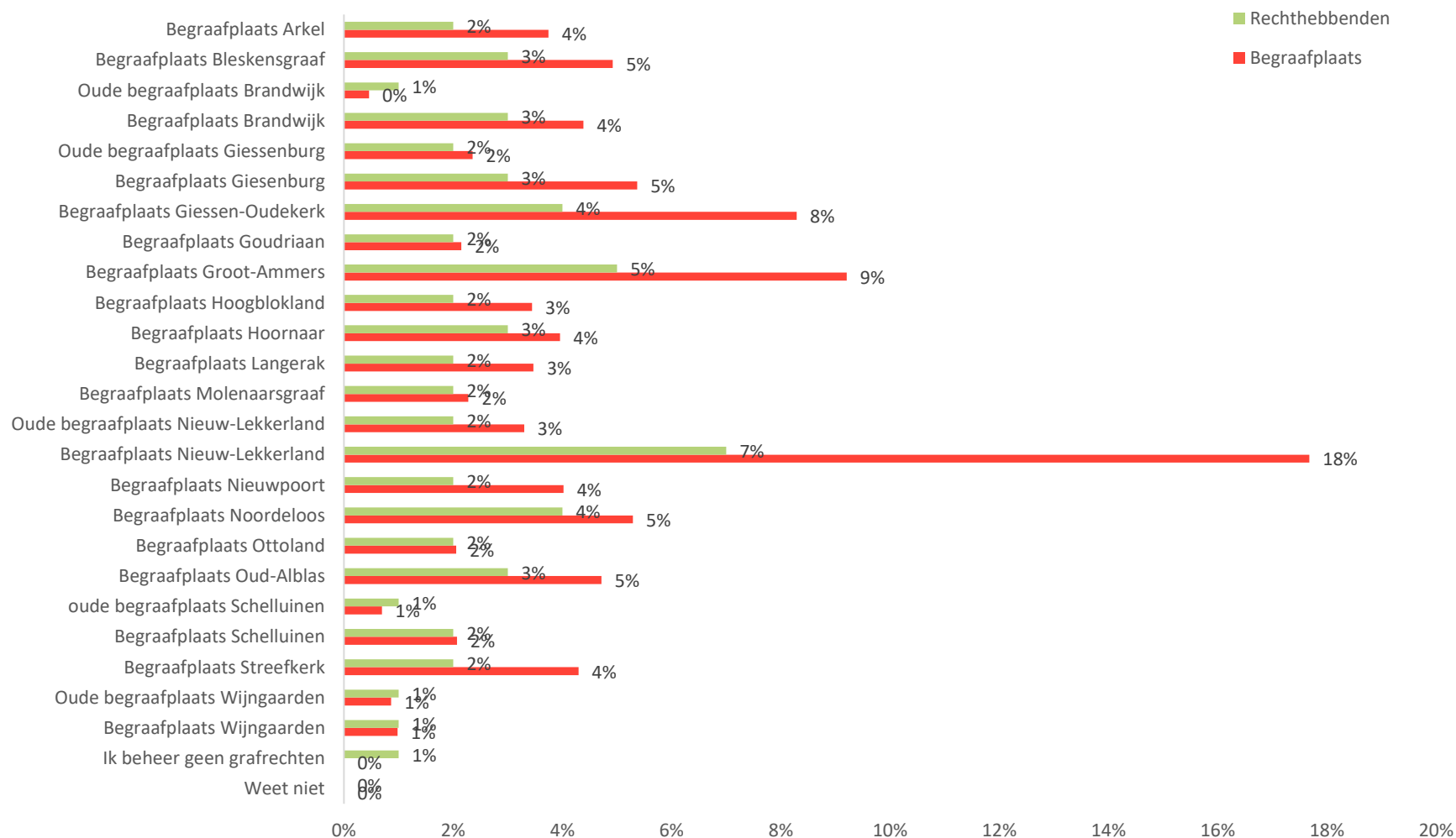
Een kerkgenootschap is een zelfstandige organisatie die een kerk of een godsdienstige gemeenschap vertegenwoordigt. In totaal zijn 41 kerkgenootschappen aangeschreven via de gemeente Molenlanden. 23 van de 41 kerkgenootschappen hebben gereageerd. Dit is een response van 56%. Alle respondenten vulden de vragenlijst anoniem in.

5. Rechthebbenden

Rechthebbenden zijn de inwoners die hebben aangegeven grafrechten van graven op één op meerdere begraafplaatsen binnen de gemeente Molenlanden te beheren. Rechthebbenden zijn per post benaderd en zijn tweemaal aangeschreven. Via de postverzending hebben 507 rechthebbenden gereageerd. Daarnaast heeft een deel van de inwoners (298 respondenten) aangegeven grafrechten te beheren. In totaliteit komt dit neer op 835 respondenten die grafrechten beheren. Alle respondenten vulden de vragenlijst anoniem in. De rechthebbenden die per post zijn benaderd hebben de vraag gekregen op welke begraafplaats(en) het graf of de graven liggen waarvan zij de rechten beheren. Onderstaande grafiek laat de respons versus de populatie zien

Verdeling begraafplaats versus rechthebbenden

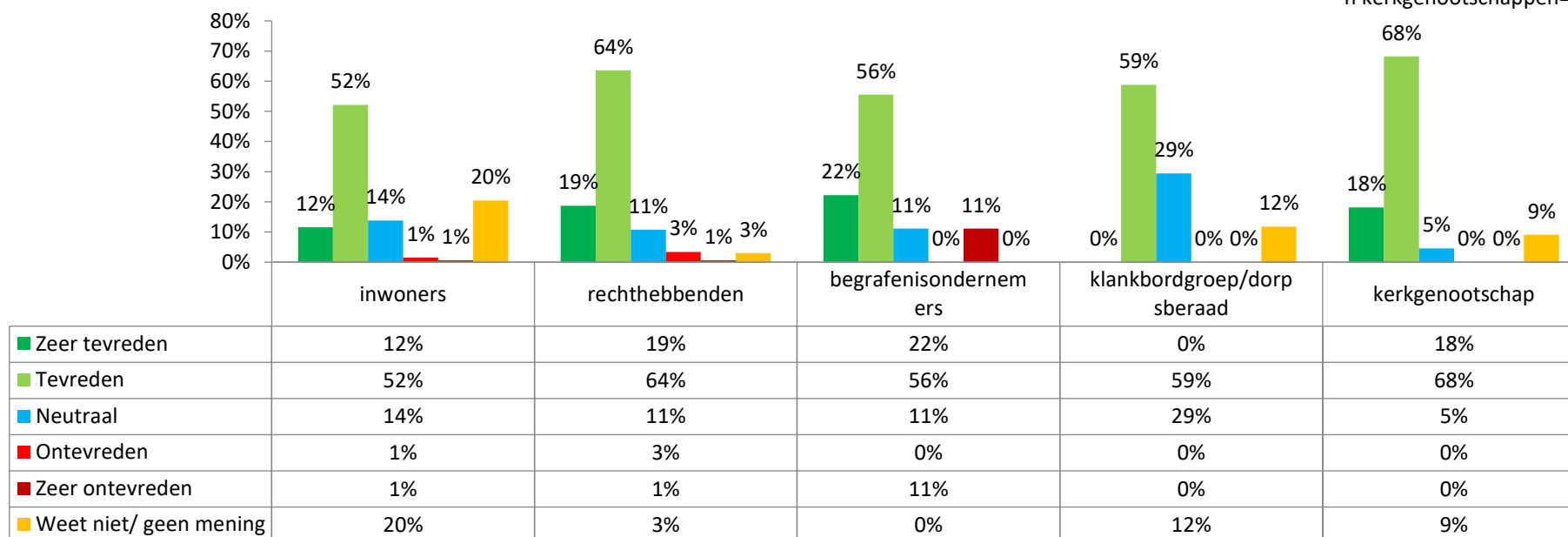
4. Resultaten

Onderhoud begraafplaatsen

Op de begraafplaatsen in de gemeente Molenlanden worden onder andere de paden en parkeerplaatsen onderhouden, wordt het gras gemaaid en de beplanting gesnoeid.

1 In het algemeen: in hoeverre bent u tevreden of ontevreden over het huidige onderhoud dat wordt gedaan op de begraafplaatsen in onze gemeente?

n totaal=1387
n inwoners=537
n rechthebbenden=802
n begrafenisondernemers=9
n klankbordgroepen/dorpsberaden=17
n kerkgenootschappen=22

Op vraag "1 In het algemeen: in hoeverre bent u tevreden of ontevreden over het huidige onderhoud dat wordt gedaan op de begraafplaatsen in onze gemeente?" antwoorden alle doelgroepen positief. Het merendeel van de respondenten is tevreden of zeer tevreden over het onderhoud dat wordt gedaan op de begraafplaatsen in onze gemeente.

Vraag 1.1 is gesteld aan alle respondenten die bij vraag 1 hebben aangegeven (zeer) ontevreden te zijn over het huidige onderhoud dat wordt gedaan op de begraafplaats in onze gemeente. Niemand van de respondent van de klankbordgroepen/dorpsberaden en kerkgenootschappen is (zeer) ontevreden, vandaar dat deze doelgroepen niet zijn vertegenwoordigd in deze vraag.

1.1 Kunt u toelichten om welke reden(en) u ontevreden of zeer ontevreden bent over het huidige onderhoud dat wordt gedaan op de begraafplaatsen in onze gemeente? (n=46)

(Meerdere antwoorden mogelijk)

n totaal=42

n inwoners=9

n rechthebbenden=32

n begrafenisondernemers=1

In totaal hebben 46 respondenten vraag 1.1. ingevuld. 9 respondenten uit de doelgroep inwoners, 32 respondenten uit de doelgroep rechthebbenden en 1 respondent uit de doelgroep begrafenisondernemers. 90% van de respondenten die vraag 1.1 heeft ingevuld geeft een toelichting om welke reden men ontevreden of zeer ontevreden is over het huidige onderhoud dat wordt gedaan op de begraafplaatsen in onze gemeente.

Reden:

- Achterstallig onderhoud
- Altijd als ik een bloemetje wil brengen kan ik niet bij de steen komen of een heg in de weg nu de planten veel te hoog
- Begraafplaats dient er netjes en verzorgd uit te zien
- Begraafplaats Schelluinen zag er zeer onverzorgd uit, veel onkruid en vuile grafstenen
- De grafrechten zijn te hoog in vergelijking met de kwaliteit van het onderhoud
- De grafsteen is zwaar beschadigd door toedoen van één van uw hoveniers en gezien wij eeuwigdurend onderhoud hebben voor het graf had ik wel verwacht dat de gemeente dit zou opknappen, restaureren.
- De grafsteen van mijn vader en moeder is helemaal verzakt.
- Dient netjes en verzorgd te zijn
- Er is nogal een verschil in onderhoud aan de loop paden. In Molenaarsgraaf zijn de loop paden slecht onderhouden. Straatwerk is behoorlijk scheef.
- Er wordt veel te vroeg geruimd. Waarom gunnen we de overledenen geen rust voor een tijdvak van tenminste 100 jaar?
- Grafzerk zakt rechts weg en grindpad is smerig kinderbegraafplaats vol onkruid
- Het gras wordt gemaaid maar niet opgeruimd.
- Het grindpad wat soms bijna gras word. De aula word niet bijgehouden en schoongemaakt

- Het ziet er niet naar uit dat men er echt aandacht aan besteedt het is allemaal zo minimaal
- Hier is grind en moeilijk toegankelijk voor rollator of rolstoel.
- Inrit aula verschrikkelijk te gek voor woorden
- Kapot meubilair , met als gevolg mijn kleding kapot.
- Moeilijk bereikbaar zeker voor ouderen het looppad is zand.
- Na het uitstrooien van schelpen over de in gebruik zijnde graven worden de naamplaatjes van de overledenen NIET teruggeplaatst. Zelfs al staan die er al jaren! Ook de grafnummers zijn niet, dan na een klacht teruggeplaatst.
- Onderhoud en begraafplaats moet netjes zijn en er verzorgd uitzien
- Onkruid
- Onkruid veld
- Ontevreden over het schoonspuiten van de stenen met een hoge drukreiniger. Alle letters vervagen zo op de steen.
- Ook voor rolstoelgebruikers en bezoekers met rollators moet toegang en bezoek van begraafplaatsen mogelijk zijn
- Paden en grafgebieden zien er onverzorgd uit
- Regelmatig veel onkruid in grindpaden
- Slecht onderhoud aan bestrating, grind/gras etc. Ziet er overzorgt uit
- Staat er duidelijk bij vermeld
- Staat geen boom of struik, het is heel ongezellig
- Steen moet je zelf bijhouden, eerst werd dit gedaan
- Te weinig aandacht voor onderhoud graven
- Veel onkruid,
- Veel onkruid, ziet er vaak echt onverzorgd uit.
- Waarom moet dit met vrijwilligers gedaan worden? Kan ook met taakgestrafde, asielzoekers etc
- Zeker in Bleskensgraaf op het oude gedeelte ziet er onverzorgd uit.
- Zie boven
- Er staat dat de monumenten schoon gemaakt worden 1 of 2 keer per jaar maar dat kan ik bij de monumenten die van mij zijn niet waarnemen , kom regelmatig op de begraafplaats.
- Om kosten te sparen kan er best met minder onderhoud toe.
- Oude begraafplaats
- Verlaten gebied

Toelichting

- Asfalteren ook rond de Aula en aan de zijkant parkeer plekken maken maar dat is al meerdere keren aangegeven!!!!!!Doet er daad werkelijk wat mee AUB

Het uitvoeren van onderhoud brengt kosten met zich mee. De gemeente Molenlanden wil het onderhoud goed en toch efficiënt inrichten.

2.1 Onderhoud aan groenvoorzieningen (het onderhoud aan gazons, beplantingen en bomen)

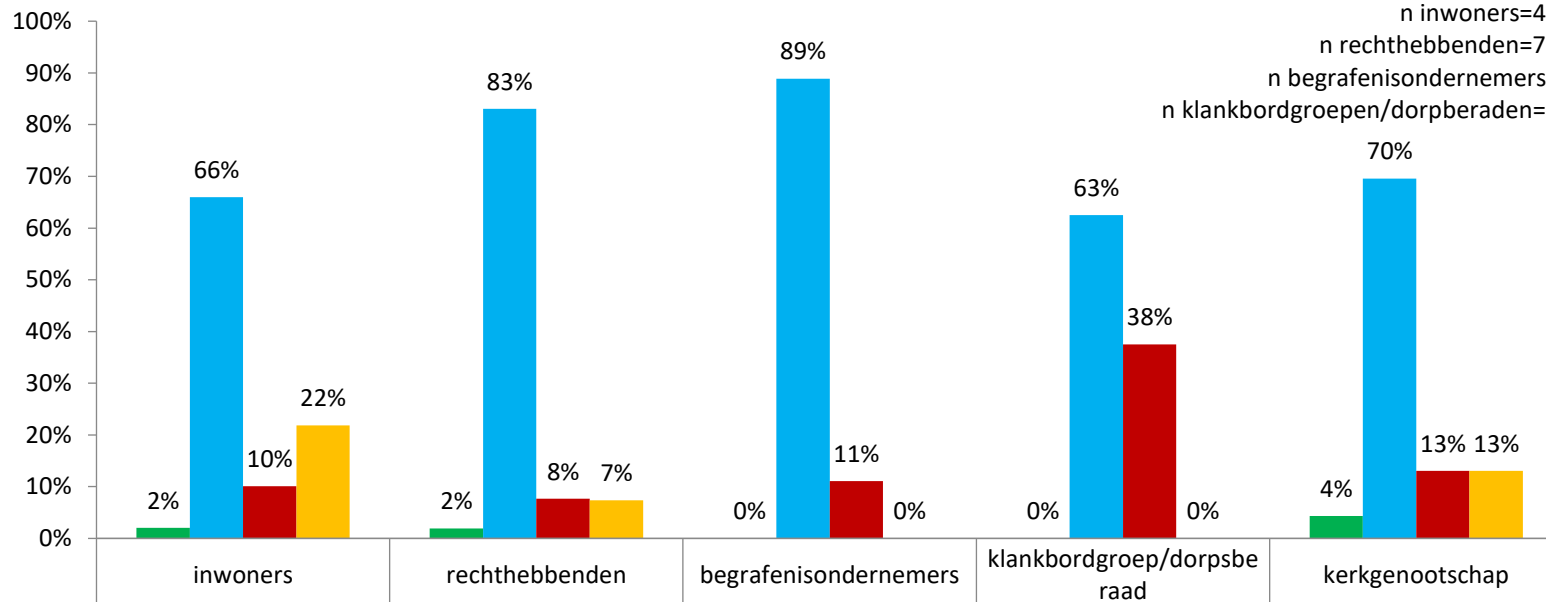
n totaal=1317

n inwoners=485

n rechthebbenden=784

n begrafenisondernemers=9

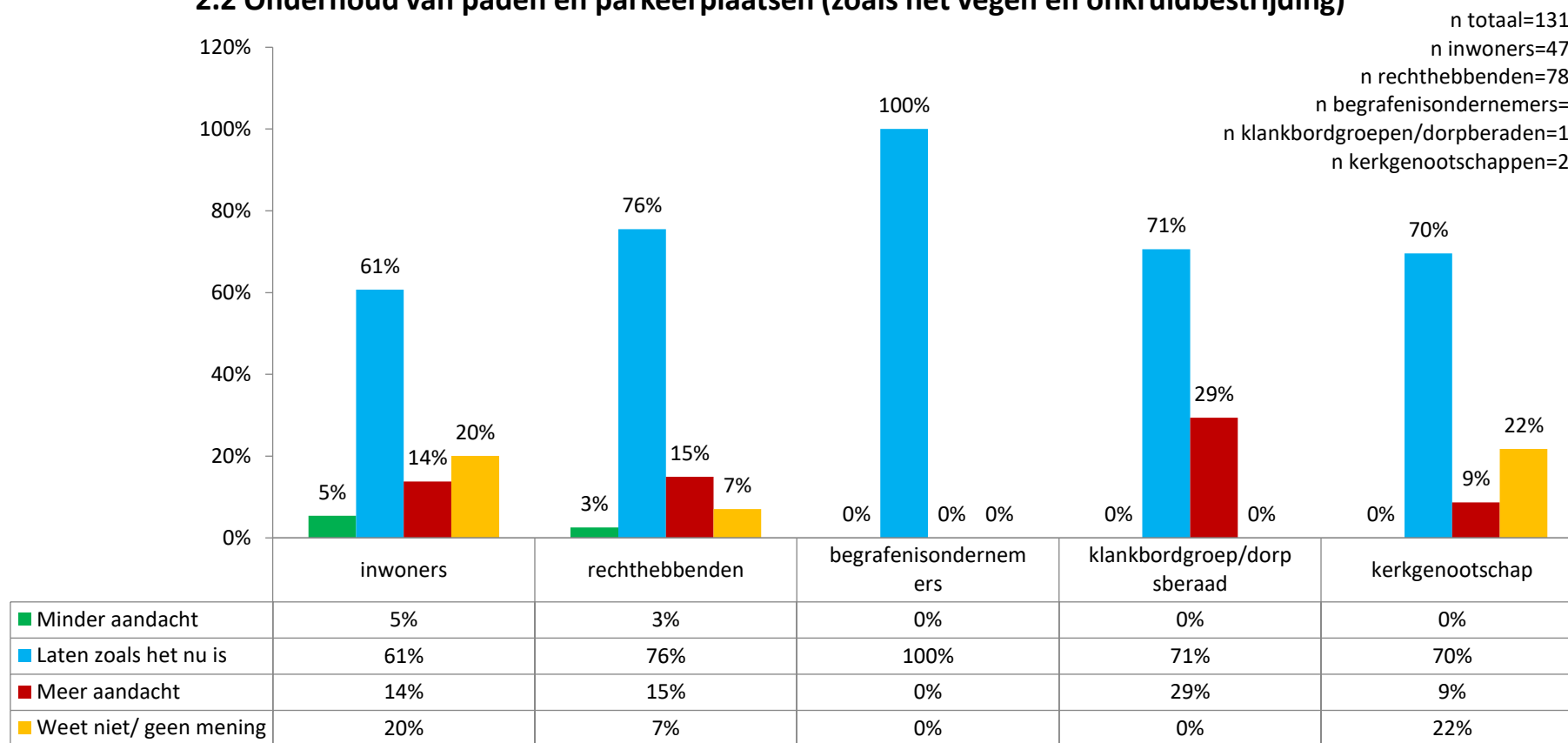
n klankbordgroepen/dorpsberaden=16

	inwoners	rechthebbenden	begrafenisondernemers	klankbordgroep/dorpsbe raad	kerkgenootschap
■ Minder aandacht	2%	2%	0%	0%	4%
■ Laten zoals het nu is	66%	83%	89%	63%	70%
■ Meer aandacht	10%	8%	11%	38%	13%
■ Weet niet/ geen mening	22%	7%	0%	0%	13%

Op vraag "2. Naar welke onderdelen van het onderhoud op de begraafplaatsen in onze gemeente mag, volgens u, meer en/of minder aandacht uitgaan?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de verschillende doelgroepen op het onderdeel "Onderhoud aan groenvoorzieningen (het onderhoud aan gazons, beplantingen en bomen)" met "laten zoals het nu is".

2.2 Onderhoud van paden en parkeerplaatsen (zoals het vegen en onkruidbestrijding)

Op vraag "2. Naar welke onderdelen van het onderhoud op de begraafplaatsen in onze gemeente mag, volgens u, meer en/of minder aandacht uitgaan?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de verschillende doelgroepen op het onderdeel "Onderhoud van paden en parkeerplaatsen (zoals het vegen en onkruidbestrijding)" met "laten zoals het nu is".

2.3 Onderhoud aan grafvakken (het onderhoud aan de vakken waar graven zijn gesitueerd)

n totaal=1303

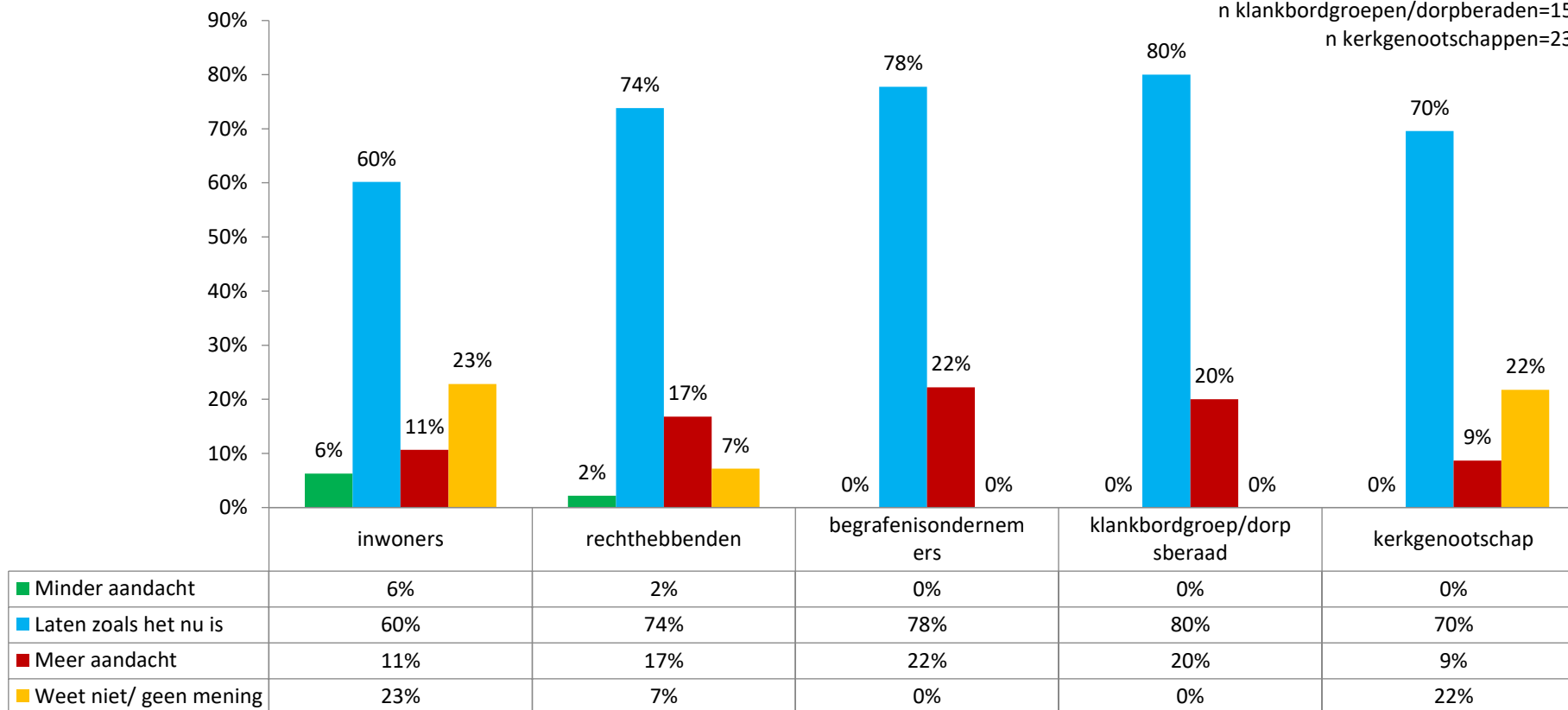
n inwoners=477

n rechthebbenden=779

n begrafenisondernemers=9

n klankbordgroepen/dorpberaden=15

n kerkgenootschappen=23

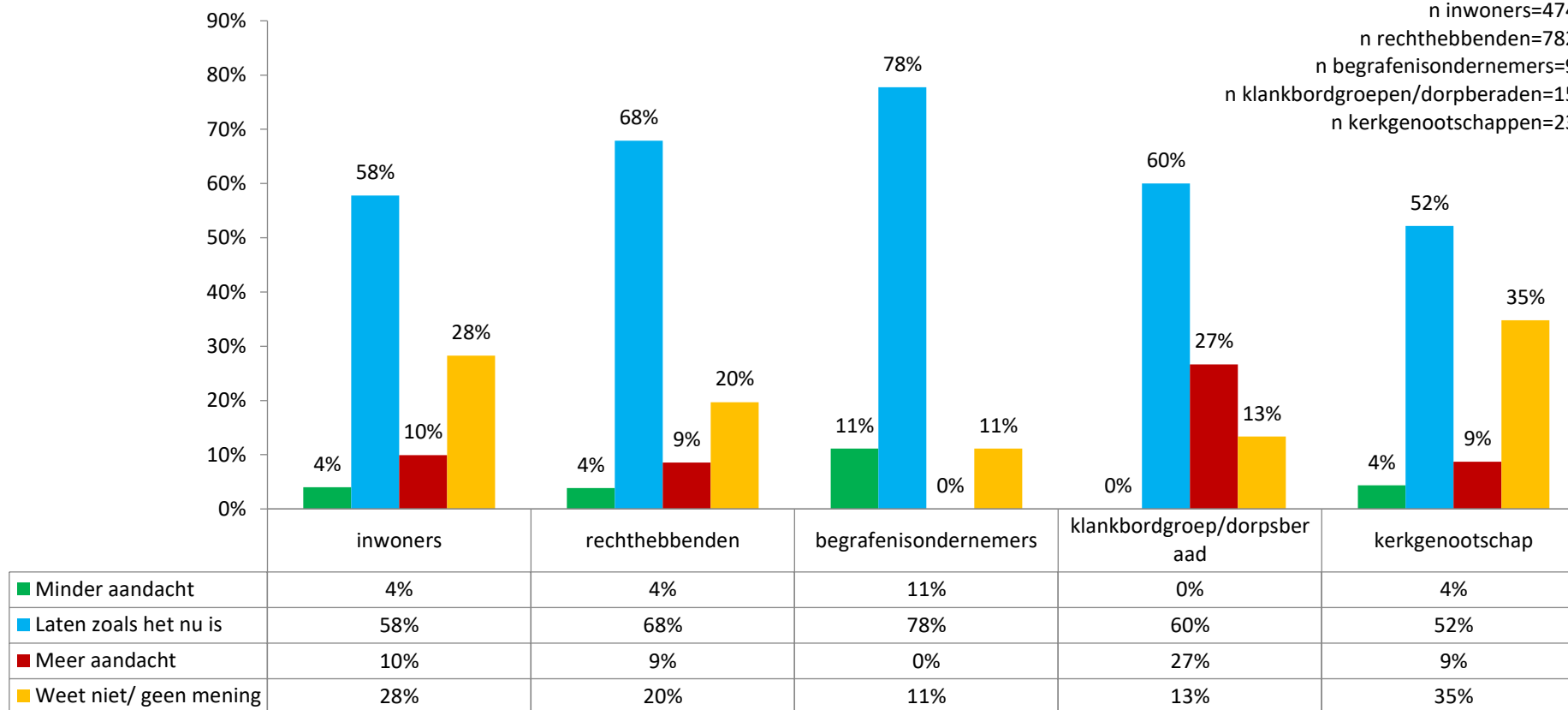

Op vraag "2. Naar welke onderdelen van het onderhoud op de begraafplaatsen in onze gemeente mag, volgens u, meer en/of minder aandacht uitgaan?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de verschillende doelgroepen op het onderdeel "Onderhoud aan grafvakken (het onderhoud aan de vakken waar graven zijn gesitueerd)" met "laten zoals het nu is".

2.4 Onderhoud aan gebouwen (zoals het schilderwerk en reparaties)

n totaal=1303
n inwoners=474
n rechthebbenden=782
n begrafenisondernemers=9
n klankbordgroepen/dorpsberaden=15
n kerkgenootschappen=23

Op vraag "2.1 Naar welke onderdelen van het onderhoud op de begraafplaatsen in onze gemeente mag, volgens u, meer en/of minder aandacht uitgaan?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de verschillende doelgroepen op het onderdeel "Onderhoud aan gebouwen (zoals het schilderwerk en reparaties)" met "laten zoals het nu is".

Ruimte op begraafplaatsen

Om in de toekomst in onze gemeente te kunnen blijven begraven, willen we samen met u kijken naar het beleid rondom het ruimen van graven en het wel of niet uitbreiden van begraafplaatsen.

- Het ruimen van graven

Met het ruimen van graven kan onderscheid gemaakt worden in het bovengronds ruimen (dit is het verwijderen van de grafsteen) en ondergronds ruimen. Bij deze vraag wordt gefocust op het ondergronds ruimen van graven. Hiermee wordt het verwijderen van de overledene uit een graf bedoeld. Ondergronds ruimen kan alleen plaatsvinden als er bovengronds ook wordt geruimd en de grafsteen en grafbedekking dus is verwijderd.

Er zijn verschillende manieren in het ruimen van graven. (I) Een overledene altijd verwijderen uit een graf wanneer er geen rechten meer op het graf rusten. (II) Een overledene alleen uit een graf verwijderen als er meerdere graven tegelijk geruimd kunnen worden. (III) Een overledene alleen uit een graf verwijderen als er ruimtegebrek is op de begraafplaats.

Wanneer wordt gekozen voor het ruimen van graven, dan kunnen we op de meeste begraafplaatsen blijven begraven. Over circa 19 jaar zal er ruimtegebrek ontstaan bij enkele begraafplaatsen (Giessenburg, Hoornaar en Molenaarsgraaf).

- Het nooit ruimen van graven

Wanneer wordt gekozen om graven nooit te ruimen, dan betekent dit dat de overledene nooit wordt verwijderd uit een graf waar geen grafrechten meer op rusten.

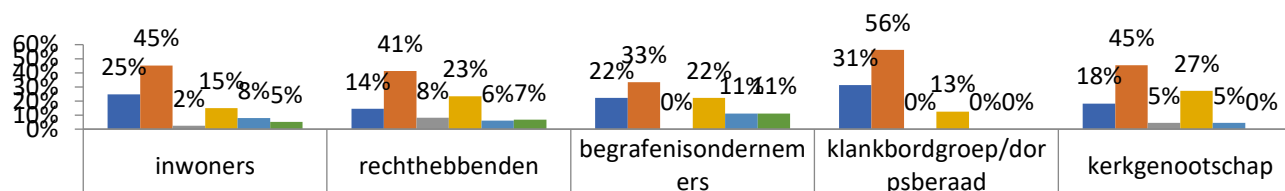
Een gevolg hiervan is dat er eerder (over circa 7 jaar) en op meerdere begraafplaatsen ruimtegebrek ontstaat.

- Het wel of niet uitbreiden van begraafplaatsen

Per begraafplaats met ruimtegebrek wordt gekeken of de mogelijkheid er is om uit te kunnen breiden. Op de begraafplaatsen, waar op termijn niet meer begraven kan worden, zal moeten worden uitgeweken naar een andere begraafplaats binnen de gemeente. Daarnaast brengt het uitbreiden van een begraafplaats extra kosten met zich mee. Denk hierbij aan de aankoop van gronden, de aanleg van graven en extra onderhoud.

3 Wat is volgens u de beste oplossing?

n totaal=1252
n inwoners=432
n rechthebbenden=773
n begrafenisondernemers=9
n klankbordgroepen/dorpberaden=16
n kerkgenootschappen=22

	inwoners	rechthebbenden	begrafenisondernemers	klankbordgroep/dorpsberaad	kerkgenootschap
■ Het ruimen van graven en begraafplaatsen niet uitbreiden. Met dit scenario kan de gemeente op de meeste begraafplaatsen	25%	14%	22%	31%	18%
■ Het ruimen van graven en begraafplaatsen op termijn, waar mogelijk, uitbreiden als zich ruimtegebrek voordoet. Met dit s	45%	41%	33%	56%	45%
■ Het nooit ruimen van graven en begraafplaatsen niet uitbreiden. Met dit scenario ontstaat er over circa 7 jaar ruimtegeb	2%	8%	0%	0%	5%
■ Het nooit ruimen van graven en begraafplaatsen op termijn, waar mogelijk, uitbreiden als zich ruimtegebrek voordoet. Met	15%	23%	22%	13%	27%
■ Geen voorkeur	8%	6%	11%	0%	5%
■ Weet niet	5%	7%	11%	0%	0%

Bij vraag "3 Wat is volgens u de beste oplossing?" wordt aan respondenten gevraagd of men wel of niet graven zou ruimen en of men wel of niet de begraafplaats zou uitbreiden. Wanneer we de resultaten evalueren concluderen we dat het merendeel van alle doelgroepen voorstander is van het ruimen van graven waar geen grafrechten meer op rusten, graven die niet zijn verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van graven. Daarnaast gaat de voorkeur uit naar het, waar mogelijk, uitbreiden van begraafplaatsen als zich ruimtegebrek voordoet.

Bij de vorige vraag gaf u aan dat uw voorkeur uitgaat naar het ruimen van graven. Als we kijken naar het ruimen van graven dan zijn er verschillende mogelijkheden. Allereerst wordt er onderscheid gemaakt tussen bovengronds ruimen en ondergronds ruimen. We beginnen met het ondergronds ruimen omdat dit al kort is toegelicht in vraag 3.

Er is sprake van ondergronds ruimen als de overledene uit het graf wordt verwijderd. Ondergronds ruimen vindt pas plaats nadat er bovengronds is geruimd en de grafsteen en/of grafbedekking dus is verwijderd. De overledenen blijven op de begraafplaats en worden ter aarde besteld in het verzamelgraf.

Er zijn drie mogelijkheden voor het ondergronds ruimen. Elke mogelijkheid heeft verschillende consequenties. De drie mogelijkheden lichten we hieronder kort toe, daarna wordt gevraagd welke mogelijkheid uw voorkeur heeft.

Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf...

- Ondergronds geruimd. (I)

Deze mogelijkheid voorkomt ruimtegebrek op de meeste begraafplaatsen. Daarnaast heeft deze mogelijkheid gelijkheid in het ondergronds ruimen van graven in de gehele gemeente als gevolg. Bij deze mogelijkheid worden de overledenen verwijderd uit de graven waar geen rechten meer op rusten (overal in de gemeente Molenlanden).

- Ondergronds geruimd wanneer meerdere graven tegelijkertijd ondergronds geruimd kunnen worden. (II)

Deze mogelijkheid voorkomt ruimtegebrek op de meeste begraafplaatsen. Deze mogelijkheid heeft ongelijkheid in het ruimen van graven als gevolg, concreet betekent deze mogelijkheid dat de graven op de ene begraafplaats langer in stand blijven dan op andere begraafplaatsen. Deze mogelijkheid bespaart in kosten door efficiënt te ruimen.

- Alleen ondergronds geruimd bij ruimtegebrek op de betreffende begraafplaats. (III)

Deze mogelijkheid biedt ruimte op begraafplaatsen waar ruimtegebrek is. Deze mogelijkheid heeft ongelijkheid in het ruimen van graven als gevolg, concreet betekent deze mogelijkheid dat de graven op begraafplaatsen zonder ruimtegebrek langer in stand blijven dan op begraafplaatsen waar ruimtegebrek is

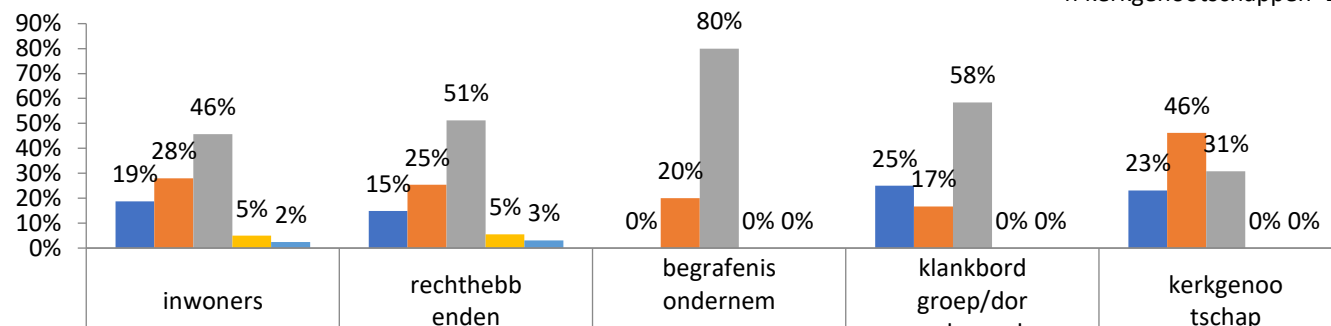
Vraag 3.1 is gesteld aan alle respondenten die bij vraag 3 de oplossingen hebben aangedragen "Het ruimen van graven en begraafplaatsen niet uitbreiden" en "Het ruimen van graven en begraafplaatsen op termijn, waar mogelijk, uitbreiden als zich ruimtegebrek voordoet".

3.1 In het bovenstaande blauwe tekstvak staan drie mogelijkheden uitgelegd.

Welke mogelijkheid heeft uw voorkeur kijkende naar het ondergronds ruimen in het nieuwe ruimingsbeleid?

Maak de volgende zin af: Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf...

n totaal=734
n inwoners=282
n rechthebbenden=422
n begrafenisondernemers=5
n klankbordgroepen/dorpberaden=12
n kerkgenootschappen=13

	inwoners	rechthebbenden	begrafenisondernemers	klankbordgroep/dorpsberaad	kerkgenootschap
■ ondergronds geruimd. (I)	19%	15%	0%	25%	23%
■ ondergronds geruimd wanneer meerdere graven tegelijkertijd ondergronds geruimd kunnen worden. (II)	28%	25%	20%	17%	46%
■ alleen ondergronds geruimd bij ruimtegebrek op de betreffende begraafplaats. (III)	46%	51%	80%	58%	31%
■ Geen voorkeur/ geen mening	5%	5%	0%	0%	0%
■ Weet niet	2%	3%	0%	0%	0%

Op vraag "3.1 Welke mogelijkheid heeft uw voorkeur kijkende naar het ondergronds ruimen in het nieuwe ruimingsbeleid?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de doelgroepen inwoners, rechthebbenden, begrafenisondernemers en klankbordgroep/dorpsberaden met de mogelijkheid " Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf alleen ondergronds geruimd bij ruimtegebrek op de betreffende begraafplaats. (III)". Het merendeel van de kerkgenootschappen antwoordt met de mogelijkheid " Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf ondergronds geruimd wanneer meerdere graven tegelijkertijd ondergronds geruimd kunnen worden. (II)".

Het verwijderen van de grafsteen en/of grafbedekking heet bovengronds ruimen. Wanneer een graf bovengronds is geruimd dan betekent dit dat het graf niet meer herkenbaar is, maar dat de overledene nog niet is verwijderd uit het graf.

Er zijn twee mogelijkheden voor het bovengronds ruimen. Elke mogelijkheid heeft verschillende consequenties. De twee mogelijkheden lichten we hieronder kort toe, daarna wordt gevraagd welke mogelijkheid uw voorkeur heeft.

Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf...

- Bovengronds geruimd. (I)

Bij deze mogelijkheid zijn de graven waar geen rechten meer op rusten in de gehele gemeente Molenlanden niet meer herkenbaar. Daarnaast heeft deze mogelijkheid gelijkheid in het bovengronds ruimen in de gehele gemeente als gevolg.

- Alleen bovengronds geruimd bij ruimtegebrek op de betreffende begraafplaats. (II)

Bij deze mogelijkheid zijn de graven waar geen rechten meer op rusten op begraafplaatsen met ruimtegebrek niet meer herkenbaar. Deze mogelijkheid heeft ongelijkheid in het bovengronds ruimen als gevolg. Concreet betekent deze mogelijkheid dat graven waar geen rechten meer op rusten (langer) herkenbaar blijven op begraafplaatsen waar geen ruimtegebrek is.

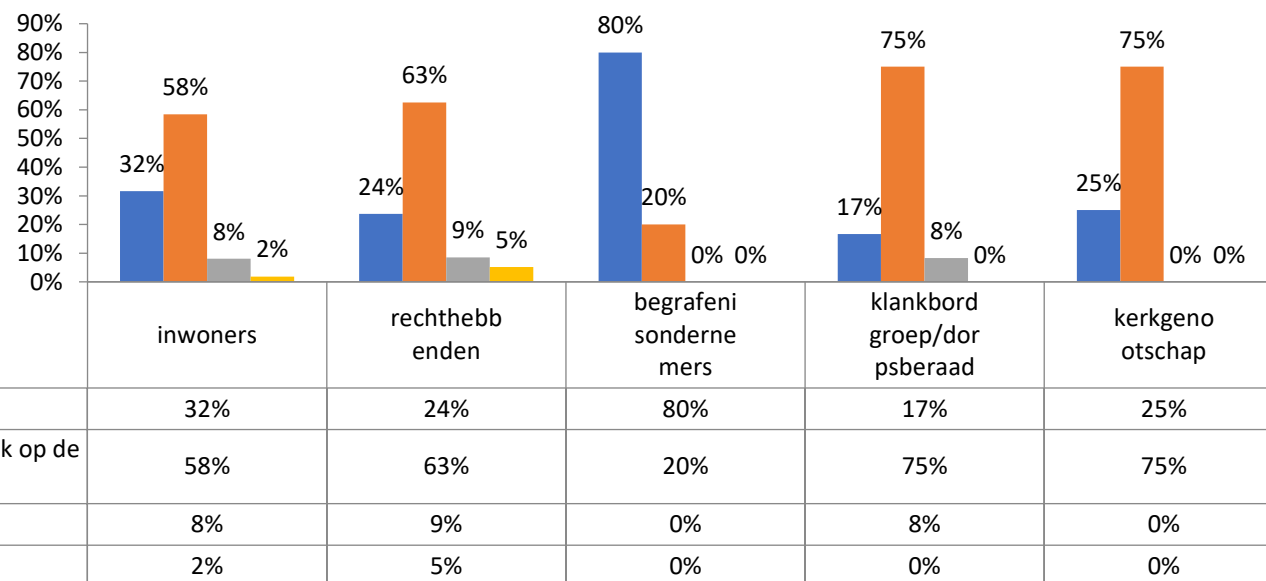
Vraag 3.2 is gesteld aan alle respondenten die bij vraag 3 de oplossingen hebben aangedragen "Het ruimen van graven en begraafplaatsen niet uitbreiden" en "Het ruimen van graven en begraafplaatsen op termijn, waar mogelijk, uitbreiden als zich ruimtegebrek voordoet".

3.2 In het bovenstaande blauwe tekstvak staan twee mogelijkheden uitgelegd.

Welke mogelijkheid heeft uw voorkeur kijkende naar het bovengronds ruimen in het nieuwe ruimingsbeleid?

Maak de volgende zin af: Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf...

n totaal=723
n inwoners=272
n rechthebbenden=422
n begrafenisondernemers=5
n klankbordgroepen/dorpberaden=12
n kerkgenootschappen=12

Op vraag "3.2 Welke mogelijkheid heeft uw voorkeur kijkende naar het bovengronds ruimen in het nieuwe ruimingsbeleid?" antwoordt het merendeel van de respondenten uit de doelgroepen met de mogelijkheid "Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf alleen bovengronds geruimd bij ruimtegebruik op de begraafplaats. (II)". Het merendeel van de begrafenisondernemers antwoordt met de mogelijkheid "Wanneer de termijn van een graf is verlopen, niet wordt verlengd of wanneer afstand wordt gedaan van een graf dan wordt het graf alleen bovengronds geruimd. (I)".

Kindergraven

In het nieuwe beleid over begraafplaatsen wil de gemeente Molenlanden overal dezelfde regels voor graven van kinderen hanteren. Nu zijn daar nog verschillen in.

Er zijn twee soorten graven; een particulier graf en een algemeen graf. Bij een particulier kindergraf krijgt men het uitsluitend recht tot begraven met de mogelijkheid tot verlenging. Een algemeen graf heeft een termijn van 15 jaar en kan niet worden verlengd. Doordat een algemeen graf voor een kortere termijn is, is een algemeen graf goedkoper dan een particulier graf.

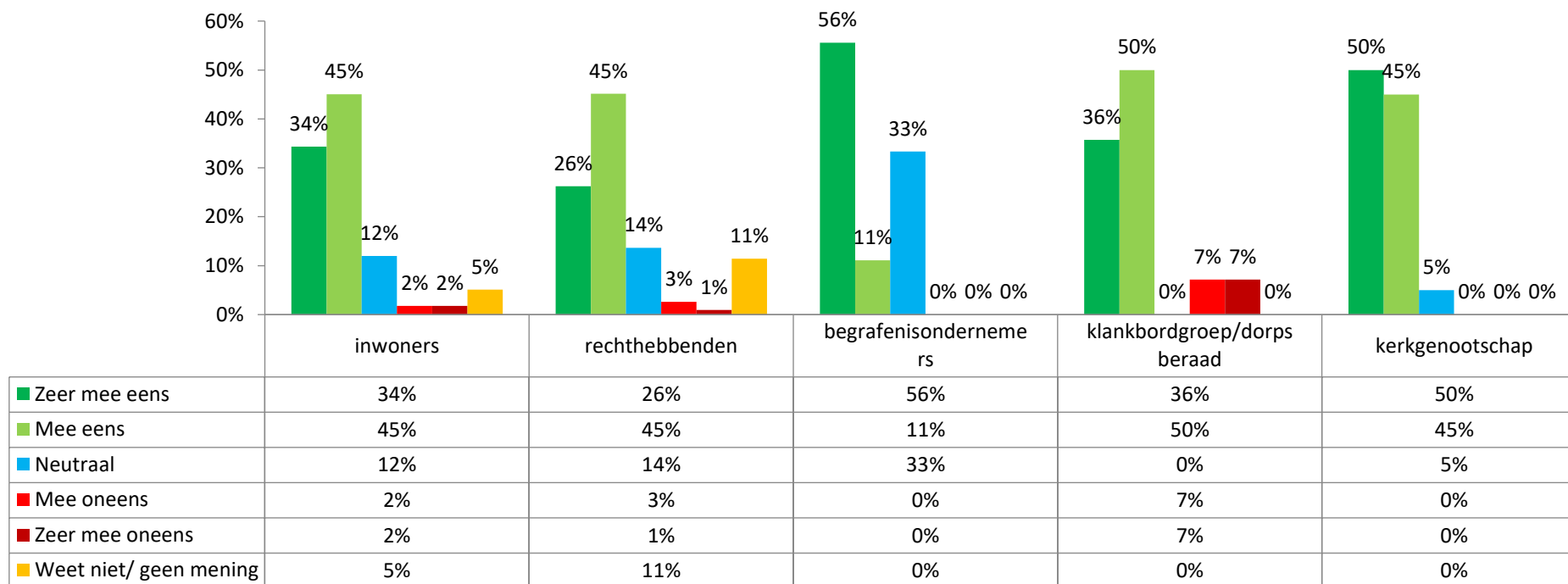
De denkrichting van het college van burgemeester en wethouders is om de particuliere kindergraven uit te geven voor bijvoorbeeld 20, 30 of 50 jaar tegen een verlaagd tarief, met de mogelijkheid tot verlenging. Omdat de particuliere kindergraven tegen een verlaagd tarief worden aangeboden, vervalt de mogelijkheid voor een algemeen kindergraf. Hierdoor wordt het voor nabestaanden met minder financiële ruimte mogelijk om voor een particulier kindergraf te kiezen.

De rechten van eerder uitgegeven kindergraven blijven in stand.

4 In hoeverre bent u het eens of oneens met de bovenstaande denkrichting van het college van burgemeester en wethouders over de uitgifte van een particulier kindergraf tegen een verlaagd tarief?

n totaal=1198
n inwoners=393
n rechthebbenden=762
n begrafenisondernemers=9
n klankbordgroepen/dorpberaden=14
n kerkgenootschappen=20

Op vraag "4 In hoeverre bent u het eens of oneens met de bovenstaande denkrichting van het college van burgemeester en wethouders over de uitgifte van een particulier kindergraf tegen een verlaagd tarief?" geeft het merendeel van alle doelgroepen aan het eens of zeer eens te zijn met de denkrichting van het college van burgemeester en wethouders.

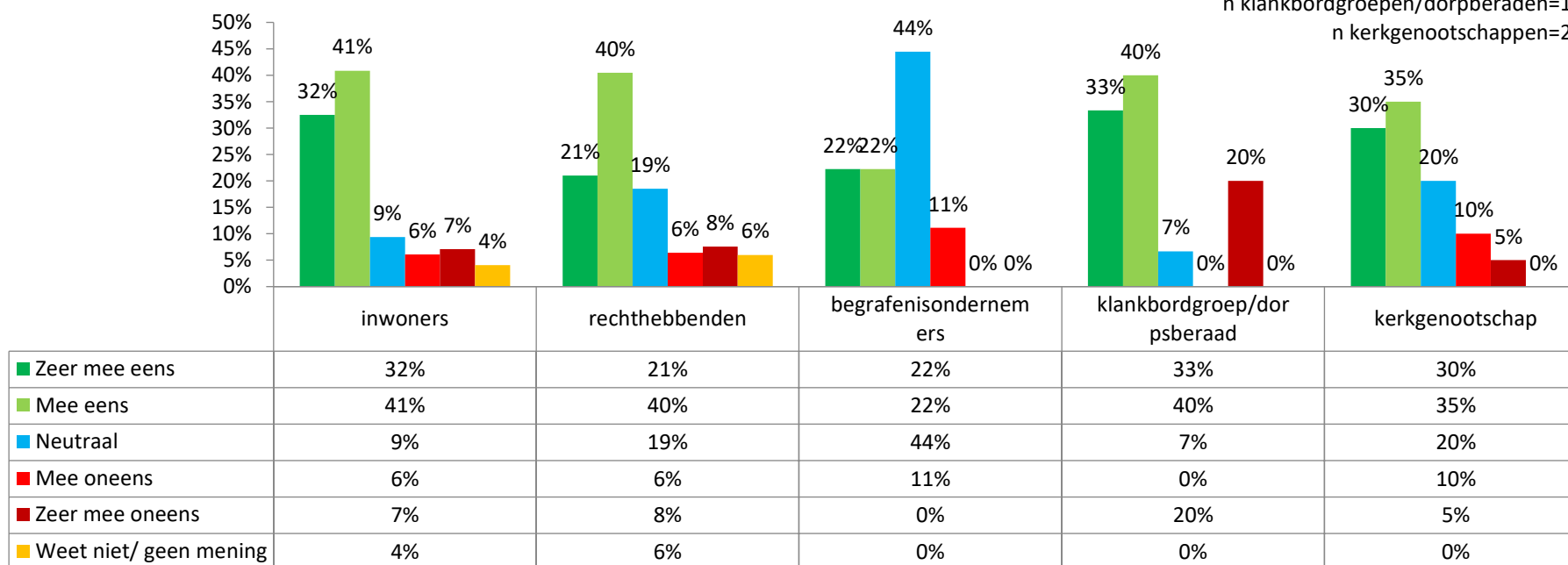
Het plaatsen van urnen

Bij het overlijden kan gekozen worden voor een begrafenis of voor een crematie. Landelijk kiest ongeveer 65% van de inwoners ervoor om zich te laten cremen. In de gemeente Molenlanden ligt dit percentage lager.

Na de crematie kunnen verschillende bestemmingen gegeven worden aan de as van een overledene. Voorbeelden hiervan zijn het bewaren van de as in een urn of het uitstrooien. In de gemeente Molenlanden wordt op een aantal begraafplaatsen ruimte geboden voor het plaatsen van urnen. Denk bijvoorbeeld aan een urnenmuur.

5 In hoeverre bent u het eens of oneens met het realiseren van een urnenmuur in elke kern met een begraafplaats?

n totaal=1204
n inwoners=394
n rechthebbenden=766
n begrafenisondernemers=9
n klankbordgroepen/dorpberaden=15
n kerkgenootschappen=20

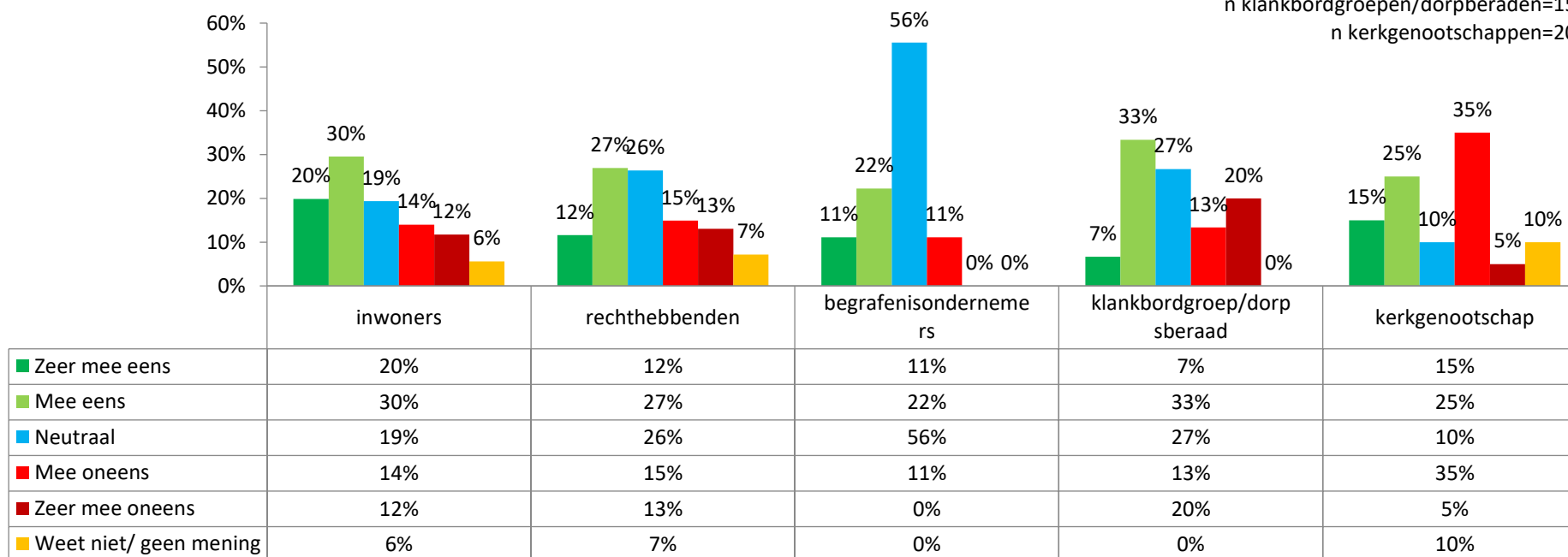

Op vraag "5 In hoeverre bent u het eens of oneens met het realiseren van een urnenmuur in elke kern met een begraafplaats?" geeft het merendeel van alle doelgroepen aan het eens of zeer eens te zijn met de realisatie van een urnenmuur in elke kern met een begraafplaats.

Naast een voorziening voor het plaatsen van urnen is ook een strooiveld mogelijk. Dit is een plek waar as van een overledene kan worden uitgestrooid. Het realiseren van een strooiveld is niet op alle begraafplaatsen in de gemeente Molenlanden mogelijk.

6 In hoeverre bent u het eens of oneens met het realiseren van een strooiveld op de begraafplaatsen in onze gemeente waar dit mogelijk is?

n totaal=1203
n inwoners=393
n rechthebbenden=766
n begrafenisondernemers=9
n klankbordgroepen/dorpberaden=15
n kerkgenootschappen=20

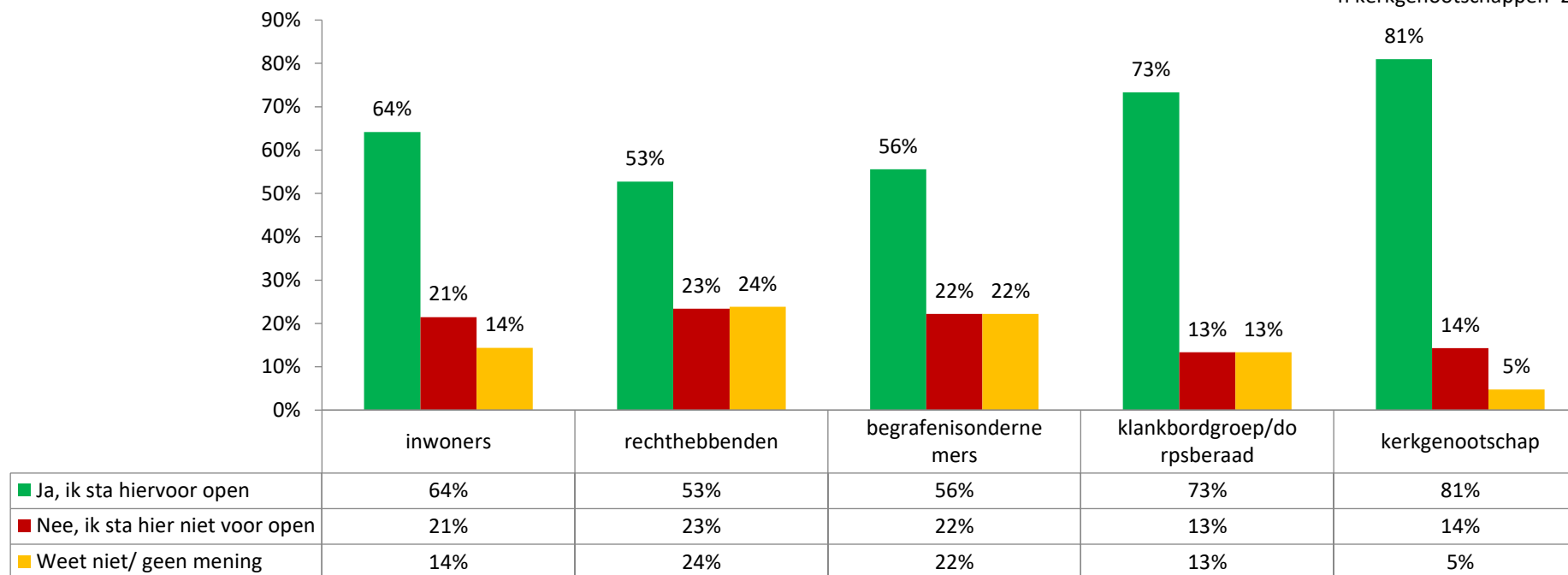
Op vraag "6 In hoeverre bent u het eens of oneens met het realiseren van een strooiveld op de begraafplaatsen in onze gemeente waar dit mogelijk is?" antwoorden de respondenten van de verschillende doelgroepen verdeeld.

Natuurbegraafplaats

Een natuurbegraafplaats is een begraafplaats waar graven zijn gelegen op een plek in een natuurlijke omgeving.

7 In hoeverre staat u open voor de realisatie van een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Molenlanden?

n totaal=1205
n inwoners=399
n rechthebbenden=764
n begrafenisondernemers=9
n klankbordgroepen/dorpberaden=15
n kerkgenootschappen=21

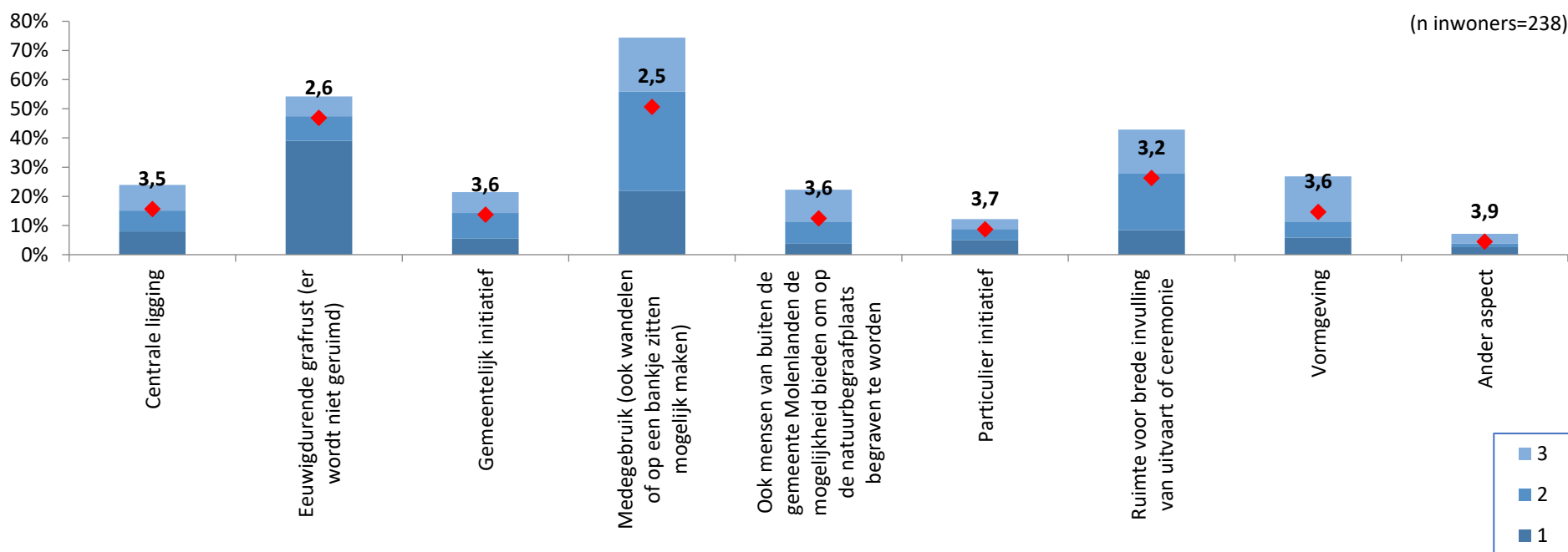

Op vraag "7 In hoeverre staat u open voor de realisatie van een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Molenlanden?" geeft meer dan de helft van elke doelgroep aan open te staan voor de realisatie van een natuurbegraafplaats. Opvallend is het percentage respondenten dat "Weet niet" heeft ingevuld bij een aantal doelgroepen.

Vraag 7.1 is gesteld aan alle respondenten die bij vraag 7 hebben wel hebben aangeven open te staan voor de realisatie van een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Molenlanden. Onderstaande grafiek laat de respons van de inwoners zien.

7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?

(Door op de vierkantjes te klikken kunt u een top 3 van aspecten maken. Plaats een 1 bij het aspect dat u het meest belangrijk vindt bij de realisatie van een natuurbegraafplaats, een 2 bij het daaropvolgende aspect dat u belangrijk vindt bij de realisatie van een natuurbegraafplaats etc. Wanneer u op 'Weet niet' klikt dan wordt uw rangschikking gewist.)

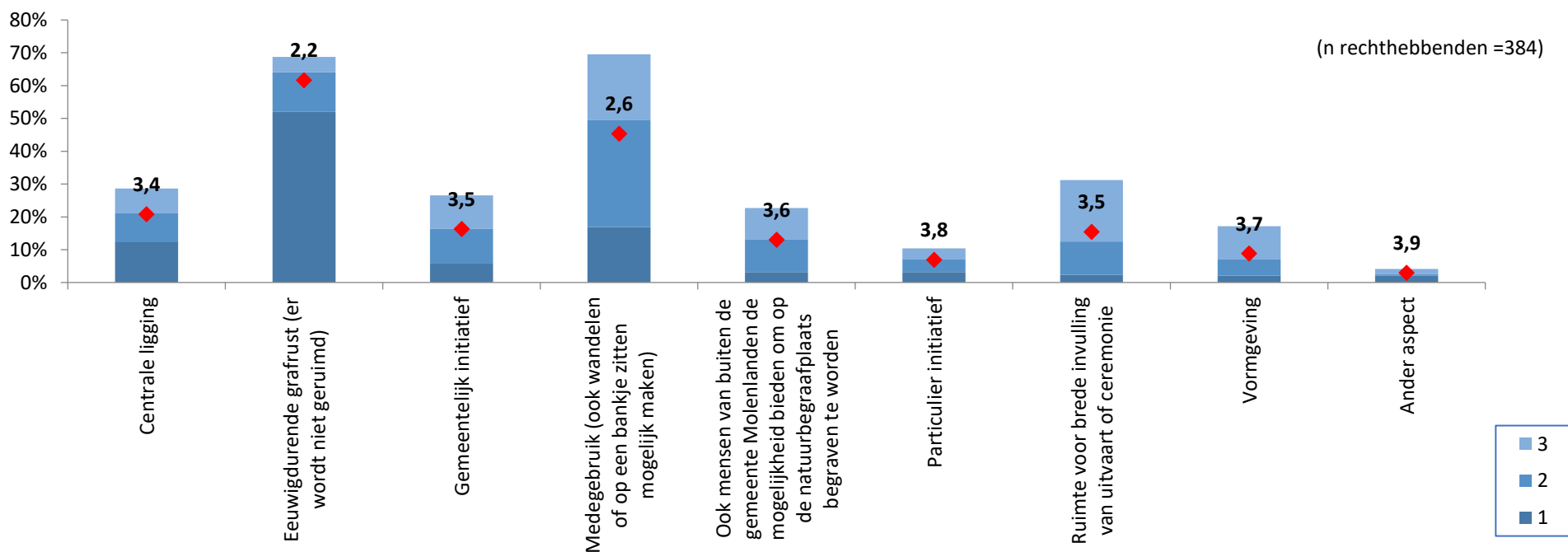

Bij vraag "7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?" wordt "Eeuwigdurende grafurust (er wordt niet geruimd)" door de inwoners het vaakst op de eerste plaats gezet (39%). De antwoordmogelijkheid die, door inwoners, het vaakst opgenomen wordt in de top 3 is "Medegebruik (ook wandelen of op een bankje zitten mogelijk maken)."

Vraag 7.1 is gesteld aan alle respondenten die bij vraag 7 hebben wel hebben aangeven open te staan voor de realisatie van een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Molenlanden. Onderstaande grafiek laat de respons van de rechthebbenden zien.

7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?

(Door op de vierkantjes te klikken kunt u een top 3 van aspecten maken. Plaats een 1 bij het aspect dat u het meest belangrijk vindt bij de realisatie van een natuurbegraafplaats, een 2 bij het daaropvolgende aspect dat u belangrijk vindt bij de realisatie van een natuurbegraafplaats etc. Wanneer u op 'Weet niet' klikt dan wordt uw rangschikking gewist.)

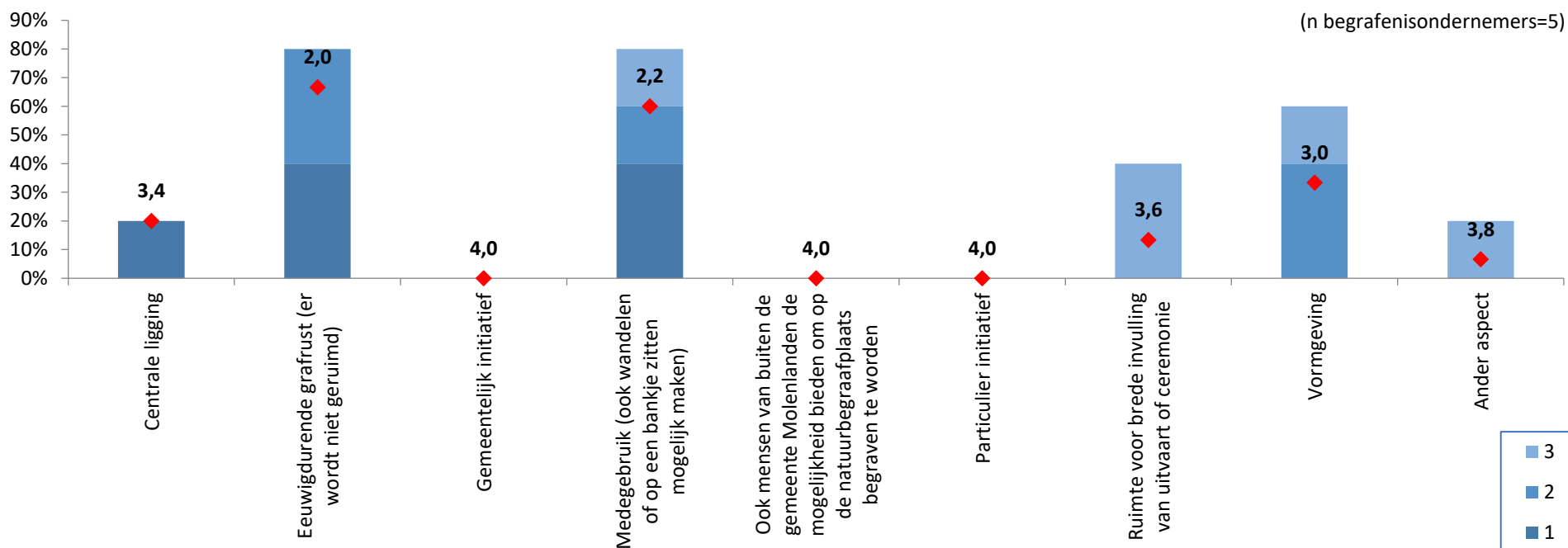

Bij vraag "7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?" wordt "Eeuwigdurende grafurust (er wordt niet geruimd)" door de rechthebbenden het vaakst op de eerste plaats gezet (52%). De antwoordmogelijkheid die, door rechthebbenden, het vaakst opgenomen wordt in de top 3 is "Medegebruik (ook wandelen of op een bankje zitten mogelijk maken)".

Vraag 7.1 is gesteld aan alle respondenten die bij vraag 7 hebben wel hebben aangeven open te staan voor de realisatie van een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Molenlanden. Onderstaande grafiek laat de respons van de begrafenisondernemers zien.

7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?

(Door op de vierkantjes te klikken kunt u een top 3 van aspecten maken. Plaats een 1 bij het aspect dat u het meest belangrijk vindt bij de realisatie van een natuurbegraafplaats, een 2 bij het daaropvolgende aspect dat u belangrijk vindt bij de realisatie van een natuurbegraafplaats etc. Wanneer u op 'Weet niet' klikt dan wordt uw rangschikking gewist.)

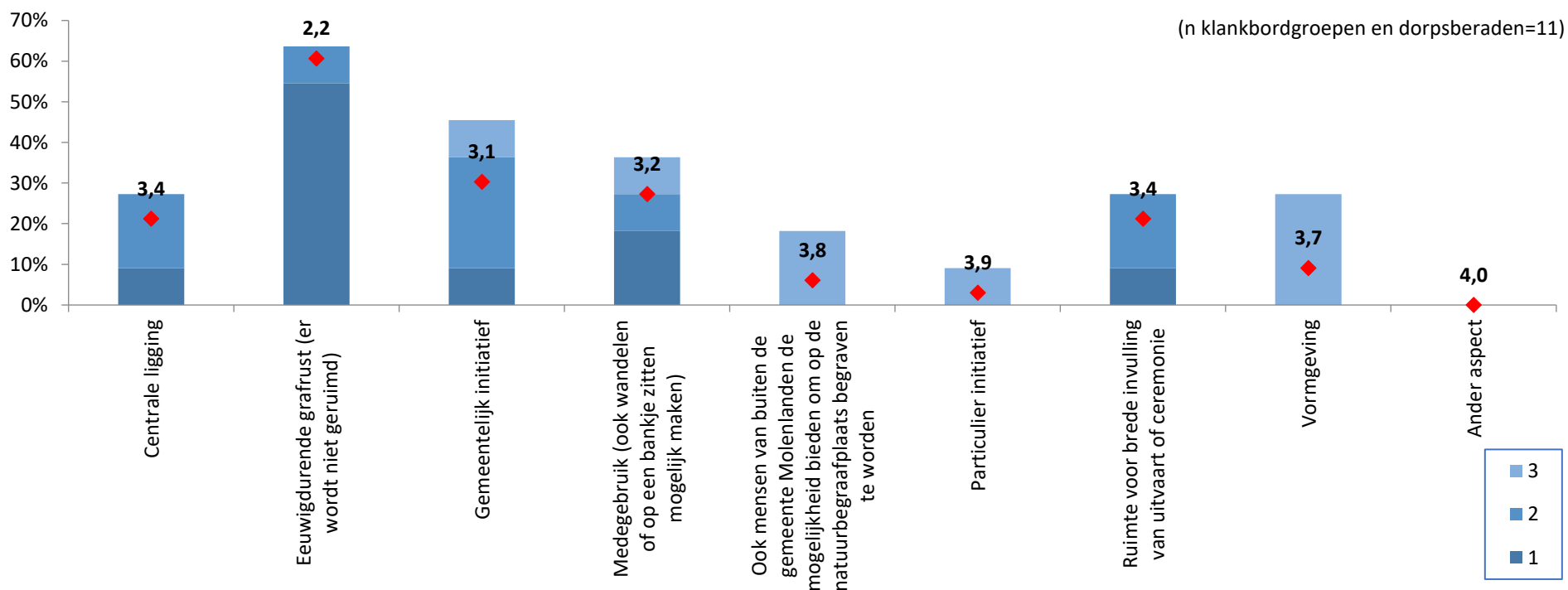

Bij vraag "7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?" worden "Eeuwigdurende grafrust (er wordt niet geruimd)" en "Medegebruik (ook wandelen of op een bankje zitten mogelijk maken)" door de begrafenisondernemers het vaakst op de eerste plaats gezet (40%). Deze antwoordmogelijkheden zijn het vaakst opgenomen in de top 3.

Vraag 7.1 is gesteld aan alle respondenten die bij vraag 7 hebben wel hebben aangeven open te staan voor de realisatie van een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Molenlanden. Onderstaande grafiek laat de respons van de klankbordgroepen en dorpsberaden zien.

7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?

(Door op de vierkantjes te klikken kunt u een top 3 van aspecten maken. Plaats een 1 bij het aspect dat u het meest belangrijk vindt bij de realisatie van een natuurbegraafplaats, een 2 bij het daaropvolgende aspect dat u belangrijk vindt bij de realisatie van een natuurbegraafplaats etc. Wanneer u op 'Weet niet' klikt dan wordt uw rangschikking gewist.)

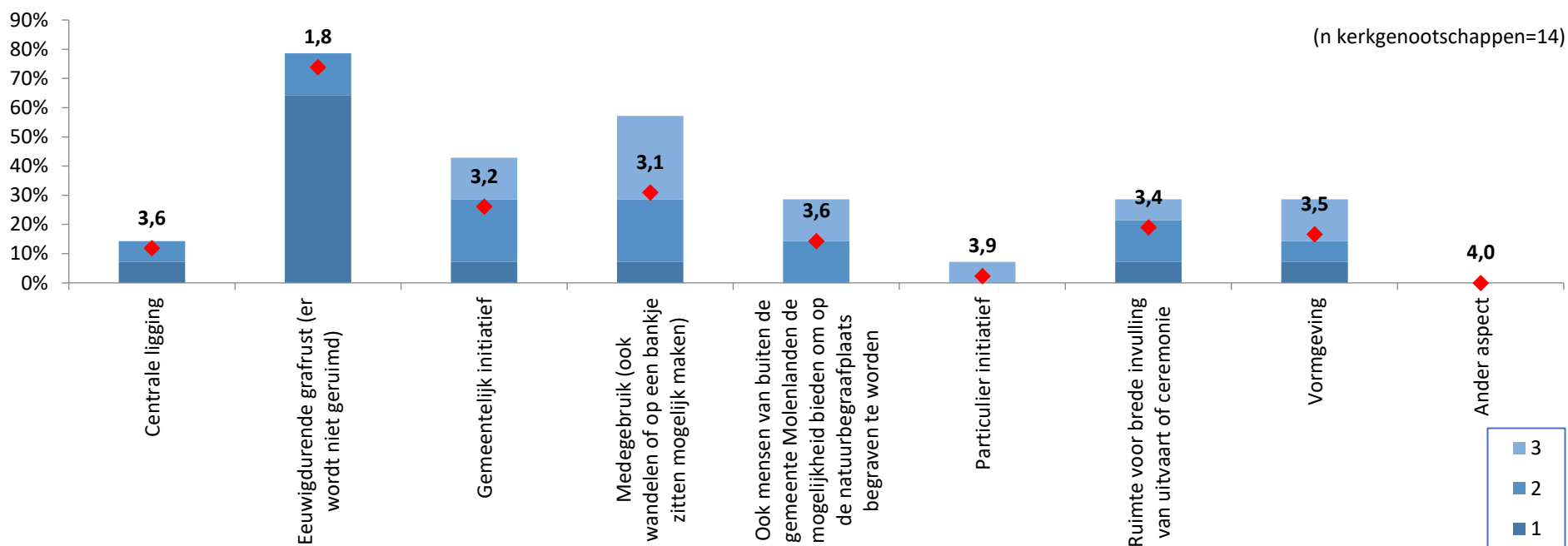
Bij vraag "7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?" wordt "Eeuwigdurende grafurust (er wordt niet geruimd)" door de klankbordgroepen en dorpsberaden het vaakst op de eerste plaats gezet (55%). Dit is ook de antwoordmogelijkheid die het vaakst wordt genoemd in de top 3 door klankbordgroepen en dorpsberaden.

Vraag 7.1 is gesteld aan alle respondenten die bij vraag 7 hebben wel hebben aangeven open te staan voor de realisatie van een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Molenlanden. Onderstaande grafiek laat de respons van de kerkgenootschappen zien.

7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?

(Door op de vierkantjes te klikken kunt u een top 3 van aspecten maken. Plaats een 1 bij het aspect dat u het meest belangrijk vindt bij de realisatie van een natuurbegraafplaats, een 2 bij het daaropvolgende aspect dat u belangrijk vindt bij de realisatie van een natuurbegraafplaats etc. Wanneer u op 'Weet niet' klikt dan wordt uw rangschikking gewist.)

Bij vraag "7.1 Welke drie aspecten vindt u het meest belangrijk bij de realisatie van een natuurbegraafplaats?" wordt "Eeuwigdurende grafurust (er wordt niet geruimd)" door de kerkgenootschappen het vaakst op de eerste plaats gezet (64%). Dit is ook de antwoordmogelijkheid die het vaakst wordt genoemd in de top 3 door kerkgenootschappen.

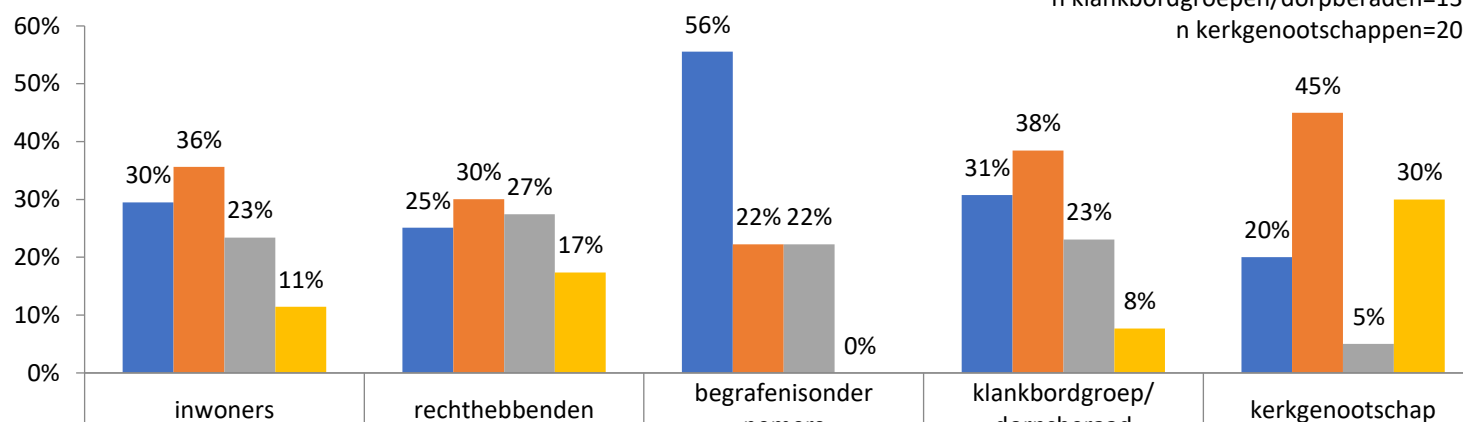
Gebouwen op begraafplaatsen

Op een aantal begraafplaatsen staan gebouwen die op dit moment geen functie hebben. Denk hierbij aan aula's, maar ook aan verschillende kleinere gebouwen en hokjes. Deze gebouwen zorgen, ook wanneer ze geen functie hebben, voor beheer- en onderhoudskosten. Doordat deze gebouwen nu geen functie hebben worden ze veelal als opslag gebruikt voor begraafmateriaal.

Om de beheer- en onderhoudskosten te kunnen verlagen kan er gedacht worden aan een nieuwe bestemming of aan de sloop van het gebouw. U kunt bij een nieuwe bestemming denken aan functies die gerelateerd zijn aan de begraafplaats.

8 Hoe ziet u de toekomst van gebouwen op begraafplaatsen die momenteel geen functie hebben?

n totaal=1200
n inwoners=393
n rechthebbenden=765
n begrafenisondernemers=9
n klankbordgroepen/dorpsberaden=13
n kerkgenootschappen=20

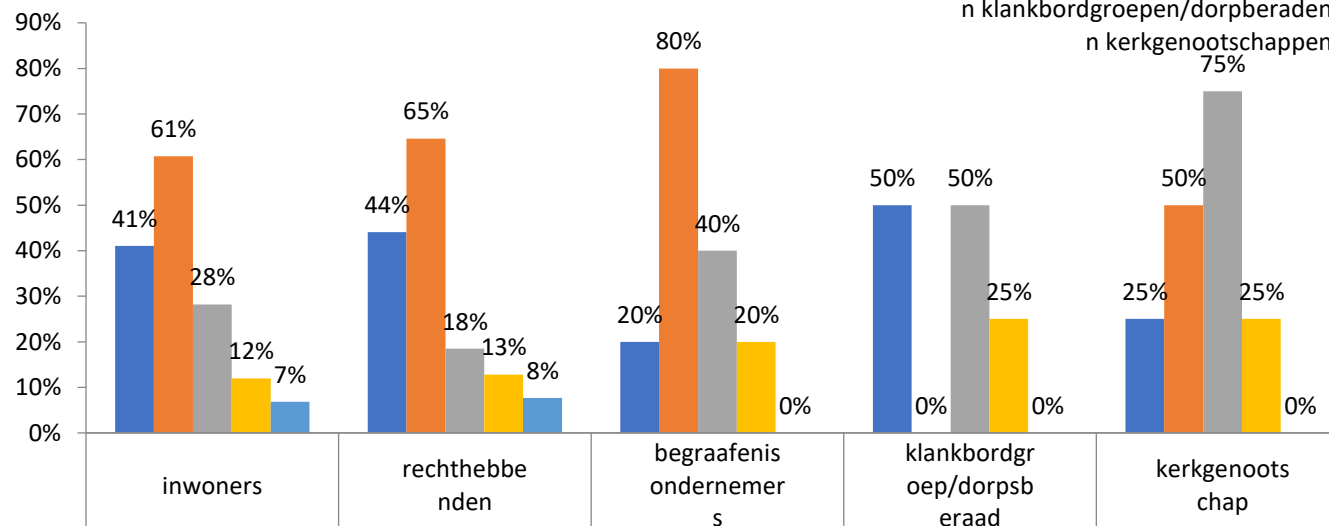
	inwoners	rechthebbenden	begrafenisondernemers	klankbordgroep/dorpsberaad	kerkgenootschap
■ Een nieuwe bestemming zoeken	30%	25%	56%	31%	20%
■ Slopen	36%	30%	22%	38%	45%
■ Het handhaven van de opslagfunctie	23%	27%	22%	23%	5%
■ Weet niet/ geen mening	11%	17%	0%	8%	30%

Op vraag "8 Hoe ziet u de toekomst van gebouwen op begraafplaatsen die momenteel geen functie hebben?" is verdeeld geantwoord door de verschillende doelgroepen.

Vraag 8.1 is gesteld aan alle respondenten die bij vraag 8 aangegeven hebben dat een nieuwe bestemming gezocht mag worden voor gebouwen op begraafplaatsen die momenteel geen functie hebben.

8.1 Als u een voorkeur mag geven voor een nieuwe bestemming van gebouwen zonder functie op begraafplaatsen, welke nieuwe bestemming zou u aanraden?

n totaal=325
n inwoners=117
n rechthebbenden=195
n begrafenisondernemers=5
n klankbordgroepen/dorpsberaden=4
n kerkgenootschappen=4

	inwoners	rechthebbenden	begraafenis ondernemers	klankbordgroep/dorpsberaad	kerkgenootschap
■ Opslag voor begraafmaterieel	41%	44%	20%	50%	25%
■ Gebruik door begrafenisondernemers	61%	65%	80%	0%	50%
■ Gebruik door de gemeenschap in de vorm van zelfbeheer	28%	18%	40%	50%	75%
■ Andere herbestemming, namelijk:	12%	13%	20%	25%	25%
■ Weet niet/ geen mening	7%	8%	0%	0%	0%

Op vraag "8.1 Als u een voorkeur mag geven voor een nieuwe bestemming van gebouwen zonder functie op begraafplaatsen, welke nieuwe bestemming zou u aanraden?" is verdeeld geantwoord door de verschillende doelgroepen.

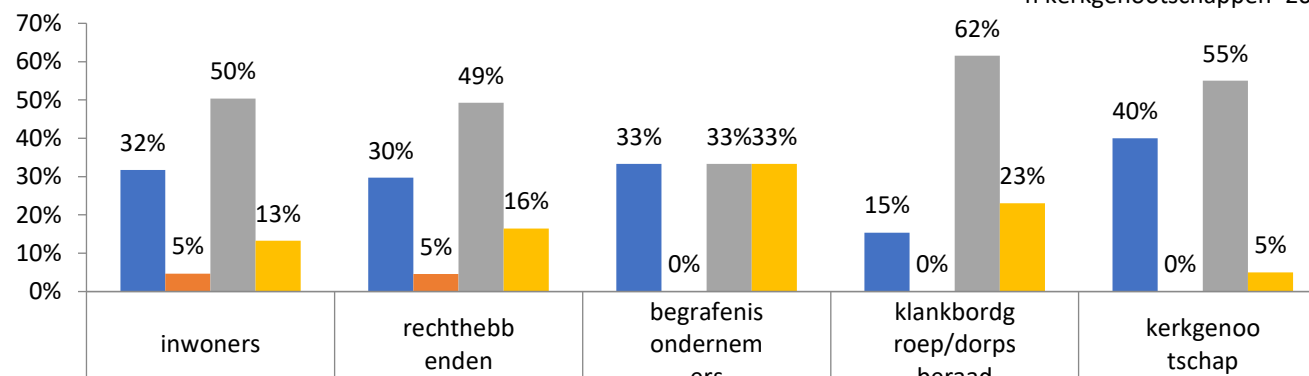
Kosten begraafplaatsen in het algemeen

Bij alle onderwerpen die aan bod komen in het begraafplaatsenbeleid, spelen de kosten van de verschillende keuzes een rol. Elke keuze die genomen wordt heeft invloed op het kostenplaatje van het beleid op begraafplaatsen, hoe gevoelig een keuze ook ligt.

Niet alle structurele lasten en investeringen in het begraafplaatsenbeleid kunnen worden betaald met de opbrengsten uit het begraafplaatsenbeleid. De kosten van onder andere het onderhoud en het creëren van voldoende ruimte op begraafplaatsen zijn hoger dan de grafrechten en verlengingen opbrengen. Een deel van de kosten wordt betaald van belastinggeld.

Het is de denkrichting van het college van burgemeester en wethouders om de kosten en opbrengsten van het begraafplaatsenbeleid meer in balans te brengen. Hiervoor kunnen verschillende keuzes worden gemaakt. Een van de mogelijkheden is het snijden in de kosten. Een andere mogelijkheid is het verhogen van de tarieven van grafrechten en verlengingen.

9 Wat is volgens u de beste optie om de kosten en opbrengsten van het begraafplaatsenbeleid meer in balans te brengen? (n totaal=1188
n inwoners=385
n rechthebbenden=761
n begrafenisondernemers=9
n klankbordgroepen/dorpberaden=13
n kerkgenootschappen=20)

Optie	inwoners	rechthebbenden	begrafenisondernemers	klankbordgroep/dorpsberaad	kerkgenootschap
Het snijden in de kosten	32%	30%	33%	15%	40%
Het verhogen van de tarieven van grafrechten en verlengingen	5%	5%	0%	0%	0%
Een combinatie van het snijden in de kosten en het verhogen van de tarieven van grafrechten en verleningen	50%	49%	33%	62%	55%
Weet niet/ geen mening	13%	16%	33%	23%	5%

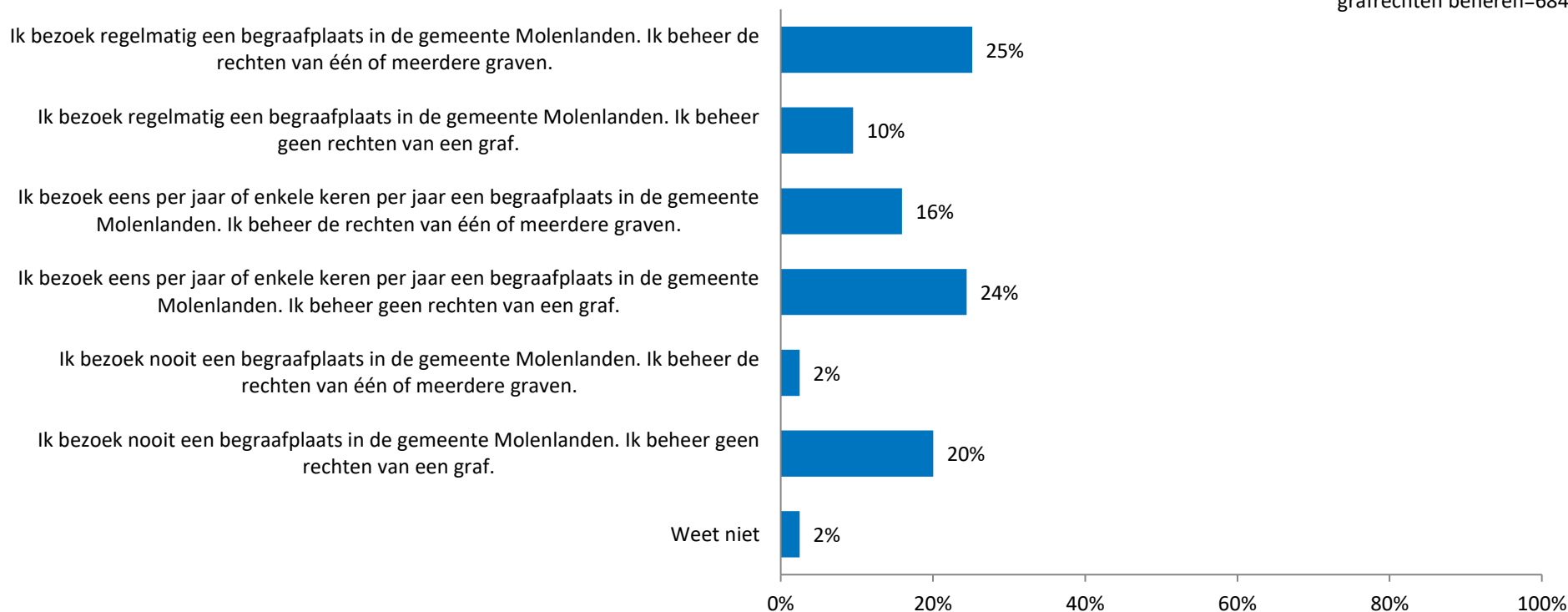
Op vraag "9 Wat is volgens u de beste optie om de kosten en opbrengsten van het begraafplaatsenbeleid meer in balans te brengen?" wordt het antwoord "Het verhogen van de tarieven van grafrechten en verlengingen" het minst vaak genoemd in alle doelgroepen. Het antwoord "Een combinatie van het snijden in de kosten en het verhogen van de tarieven van grafrechten en verleningen" wordt het vaakst gekozen gevolgd door "Het snijden in de kosten".

Tot slot

De volgende vraag is enkel gesteld aan inwoners met en zonder grafrechten.

10 Welk van de onderstaande zinnen is het meest op u van toepassing omtrent het bezoeken van een begraafplaats en het beheren van grafrechten?

(n inwoners en inwoners die grafrechten beheren=684)

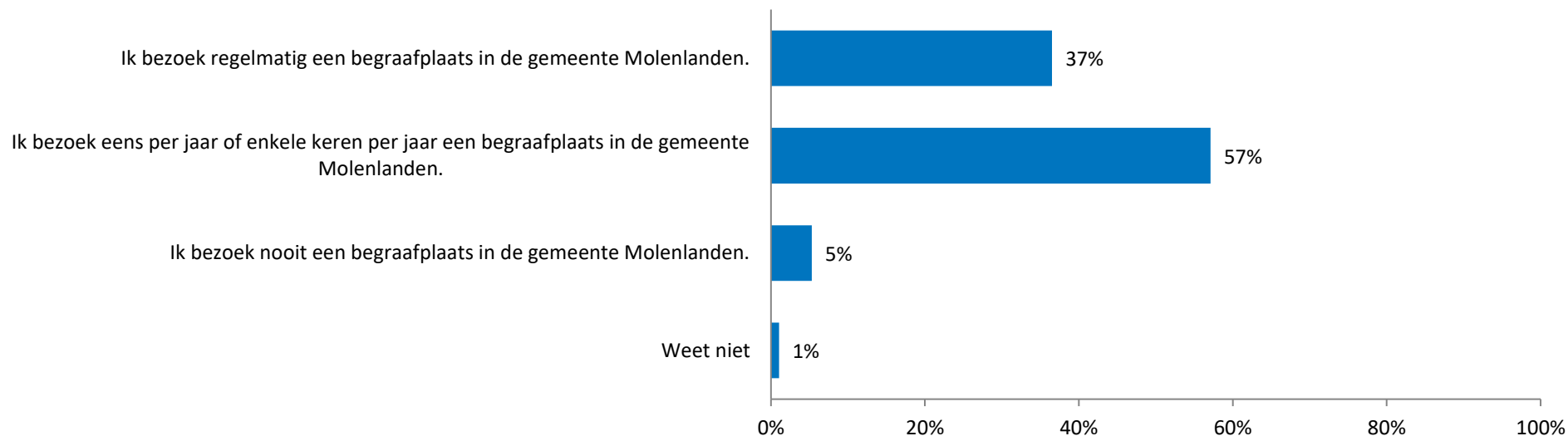

Op vraag "10 Welk van de onderstaande zinnen is het meest op u van toepassing omtrent het bezoeken van een begraafplaats en het beheren van grafrechten?" antwoordt 25% van de respondenten: "Ik bezoek regelmatig een begraafplaats in de gemeente Molenlanden. Ik bekeer de rechten van één of meerdere graven."

De volgende vraag is enkel gesteld aan rechthebbenden.

10 Welk van de onderstaande zinnen is het meest op u van toepassing omtrent het bezoeken van een begraafplaats?

(n=471)

Op vraag "10 Welk van de onderstaande zinnen is het meest op u van toepassing omtrent het bezoeken van een begraafplaats?" antwoordt 57% van de respondenten: "Ik bezoek eens per jaar of enkele keren per jaar een begraafplaats in de gemeente Molenlanden.".

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Blijf op de hoogte via de Topletter.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860100

Toponderzoek is lid van MOA.

5. Bijlagen

Algemene opmerkingen

- Aan huis.
- Begraafplaatsen liggen nu meestal op dure grond
Zou het geen optie zijn om goedkopere lokaties te nemen, kunnen de huidige lokaties de grond van worden verkocht
- Besef hoe belangrijk deze besluitvorming is voor onze gemeenschappen in Molenlanden en Onze Waard
- Bij het begraven moet er rekening gehouden worden met de graven daar naast. Is heel ongepast als daar dan mensen opgaan staan en er over heen lopen. Moet de gemeente niet aan meewerken, gewoon voor het graf afscheid nemen van de overledene. Vind ook dat je dat moet respecteren.
- Blijf bewoners informeren en betrekken.
- Blijf effectief onkruid bestrijden op begraafplaatsen met bijv. Round-up
- Blijkbaar heb ik een ster aangeklikt (onbedoeld) Dit is dus al een aanbeveling op zich;) Bij vraag drie heb ik een toelichting gegeven over de vraagstelling. Zie de opmerking daar.
- Complimenten! Netjes opgezette enquête en brief.
- Dat er veel regels zijn voor de grafbedekking geef daar wat meer ruimte in. Laat de nabestaande als er een grafmonument niet weer kosten betalen voor het plaatsen.
- De antwoorden zouden soms concreter mogen zijn, nu kunnen sommige antwoorden achteraf op meerdere manieren worden geïnterpreteerd / uitgelegd. Dit is voor politieke doeleinden zeer prettig, echter om concreet zaken/meningen weer te geven wat minder geschikt.
- de aula in bleskengraafis die nog wel functioneel?
- De vraag over de beoordeling van uw vragenlijst is onduidelijk.
Mijn veronderstelling was dat er een mogelijkheid was om meerdere sterren aan te klikken.
Echter bleek dat er slechts één ster kon worden aangeklikt en dat de beoordeling afhankelijk was van welke ster werd aangeklikt. Dit had beter aangegeven moeten worden. Mijn inschatting is dat u hierdoor meerdere te lage beoordelingen over uw vragenlijst ontvangt.
- Dit is een enquête waarbij emotie een grote rol speelt. Dat maakt het voor jullie als samensteller, denk, extra lastig. Maar ook voor mij bij het beantwoorden van de vragen. Bij de beantwoording overheerst de emotie, maar kan ik het rationele besef van 'dit gaat uiteindelijk teveel kosten' dus men moet wat, ook niet wegdrücken. Ik heb dat nu 'opgelost' door bij veel vragen mijn emotie te benoemen, Mogelijk dat dit door aan het begin iets algemeen te kunnen zeggen hoe ik als invuller dit beleef, dat wat gericht kan ?
Overigens: de toon van de vragen was wat mij betreft prima. Voldoende 'empathisch' zoals dat zo mooi heet.
- Doe samen werken met de regio
- een zeer interessant onderzoek.

- Fijn dat er ook over de mogelijkheid van een natuurbegraafplaats nagedacht wordt.
  - Ga met respect om met nabestaanden en families. ook van minderheden.
  - Gaarne in contact blijven omtrent mutaties.
  - Gebruik geen commerciële overwegingen maar denk gevoelsmatig!
  - Geen tips, alleen respect!
  - goed dat er een enquête gehouden wordt. Alleen vind ik het tijdstip van de enquête zeer ongelukkig gekozen ! Midden in de zomervakantie, waardoor waarschijnlijk een grote groep mensen deze enquête niet (kunnen) invullen en er dus geen objectieve uitslag naar voren komt... ik was zelf ook nét op tijd (ivm vakantie) en had dit niet willen missen... hopelijk kunt u deze opmerking meenemen in de afhandelingen van uw besluiten, want dit is, zoals u zelf aangeeft een gevoelig onderwerp, waar mijn inziens mensen graag op willen reageren, die wellicht nu niet de kans hebben gekregen.
  - Graag email terug over de uitslag van dit onderzoek. s.kalkeren@upcmail.nl
  - Graag ontvang ik mijn eigen ingevulde antwoorden op de gestelde vragen, kan dat?
  - graag ook wat inlichting over eigen -oude- eeuwig durende familie graven, wat betreft rechten en plichten in de toekomst
  - Graag per dorpskern bekijken wat mogelijk is i.p.v. alles over 1 kam scheren!!
  - heftig om te ruimen bij "levenslange grafrechten."
  - Het bij alle politieke partijen bespreekbaar maken van het sluiten van een aantal begraafplaatsen in de kernen en op den duur toewerken naar 3 algemene begraafplaatsen verspreid over Molenlanden bijv. 1 in Graafstroom, 1 in Liesveld / Nieuw-lekkerland en 1 in Giessenlanden.
  - het internetadres zoals gepubliceerd in Het Kontakt van 23 juli 2020 blijkt niet te werken. Heb zelf via toponderzoek.com deze enquête gevonden.
  - Het is moedig van de gemeente om een dergelijk emotioneel onderzoek uit te voeren.
  - het moet voor ieder betaalbaar blijven, rijk en vooral arm om een volwaardige rustplaats te kunnen realiseren. er komen steeds meer mensen die het financieel moeilijk krijgen.
  - het nummer C3S5S niet hoeven in te vullen bij de vragenlijst
  - Het was verstandig geweest om, ter voorbereiding van deze enquête, meer informatie over dit onderwerp te geven. Bijvoorbeeld als bijlage behorend bij de brief met de uitnodiging. Voor de meeste mensen zal het begraafplaatsen beleid niet bekend zijn.
  - Het ziet er hier allemaal goed uit, houden zo.
  - Ik ben voorstander van één of meer centrale begraafplaatsen in de gemeente. Dat elke kern een begraafplaats zou moeten hebben acht ik een achterhaalde zaak die zeer vele onderhoudskosten met zich brengt.
  - ik hoop dat er met respect voor de familie"s over nagedacht wordt als er graven geruimd moeten worden
- hartelijke groeten Gera den Ouden

- Ik hou mijzelf aanbevolen voor extra toelichting! Voor nu een fijne vakantie voor iedereen!
Tina Hakkesteegt
Uitvaartbegeleiding De Stilde
- Ik mis bij de een na laatste vraag begraafplaatsen molenlanden over verlaging of verhoging van grafrechten of snijden in kosten de mogelijkheid voor andere oplossingen. Hierbij is tunnelvisie aanwezig en wordt je in een bepaalde oplossingsrichting gedreven
- Ik mis huidige bedragen om te kunnen oordelen.
- Ik vind dit een prima en zinvol initiatief. Ik wilde vijf sterren geven, maar deed blijkbaar iets fout. Mijn beoordeling dus toch: ☆☆☆☆☆
- Ik vindt het erg moeilijk maar begraven moet ook betaalbaar blijven voor mensen die het krap hebben en hun geliefde weg moeten brengen.
- Ik werk niet meer.
- In de enquête ook al aangegeven: geen handige periode om een enquête uit te zetten: middenin de vakantietijd!!
De brief van 5/8 met de uitnodiging ontving ik pas 11/8 en graag uiterlijk 16/8 indienen...
- In welke relatie sta je tot zij die begraven liggen in Molenlanden. Woon je wel of niet in Molenlanden.. Dat maakt denk ik nogal wat uit hoe je hier op reageert.
- ja er zou een centraal pad moeten komen . dat je met een bus van de gemeente . de gehele begraafplaats kunt bereiken . is handiger voor de medewerkers van de gemeente . zeker als ze moeten begraven en het vil af moeten voeren nu doen ze alles in kruiwagen en moeten honderden meters lopen om het op da auto te gooien en af te voeren
- Keurig, met goede toelichtingen!
- Komt er een hoorzitting of fysieke bijeenkomst?
Wat ga je doen met onbepaalde graven waar geen rechthebbende meer van zijn?
- Laat ook de keuzemogelijkheid om eeuwigdurende graven te laten bestaan; uiteraard tegen vergoeding.
- Meer overleg creëren vanuit burgerlijke gemeente met platformen/instanties/kerken die mogelijk willen bijdragen aan het realiseren van een begraafplaats voor eeuwigdurende grafrust. Communicatief in ieder geval laten doorschemeren waarom eeuwigdurende grafrust niet mogelijk is of wat daarvoor allemaal mogelijk is. Voor veel mensen is dat nu onduidelijk. Communicatie vanuit de gemeente zou daarbij zeker helpen!
- Mevrouw heeft een vraag over het bijhouden van de letters op de grafsteen van een overledene. Worden deze letters bijgewerkt/bijgehouden?
Graag mevrouw even informeren door te bellen naar 0184-681420
- Misschien een idee om eens na te denken over een crematorium in de gemeente. Er worden meer mensen gecremeerd dan begraven.
- misschien is het ook een optie om te onderzoeken of vrijwilligers/inwoners, gedeelte van het onderhoud begraafplaats willen gaan doen.
- Mogelijkheid om andere denkrichting aan te geven in keuzes beperkt!
- Mogelijkheid om te blijven verlengen houden. Ook eeuwigdurende graven mogelijk houden.
- n.v.t.
- n.v.t.

- Nee
- nee
- Niks nieuws onder de zon. Een herhaling van zetten. In Uw vragenlijst ontbraken vragen over het gedeelte direkt achter de kerk. Daar zit een groot probleem. Bovendien waren het gestuurde vragen. Hét probleem van Molenlanden is dat de fusiegemeente heel veel problemen heeft en niet toe komt aan oplossingen. Heel veel praten, weinig regie. Een deel van de graven in Giessen-Oudekerk (in het zgn. tussenstuk) zou moeten worden opgehoogd i.v.m. het grondwaterpeil. Op vragen en opmerkingen kreeg ik geen antwoord. Vóór 30 april 2019 kon ik bezwaar indienen. Dus heb ik ter behoud van rechten bezwaar ingediend. Op dit bezwaarschrift heb ik nog steeds GEEN antwoord.
- nvt
- Onduidelijke vraagstelling aangaande ruimen van graven.
- Onze zoon ligt op Nw-Lekkerland begraven .Kunnen wij als ouders bij onze zoon begraven worden .Wij wonen nu in Alblasserdam Oost-Kinderdijk 155a 2953ck Tel 078-6916829 E.Mail c.debondt@ziggo.nl
- Op elke begraafplaats zorgen voor een toilet en fontein, er zijn altijd mensen die hier behoefte aan hebben, omkleedgelegenheid voor het personeel met verwarming in de winter. Dit alles goed schoon houden.
- Persoonlijk zou ik graag meer info willen ontvangen over de wijze van begraven op een natuurbegraafplaats.
- plaatsen van enkele bankjes, verspreidt over de begraafplaats, zodat er ook gezeten kan worden en de mogelijkheid geeft van mediteren.
- Prima dat er voldoende ruimte is voor opmerkingen.
- prima net lang genoeg!
- Probeer de grafrechten zo laag mogelijk te houden.
Een verlies van een dierbare, de begrafenis, derving in salaris enz. zijn al zeer ingrijpend.
- Rechten en plichten van gemeenten komen niet aan bod.
Zo ook de financiële haalbaarheid (kosten) voor de nabestaanden.
Begraven wordt haast onbetaalbaar voor een grote groep nabestaanden.
- Slechte timing van dit onderzoek: tijdens vakantietijd.
Late verzending van het enquête verzoek: Brief van 5 augustus ontvangen op 11 augustus.
Zeer korte respons tijd: Brief van 5 augustus, ontvangen op 11 augustus, uiterlijke inzendtermijn 16 augustus.
Geadresseerd als reclamefolder: Niet de moeite genomen om de naam in het adres te vermelden
- Sneller versturen van de enquête. De datum op de brief is 5 augustus en ik kreeg hem vandaag (12 augustus)in de brievenbus. deze kan t/m 16 augustus worden ingevuld. Vrij kort en ook nog in vakantietijd. Ik verwacht weinig respons.
- Sommige vragen zijn uiterst subjectief, gesloten en te beperkt in de mogelijkheden. Tevens gaan vragen ervan uit dat geopperd /voorgenomen besluit staande besluiten zijn. Het geeft aardig de -het ontbreken van- de betrokkenheid van een grote gemeente tav de kleine dorpen weer.
- sorry ik dacht dat je alle sterren moest aan klikken tot zo ver als je het goed vond. Ik vond de lijst prima en helder. een 4 sterren.

- Sorry, ik had (ondanks jullie waarschuwing, de ene ster aangeklikt. Wilde vier sterren geven (geen vijf omdat ik de vraag over ruimen heel onduidelijk vond), verder goed! Tip: bij het verwerken van het onderzoek bedenken dat die vraag over ruimen door meer mensen onduidelijk gevonden is en de antwoorden dus onbetrouwbaar kunnen zijn. Succes!
- STrengere regel , om door de werkmannen van Molenlanden, die op de begraafplaats het in orde en netjes houden , ook besproeien, NIET OP HET GRAF TE LOPEN..DIT KAN NIET. Zelf kom ik nu elke dag bij het graf van mijn man. NU met warme weer... denkkelijk gesproeit.. IN GOUDRIAAN ligt mijn man begraven, het was nat. GEWOON VOETSTAPPEN EROP. DIT KAN NIET. HOORT U HET???. Verschrikkelijk als er op een graf zulke voetstappen staan. Elke keer , vandaag weer , BLIJF OP DE PADEN... ook de werkmannen. BLIJF OP DE PADEN. Mijn man ligt naast een pad begraven, ik ben gewoon boos, nu ik dit weer ziet. OP mijn knieën aai ik het grind glad. DIT is toch niet normaal. ?? Bezoekers blijven echt wel netjes op het pad. Dit is ABSURD. Hoe los ik dit op?? Makkelijk om zo op het graf te staan, dan heb je echt geen fatsoen in je lijf, zou ik zeggen. OP HET PAD BLIJVEN OF ACHTER EEN GRAF LOPEN is VEEL RESPECTVOLLER, dan DIT ABSURDE GEDRAG. DIT KAN NIET. MARGA WITZIER , Noordzijde 30 tel. 0612469801
- Succes met de enquête.
- Te veel sturing ! Het gaat weer om bezuinigen en niet over overheveling van gelden uit andere gemeentelijke potten en die zijn er zat en daar blijft ook nog wel geld in over.... Spreek beleidsmedewerkers er dan maar op aan. Welzijn en geen Economie
- Uw brief is aangekomen op het adres Onderweg 6 in Kedichem, via omwegen zijn wij nu in het bezit van deze brief gekomen, huidig adres is: Slobbengorsweg 144, 3351 LH Papendrecht.
- Vindt 't een goede zaak dat er via deze enquête een mogelijkheid is gecreëerd om een mening te geven.
- waar moet ik mijn inlogcode V79P9 invullen ?
- Wat mij opvalt is dat het hek van de begraafplaats in streefkerk vaak open staat s,avonds. En dat er dan auto,s rond de aula rijden om zo te keren. Ik vind dit niet gepast. Misschien kunnen jullie hier wat meer naar omkijken.En Of het hek sluiten .
- We hopen dat de begraafplaats Streefkerk geen ondergeschoven kindje blijft of nog meer wordt. Wellicht kunnen er meer bomen geplant worden en tegelpaden vervangen door 'bosspaden', her en der een bankje. En zoals gezegd de aula van deze tijd maken. De ruimte waarin nu iemand opgebaard kan worden doet niet onder voor een betonnen garagebox. Vreselijk wat een kilte daar vanuit gaat. Dat belemmert ook weer gebruik van te maken. Zou de aula sfeervoller en groter zijn, dan zou hij veel vaker gebruikt (kunnen) worden en zou de gemeente er dus ook vaker gelden voor kunnen vangen.
- Wees voorzichtig met kindergraven! Kan denk ik heel gevoelig liggen.
- Zeker de natuurbegraafplaats spreekt mij erg aan. Hopelijk komt die mogelijkheid er. Want nu is er niet veel mogelijk voor niet-gelovigen. En een strooiveld bij die natuurbegraafplaats.
- Zie opmerking bij termijnlengte grafrecht.

Toelichtingen vraag 1

Zeer tevreden

- Alles ziet er in Nieuwpoort keurig uit!
- Altijd netjes en toegankelijk
- Begraafplaats Het Liesveld ziet er keurig uit, alsmede parkeerplaats.
- Begraafplaats Hoog Blokland: ik kom er nhiet veel, maar als ik er ben ziet het er bijzonder netjes uit
- Betreft alleen begraafplaatsen Nieuwpoort en Langerak
- De begraafplaat ziet er altijd netjes en verzorgd uit.
- De begraafplaats is opnieuw bestraat en de onderhoudsmiddelen zoals gieters, bezems ed zijn altijd aanwezig
- De begraafplaatsen worden meer dan uitstekend bijgehouden. Een beetje minder zou ook goed zijn gezien de hoge kosten van de Molenlandse begraafplaatsen.
- De oude begraafplaats in Wijngaarden wordt erg netjes onderhouden.
- Dit geldt voor de oude en nieuwe begraafplaats Nieuw Lekkerland
- Geldt alleen voor Giessenburg, de andere begraafplaatsen ken ik niet.
- Het onderhoud is nu goed. Het eerste jaar van minder onderhoud merk je niet. Maar na verloop van enige jaren is het ineens een verwaarloosd geheel. Ik denk dat "achterstallig onderhoud wegwerken" in totaal gezien duurder is dan regelmatig bijhouden.
- Het ziet er altijd goed onderhouden uit
- Ik heb alleen zicht op begraafplaats in arkel, bij koepelkerk. Mijn antwoorden hebben dan ook alleen op die begraafplaats betrekking.
- Ik kan alleen een oordeel geven over de begraafplaats in Groot-Ammers.
- Ik kom allen in Arkel op de begraafplaats, de begraafplaats zelf ziet er keurig uit. enige opmerking die ik heb is het gedeelte tussen de parkeerplaats en de begraafplaats (naast het huis van iedereen) dit kan netter. soms is het een verzameling van hoogonkruid en dat is zonde naast de Notenbomen
- Ik kom er iedere week en dat wil ik graag blijven doen
- Ik kom regelmatig (1 x per 2 -3 weken) op begraafplaats in Giessenburg (Houwelingeweg) en het ligt er altijd prima verzorgd bij. Pas de mensen van de gemeente die dit verzorgen nog eens persoonlijk bedankt toen ik ze daar trof.
- Ik spreek dan vooral over Nieuw-Lekkerland
- Ik weet niet hoe het overal is maar in Nw Lekkerland in ieder geval goed.
- In bezit van meerdere graven in Oud-Alblas en altijd netjes en verzorgd.
- In de gemeente Nieuw-Lekkerland waar ik de begraafplaats regelmatig bezoek is het onderhoud 100% op orde! Het geeft een zeer verzorgde en waardige indruk.

- In Noordeloos wordt ook heel veel gedaan door vrijwilligers. Het is daarom niet helemaal duidelijk of dat de huidige staat van de begraafplaats volledig op het conto komt van de gemeente. Ik denk het niet. Mijn zorg: als de vrijwilligers wegvallen zal de begraafplaats veel minder verzorgd zijn??
- Kan alleen spreken over Nieuw-Lekkerland, dat ziet er altijd keurig verzorgd uit. Groot compliment
- Ken alleen situatie in Nieuw-Lekkerland en Bleskensgraaf.
- Om kosten te besparen kan men de rechthebbende verplichten zelf het graf bij te houden. Als dit niet gedaan wordt, extra geld rekenen voor onderhoud graf.
- Onze begraafplaats in Nieuw-Lekkerland ziet er altijd keurig en verzorgd uit
- Over de begraafplaats in Groot-Ammers en Nieuwpoort.
- Woon tegenover begraafplaats Nieuwpoort en mijn vaders graf is in Groot-Ammers. Beide begraafplaatsen worden heel goed onderhouden.
- Wordt in Noordeloos grotendeels gedaan door vrijwilligers.
- Zeer tevreden over onderhoud begraafplaats Nw-Lekkerland. Andere ken ik niet.
- Ziet er altijd keurig netjes en goed onderhouden uit.
- Ziet er keurig netjes uit
- Ziet er keurig uit.
- Ziet er keurig uit. Helaas dat mensen zelf vergeten Kerststukjes en andere bloemen vergeten weg te halen.
- Ziet er keurig verzorgd uit, ook gaat men respectvol om met de omgeving.
- Ziet er keurig verzorgd uit.
- Ziet er netjes
- Ziet er netjes uit, wat ik zie is begraafplaats Schonenburglaan

Tevreden

- Alleen de stroken gras rondom de begraafplaats worden erg weinig gemaaid, die zijn dus niet zo netjes.
- Begraafplaats erg netjes, grindpad er naar toe vaak niet! Zeker nu er geen onkruid verdelger gebruikt mag worden. Soms te slordig
- Betreft oorlogsgraf
- Daar waar ik weleens kom ziet het er goed verzorgd uit.
- De begraafplaats in Hoornaar ziet er verzorgd uit. Er zijn afvalbakken voor bloemen etc. en er is gereedschap (gieters/schoffels) om het graf te onderhouden
- De begraafplaats in Nieuw-Lekkerland ziet er keurig verzorgd uit en de aanpassingen die zijn/worden gedaan zijn verbeteringen.

- De begraafplaatsen in Goudriaan en Nieuw-Lekkerlandzien erkeurig verzorgt uit. Ovrr de andeee plaatsen kan ik niet oordelen.
- Die ene keer dat ik er kom ziet de begraafplaats er keurig uit
- Enkele graven zijn aan her verzakken
- Enkele jaren geleden kwam het regelmatig voor dat we kleine stukjes bot vonden tussen het grond dat toegevoegd was aan graven. Aan de oppervlakte. We raakten eraan gewend, gingen ze zelfs zoeken en (soort van) begroeven ze dan in aan de rand van de begraafplaats. Het is goed dat we de botjes niet meer gezien hebben de laatste paar jaren, want het is eigenlijk niet passend.
- ER staan voetstappen op het graf van mijn man in Goudriaan. Ze zijn aan het sproeien, herhaaldelijk aai ik het graf netjes. Elke dag kijk ik. Werkmannen moeten op de paden blijven.
- Geen
- Geen toevoeging
- Groot-Ammers goed onderhouden, daar liggen mijn ouders en voorouders en ook mijn broer en schoonzus begraven.
Daar willen wij ook begraven worden
- Het wisselt nogal qua onderhoud. Het is soms erg netjes, ws net gedaan, maar een andere keer staat er ook veel onkruid.
- Iets minder geworden
- Ik zou meer mogelijkheden willen zien of burgers/ particulieren betrokken kunnen worden bij praktisch onderhoud begraafplaatsen
- Ik ben tevreden omdat met hulp van vrijwilligers in Noordeloos de begraafplaats netjes blijft.
- Ik ben zelf vrijwilliger wat betreft onderhoud op de begraafplaats in Noordeloos
- Ik kan dat alleen op de begraafplaats van Arkel beoordelen en dus geen mening geven over al die andere begraafplaatsen
- Ik ken alleen de begraafplaats van Groot-Ammers en deze ziet er mooi onderhouden uit. De begraafplaats van Brandwijk ziet er aan de buitenkant erg slordig uit.....
- Ik ken alleen de begraafplaatsen Giessen Ouderkerk en Ottoland.
- Ik kom alleen op de begraafplaats in groot ammers en heb dus geen vergelijk.
- Ik kom gelukkig (nog) niet vaak op de begraafplaatsen. De antwoorden in deze enquête zijn dus gebaseerd op incidentele bezoeken en een soort globale indruk/ervaring: de begraafplaatsen zien er mi netjes en verzorgd uit.
- Ik kom slechts een enkele keer op het kerkhof voor een bezoek aan mijn ouders en grootouders, dan vind ik dat het onderhoud zeer goed is.

- Ik let niet zo op de omgeving, als ik op de begraafplaats kom, maar alles maakt wel een nette indruk.
- In Arkel moeten de paden op het kerkhof beter toegankelijk worden gemaakt voor wie slecht ter been is.
- In Goudriaan is het bijna onmogelijk om met een rolstoel op de begraafplaats te komen vanwege het grind waar je doorheen moet... en de oorlogsgraven worden alleen voor 4 mei schoongemaakt... dat mag best een keer meer gebeuren... vooral de groene aanslag op de stenen...
- In Nieuw Lekkerland worden de graven heel goed onderhouden. Tussen de graven zijn schelpen gestrooid dat is fijn. De stenen blijven schoner. Alleen een gedeelte is nog niet voorzien van schelpen dat vind ik heel jammer
- In Schelluinen op het oude gedeelte zijn enkele tegels ongelijk. Wellicht ook op andere plaatsen. Dus naast groenonderhoud ook dit nagaan op gebreken.
- Inlogcode W4YFK
- Kan alleen spreken over begraafplaats schelluinen. Andere - plaatsen ken ik niet en kan daar dus ook niet over oordelen
- Kan beter en vaker
- Kom er bijna nooit, heb eigenlijk geen zicht op de hoeveelheid tijd / werk er in wordt gestoken.
- Kom er regelmatig.
- Met dank aan vrijwilligers en fam.
- Mijn oordeel betreft de begraafplaats in Hoogblokland. Ik heb geen beeld van de andere begraafplaatsen in de gemeente.
- Mijn vader is her-begraven na de watersnood ramp 1953 in een graf geschonken door de het Watersnood fonds. Met nog een lege plaats voor eventuele familie graag maken wij daar gebruik van.
- Onderhoud moet goed zijn op een begraafplaats
- Op arke is het goed verzorgd
- Op dit ogenblik! ben ik tevreden ! had er ook een klacht voor ingediend.
- Over het algemeen zien de begraafplaatsen er netjes onderhouden uit.
- Soms onkruid op het kerkhof (locatie Arkel)
- Soms treed onkruidgroei erg snel op. Ik weet niet hoe snel daarop ingespeeld wordt? Bij ons in de Gemeente is dat heel matig waardoor het al snel 'achterstallig' oogt.
- Tevreden doordat er veel vrijwilligers actief zijn!
- Tevreden over het onderhoud, gegraven is erg duur en er is geen verlichting op het kerkhof
- Tevreden over nieuwe deel; ontevreden over oude deel
- Vorige week bij het bezoek zag het er netjes uit er was gesnoeid en opgeruimd

- Wat ik van mijn opdrachtgevers terughoor is dat ze de schafstketen op de begraafplaatsen in Arkel en Giessenburg heel vervelend vinden. Is daar geen andere oplossing voor?
- Wel heb ik het vermoeden dat toen het nog Graafstroom was het onderhoud netter uitgevoerd werd.
- Wij komen niet op alle begraafplaatsen, het meest op de begraafplaatsen voormalig Molenwaard. Daar doen ze echt hun best op de begraafplaatsen. Vanaf 'deze plek' geef ik dus de antwoorden
- Wij weten niet hoe het op alle begraafplaatsen is. Daar waar wij regelmatig komen is het netjes.
- Worden de letters van een graf opnieuw geverfd? Verder totaal geen klachten.
- Ziet er netjes en verzorgd uit
- Ziet er altijd netjes uit
- Ziet er altijd netjes uit.
- Ziet er keurig netjes uit
- Ziet er verzorgd uit. (2x)

Neutraal

- Als ik eerlijk ben kom ik niet heel vaak op een begraafplaats, dus ik kan daar moeilijk over oordelen.
- Als ik op een begraafplaats kom let in in het algemeen niet zo specifiek op het onderhoud. Ik ga er ook niet heen voor deze enquête om antwoord te kunnen geven.
- Begraafplaats Nolweg Schelluinen: Groen onderhoud is sinds 3 jaar sterk verbeterd. Onderhoud straatwerk is slecht: sinds de uitbreiding is het straatwerk van de "oude" begraafplaats afgezakt naar de uitbreiding.
- De looppaden zijn op sommige stukken slecht. dat kan beter. onderhoud graven goed
- Er zijn grindpaden waar het grind weg is en de plastic onder platen zichtbaar zijn, heel rommelig. Er staat een bankje, dat niet uitnodigt om op te zitten, er zit volop mos op
- Er zou wat meer groen geplant kunnen worden
- Geen ervaring mee, kan ik niet beoordelen (woon nog niet zo lang in Gem. Molenlanden)
- Gemeente Liesveld heeft indertijd uit besparingsmotieven het gras op het kerkhof in Nieuwpoort vervangen door schelpen. Op de paden ligt grint. Het geheel komt erg armoedig over. Ik zou graag weer gras zien. Dat geeft een veel vriendelijker beeld.
- Graven zijn soms groen beslagen
- Heb er nog niet veel mee te maken gehad.
- Het is netjes, maar erg rechttoe, rechtaan, oogt erg stijfjes vind ik
- Het kan beter graven onder de bomen worden vervuult door vogel poep.
- Het pad vanaf de dijk naar de kerk is vaak erg begroeid met gras en onkruid.
- Het ziet er uiterst sober uit. De aankleding van de begraafplaats is ver onder peil. Dus is er een minimaal onderhoud.

- Ik heb goede en slechte ervaringen gehad. Nog niet duidelijk is of er nog plaats gereserveerd is bij of boven al geplaatste kisten en onderhoud oude op oude en nieuwe begraafplaatsen. Niet duidelijk is of uitstrooien van as buiten de begraafplaatsen in de gemeente mogelijk is. Waarom geen heldere voorlichting en uitleg. Overlijden is toch geen taboe?
  - Ik ken enkel de oude begraafplaats in Schelluinen 'goed'.
  - Ik kom er niet zo vaak. Het ziet er allemaal redelijk uit. Wel weet ik dat de kosten voor een begrafenis in feite schandalig duur zijn....
  - Ik kom er nooit dus kan deze vraag niet goed beantwoorden. Vandaar mijn "neutrale" antwoord.
  - Ik kom er te weinig om er een goed oordeel over te geven.
  - Ik vind het niet overal even netjes
  - In Groot-Ammers keurig onderhouden, in Streefkerk aanzienlijk minder
  - Kom alleen op de begraafplaats bij een begrafenis
  - Kom er nauwelijks
  - Kraan in Goudriaan werkt niet.
  - Langs de grenzen kan het beter
  - Mag best wat minder strak.
  - Onderhoud op begraafplaats ben ik tevreden over, onderhoud grind oprijlaan en rondom aula slecht, Ontzettend veel onkruid!
  - Onderhoud zou beter kunnen
  - Per begraafplaats regelen een aanspreekbare functionaris die goed op de hoogte is en het onderhoud coördineert en toeziet dat afspraken worden nageleefd. De ziet her- der achterstallig onderhoud, omdat er niet wordt doorgepakt en over te veel schijven (ambtenaren)
  - Slecht begaanbaar voor rolstoelen en rollators
  - Verhouding kosten per graf en het onderhoud wat word gedaan vind ik het minimaal, en kan beter
  - Vorig jaar was het onderhoud met name in Hoornaar slecht, hoog onkruid e.d. Nadat ik hier melding over gedaan heb is dit heel snel opgepakt
  - Zeker rondom de grafstenen mag er aandacht zijn voor het onderhoud; regelmatig komt het voor dat ik fors onkruid moet verwijderen
  - Zie wel erg vaak werkbusjes staan; zal wel erg goed onderhouden zijn. Dat kost vast erg veel.
  - Ziet er redelijk onderhouden uit.
- Ontevreden
- Begraafplaats streefkerk ligt er slecht onderhouden bij, veel onkruid enz

- Beschadigde en omgevallen grafstenen blijven te lang liggen
  - De grafrechten zijn te hoog in vergelijking met de kwaliteit van het onderhoud
  - Echter alleen over het regelmatig controleren van de bloemenvazen. Die zijn van slecht materiaal, het merendeel is kapot en dus niet te gebruiken omdat ze gelijk weer leeg lopen. Iets meer aandacht hiervoor zou op zijn plaats zijn. Nog beter en wellicht kostenbesparend: vazen van betere kwaliteit aanschaffen zal wat duurder zijn, maar ook hier geldt duurkoop is goedkoop.
  - Er is nogal een verschil in onderhoud aan de loop paden. In Molenaarsgraaf zijn de loop paden slecht onderhouden. Straatwerk is behoorlijk scheef.
  - Gelukkig is er hier in Noordeloos een groep vrijwilligers die het mede onderhouden
  - Groenvoorziening in de vorm van bomen en struiken is schaars. Dit straalt meer rust en troost uit. Ik ervaar de begraafplaatsen nu als kille plaatsen.
  - Hekwerk is verwaarloosd en gebouw is niet schoon om te zien wordt volgens mij nooit eens schoongemaakt
  - Het onderhoud van de begraafplaats te Streefkerk laat te wensen over . Kort geleden nog zag ik dat de oprijlaan bijna een grasveld was in plaats van grind. Dat heb ik in de 50 jaar dat ik hier woont nooit eerder gezien.
  - Ik heb het over bleskensgraaf alleen. Daar vindt ik het onderhoud op de oude begraafplaats slecht. Het nieuwe gedeelte ziet er beter uit
  - Ik kan gelukkig zelf het onderhoud van ons graf nog doen omdat ik er t.o. woon. De rest is gewoon bedroevend. Vroeger stonden er hegjes tussen de graven, maar ja dat kost onderhoud dus "geld". Het is zandvlakte met wat stenen en asfalt paden.
  - Ik spreek dan alleen over de begraafplaats in Streefkerk. Schande hoe dit er bij ligt. Hier wil je niet food gevonden worden zeggen ze wel eens, nou telt hier dubbel in dit geval.
  - Mag wel wat netter
  - Na een kapot kledingstuk, omdat er een bankje totaal niet onderhouden werd, ben ik kritisch gaan kijken naar de rest van het kerkhof.
  - Slecht onderhoud.
  - Vind veel onkruid.
  - Ziet er soms slordig uit
- Zeer ontevreden
- A. eerder gevraagd om de heg rondom niet zo kort te snoeien, zodat zicht vanaf openbare weg onmogelijk is.
  - b. op sommige graven zijn planten geplaatst, lijkt op onkruid, groeit hoog op zodat grafmonumenten verdwijnen onder groen en geeft een zeer slordig en niet onderhouden beleving.
  - De grafsteen van mijn vader en moeder is helemaal verzakt.

- Het graf wat wij al sinds eind jaren 50 vorige eeuw hebben is zeer slecht bereikbaar zeker voor ouderen. Moeilijk
- Ik ben afgelopen week op de begraafplaats in Giessen-Oudekerk geweest, de paden zijn groen van het onkruid. Ook het huisje (barak) op de begraafplaats is in zeer slechte staat van onderhoud.
- Veel onkruid en achterstallig onderhoud

Weet niet/ geen mening

- Ben er al een tijd niet geweest
- Ben er nog nooit geweest
- Een platte grond, als in een hotel met graf nrs, waar afval, waar kraan, waar vragen, welke gem verordening Steeds wordt gesproken over vervallen grafrechten. Mis die informatie. Hoe lang geldt dat recht?
- Geen ervaring mee
- Gelukkig nog geen gebruik van een begraafplaats moeten maken
- Heb maar in begrafenissen in deze gemeente meegemaakt. Kan hier geen oordeel over vellen.
- Heb niets met begraafplaatsen.
- Heb nog nooit een begraafplaats in de gemeente Molenlanden bezocht.
- Ik ben maar zelden op begraafplaatsen geweest, heb dus geen oordeel hierover. Leek wel positief.
- Ik ben nog nooit op een begraafplaats geweest.
- Ik bezoek te weinig begraafplaatsen om dit goed te kunnen beoordelen.
- Ik heb er nog nooit een bezoek aan gebracht.
- Ik heb geen familieleden op een begraafplaats liggen, dus kom ik er nooit.
- Ik ken alleen de begraafplaats van Nieuw Lekkerland, en die vind ik alleen erg kaal. OF er onderhoud aan gedaan wordt weet ik niet .
- Ik ken de begraafplaatsen niet
- Ik kom er eigenlijk nooit
- Ik kom er nooit (3x)
- Ik kom er nooit, meeste ontvallen familieleden zijn gecremeerd. Wat ik wel weet is dat het onderhoud van begraafplaatsen erg veel kosten met zich meebrengt.
- Ik kom zelden op een begraafplaats. Weet niet hoe dat op de verschillende begraafplaatsen wordt gedaan.
- Ik let er niet op/ heb zelf gelukkig weinig reden om er regelmatig te komen.
- Kom er n
- Kom er nooit

- Kom zelden op begraafplaatsen.
- Komt gelukkig tot op heden zelden of nooit op een begraafplaats
- Nog n
- Ondanks dat ik beheerder ben van het graf van mijn oom, kom ik er zelf nooit.. wel kom ik op andere begraafplaatsen. Algemene vragen zal ik daarom wel beantwoorden
- Te kort in de gemeente woonachtig en geen ervaring in die tijd

Toelichtingen vraag 3

Het ruimen van graven en begraafplaatsen niet uitbreiden.

- Behalve bij jonge mensen
- Bij graven verwijderen eerst de nabestaanden raadplegen, zijn die er niet meer dan pas een graf ruimen.
- De begraafplaatsen hebben niet de status van een Joodse begraafplaats. Dus ruimen na het verstrijken van de wettelijke termijnen.
- De door ons beheerde graven liggen op de Oude Begraafplaats in Nieuw-Lekkerland, een Gemeentelijk Monument. De onderhoudsrechten zijn afgekocht, dus deze graven blijven. Voor onszelf hebben wij reeds lang geleden besloten om geen aanspraak te maken op ruimte op begraafplaatsen. De ouders en grootouders van vrouwszijde zijn ons hierin voorgegaan.
- De meeste oude graven lijken nauwelijks nog bezocht te worden.
- De trend om zich te late cremieren zal toch ook in Molenlanden wel gaan toenemen, is er in de toekomst weer ruimte genoeg
- De veelheid van begraafplaatsen in de gemeente Molenlanden is op termijn een kostbare voorziening en zullen er keuzes gemaakt moeten worden!
- Enkel ruimen als nabestaanden op de hoogte zijn en als zij hiermee accoord gaan.
- Er zal m.i. steeds minder begraven gaan worden
- Er zal ten alle tijden een keer een punt komen dat er ruimtegebrek ontstaat. De bevolking groeit dus het is onvermijdelijk. Je zult dus nu al moeten kijken waar je straks uit gaat breiden en/of wat voor mogelijkheden er ontstaan.
- Graven gewoon ruimen na verstrijken grafrechten anders gewoon hiervoor kostendekkend betalen door na bestaande.
- Het is ook eerlijk. niet meer betalen dan moet er plaats gemaakt worden voor een ander
- Het ruimen van graven op zich een goede oplossing. Maar dit moet wel duidelijk en in overleg met de nabestaanden. Wanneer er nog een dicht verwant familielid erg emotioneel betrokken is moet dit kunnen worden uitgesteld wanneer daar behoefte aan is.
- In ieder geval niet uitbreiden.
- Laat de doden met rust weinig of veel geld zwart of wit geen voorkeur nemen
- Meer andere mogelijkheden; natuurbegraafplaats, urnen, andere vormen die nu nog niet mogen. Maar grond binnen de kernen hard genoeg nodig voor huizenbouw.

- Mijn oplossing zou liggen in een natuurbegraafplaats, waar de graven niet geruimd worden. Dit heeft aantrekkingskracht op mensen uit een groot gebied en geeft dus 'verlichting' op de gewone begraafplaatsen.
A propos:sommige mogelijkheden bij vraag 3 zijn onnodig ingewikkeld geformuleerd en kosten onevenredig veel tijd om te doorgronden. Wat te denken van: <<Het nooit ruimen van graven en begraafplaatsen op termijn, waar mogelijk, uitbreiden als zich ruimtegebrek voordoet.>> Wilt u de moeite nemen en de eerste de beste collega vragen wat hier wordt bedoeld?
- Mits met eigenaren van graven overleg wordt gepleegd
- Na een ruime termijn van grafurst dienen graven geruimd te worden nadat nabestaanden in de gelegenheid zijn gesteld te besluiten tot herbegraven. Het zijn nl geen Joodse begraafplaatsen.
- Nabestaanden van te verwijderen overledenen kan wellicht de mogelijkheid worden geboden om tegen een geringe jaarlijkse vergoeding een 'gedenkbordje' op een daartoe bestemde wand te plakken.
- Neem aan dat een gekocht graf een aparte status heeft. Als de periode daarvan verval kan het verlengd worden. Of niet, dan geldt vanaf dan de verval tijd voor andere graven. Verwacht wel minder vraag naar begraven tov crematie
- Ruimen alleen als rechthebbenden te kennen geven geen verlenging van het recht te wensen. Dus niet "automatisch" na een bepaalde periode, als dat rechthebbenden hun recht willen behouden.
- Ruimen bij een heel vak en niet her en der 1 graf.
- Ruimen van graven dient voorgelegd te worden aan de contactpersonen. Sommigen willen niet ruimen, anderen staan daar voor open. Afhankelijk van wat de contactpersonen besluiten ontstaat er op (langere) termijn een ruimtegebrek. Dit na ca. 10 jaren opnieuw bekijken. Hangt er ook af van hoe mensen op termijn denken over begraven of een andere manier van afscheid nemen.
- Ruimen van graven na een vastgelegde tijd dat de overledene is begraven. Na deze tijd het graf ruimen tenzij de nabestaanden het graf aan willen houden en de hieraan verbonden kosten voor hun rekening nemen.
- Uiteraard dient er met respect omgegaan te worden met de stoffelijke resten. Op Giessen-Oudekerk is een plaats waar (voor zover ik weet) een plaats waar de stoffelijke resten van geruimde graven begraven worden, op die plek staat een tekst die er op neer komt dat de overledenen gezamenlijk herdacht worden. Ik vind dat een heel mooie oplossing.
- Van belang is dat de gemeente grip houdt op de graf/rechthebbende, erfgenaam c.q. aanspreekpersoon van het graf

- We zijn zeer geschrokken van het feit dat er in Arkel bovengronds geruimd is terwijl er nog voor jaren voldoende plaats is. Tevens is in Arkel jaren geleden een aangrenzende boomgaard aangekocht voor uitbreiding van de begraafplaats, welke nu plotseling verhuurd wordt aan stichting de Punt. Vreemd beleid waarin de bewoners niet gehoord zijn.
- Weer bemerk ik dat het kostenplaatje het belangrijkste is. Dit is geen taak voor economen, maar voor welzijn en aandacht voor de burgers ! !
- Wellicht optie twee, nl. waar mogelijk uitbreiden niet geheel op voorhand uitsluiten. Families zullen ook zelf kenbaar moeten maken of zij een graf willen behouden en daarvoor de lasten willen dragen. Ook is er een trend naar cremieren zichtbaar.

Het ruimen van graven en begraafplaatsen op termijn, waar mogelijk, uitbreiden als zich ruimtegebrek voordoet.

- Alle4n wanneer er geen grafrechten meer zijn!
- Alleen als de familie er toestemming voor geeft
- Alleen bij ruimtegebrek zouden meerdere oudere graven geruimd mogen worden, niet na 19 jaar al ruimen indien er geen ruimtegebrek is
- Als er géén belanghebbenden meer zijn dan ruimen.
- Als het gevraagd wordt of er verlenging plaats moet vinden, dan is het goed om te ruimen. Dan krijgen de nabestaanden de gelegenheid om hier over na te denken, niet dat het zomaar verwijderd wordt.
- Als termijn van graf is verlopen moet deze wel verlengd kunnen worden, als familie dat wenst,
- Altijd in overleg met de betrokken familie. Met het aangeven van de noodzaak is wellicht ruimte te creëren.
- Beginnen met het ruimen van de gemeentegraven, de nabestaanden betalen hiervoor het minst en hebben kennelijk geen voorkeur voor een persoonlijk graf.
Deze keuzemogelijkheid had hierboven al moeten staan.
- Bij het ruimen ga ik er van uit dat er een verzamelgraf op de begraafplaats is Dus dat overgebleven resten niet verbrand worden.
- Bijv graven van 150 jaar en ouder ruimen, maar met uitzondering van kindergraven
- Dan wel pas na meerdere (4 a 5) generatie's verder.
Anders gaat onze voorkeur naar het nooit ruimen.
- De mogelijkheid tot het verlengen van grafrecht moet mogelijk blijven voor die rechthebbenden die het het begraafrecht willen verlengen bij afloop van de termijn. Dan weer verlengen met 10 jaar.
- De term 'fors' zegt me niks en stuurt tot anders denken over deze kwestie. Het is niet alleen geld. Er wordt een leven lang 'fors' betaald aan gemeentelijke heffingen. vervolgens zijn de bedragen tot aankoop en onderhoud van een graf ook 'fors'.

- Dit is lastig te beantwoorden omdat er gelijk verwezen wordt naar forse extra kosten
- Er lijkt uitgegaan te worden van huidige gedachten over begraven/ cremieren. De kans is groot/reeel dat dit in deze 19 jaar gaat veranderen waardoor er mogelijk minder druk op de begraafplaatsen komen en het langer duurt voor uitbreiding nodig is c.q. beperkter kan zijn dan nu gedacht.
- Er zijn al hele oude graven waarvan ik mij afvraag of de nabestaanden nog leven. Ik neem aan dat er geen termijn op een gekocht graf zit, want nu is dat 30 jaar, maar vroeger zal dat niet geweest zijn. Ik denk dat deze graven best geruimd kunnen worden. Wel vind ik het heel belangrijk dat er gezocht wordt naar nabestaanden, aangezien het soms inderdaad pijnlijk kan zijn.
- Er zou pas mogen worden geruimd als de wettelijke termijnen voor grafrust zijn verstreken EN er niet meer voor het graf wordt betaald. Zolang de nabestaanden voor een graf hebben betaald of voor de toekomst willen blijven betalen stellen zij het handhaven van het graf op prijs en zou er niet moeten worden geruimd. Ruimen kan voor mensen emotioneel zijn. Als zij willen betalen zou daarvan afgezien moeten worden.
- Geen flexibiliteit ivm inleveren oude graven (ruilen voor nieuw graf)
Na 2 jaar nog steeds geen ophoging/ in Giessen-Oudekerk
- Graag wel duidelijk maken waar de restante blijven als er geruimd wordt, afgelopen jaar is bij mijn opa en oma bovengronds geruimd, ondergronds weet ik niet. Dit vind ik wel belangrijk. Waar is dan het verzamelgraf ??? Mijn ouders zijn afgelopen jaar ook beide overleden en begraven in Arkel.
- Graven ruimen als er geen rechten meer op rusten lijkt logisch. Navragen of nabestaanden afstand willen doen van b.v. hele oude graven
- Graven ruimen waar niet meer voor wordt betaald is de juiste oplossing, als nabestaanden er geen geld voor overhebben zegt dat toch genoeg.
- Het is welke begraafplaats Of je een oude Of een nieuwe begraafplaats hebt.
- Het hangt naar onze mening sterk af van de tijdsperiode waarop het graf in stand geweest is . Het lijkt ons redelijk als een graf 3 generaties (75jaar) in tact is .
- Het inkorten van de grafrust.... daar staat nu 20 jaar voor. Dit zou ingekort kunnen worden, wat betekent dat er eerder graven eventueel geschud kunnen worden, dus minder snel overgegaan hoeft te worden op een nieuw graf, dus kost minder snel ruimte op een begraafplaats.
- Het lijkt me goed de keuze bij nabestaanden te laten of ze willen verlengen. Zijn er geen direct betrokkenen meer, dan lijkt het mij goed om te ruimen.
- Het nooit ruimen van graven lijkt me onmogelijk, je houdt dan geen rekening met de toekomstige generatie.
- Het ruimen kan zeer emotionele gevolgen hebben. Persoonlijk zou ik op zijn vroegst 50 jaar na begraven laatste overgaan tot ruimen en dan zeker in overleg met nabestaanden.

- Het ruimen van graven niet eerder dan 15 jaar.
- Iedere burger moet begraven kunnen worden op begraafplaats naar wens
- Ik ben voor het behoud van echte oude graven voor de historische waarde.
- Ik denk dat een combinatie van ruimen en uitbreiden recht doet aan iedereen. Hoe ouder een begraafplaats is, hoe eerder er ruimtegebrek ontstaat als dit een kleine begraafplaats is. Het lijkt me niet wenselijk om nabestaanden hier de dupe van te laten zijn. En dus zal er moeten worden gekeken naar uitbreiding. En dat kan op beperkte schaal. Zeker in de kleine dorpskernen. We hebben het niet over een paar hectare grond.
- Ik denk dat niet iedereen moeite heeft met ruimen na een bepaalde tijd. Mocht men dat wel hebben de kosten voor deze mensen verhogen en het graf laten , dus betalen naar eigen wens.
- Ik heb een urngraf op bovenvermelde begraafplaats (ik hoef niet anoniem te blijven). Een urngraf lijkt mij ook een (mogelijke) oplossing van het probleem, maar beseft dat dit vanwege te respecteren principes voor veel mensen (ook) geen optie is.
Het ruimen van een graf kan heel emotioneel zijn. Over heel de wereld worden botten e.d. van mensen, van die al heel lang geleden zijn overleden, opgegraven om ze te identificeren en ze een rustplaats te geven. En dan hebben we het hier over 'ruimen van graven'. Ik beseft dat ik (flink) chargeer, maar het is denk wel de emotionele kant van dit onderzoek.
- Ik kan alleen maar spreken over de begraafplaats in Langerak.
- In de kernen van b.v Nieuw-Lekkerland zal er weinig gebruik gemaakt worden van een crematie dus hier is van toepassing , ruimte op de kerkhoven
- In deze tijd wordt al vaker gekozen voor crematie, mede door de hoge kosten van begraven. Mogelijk dat hier in de toekomst nog vaker voor gekozen gaat worden.
- In Hoornaar is enkele jaren geleden toch ook al geruimd? Is dat dan nu al weer nodig?
- Kindergraven zou ik gaan ruimen als ouders zijn overleden dit is een zeer gevoelige gedachten over ruimen vooral als er nog genoeg plaats is op een kinderveld.
- M.i. zinloos om graven nooit te ruimen. Het kan niet eindeloos blijven bestaan, daar hebben wij geen ruimte voor; in het hele dichtbevolkte land niet.
- Maak het herbegraven iets prominenter. Bij de geruimde-graven-verzamelgraf zou bv een herdenkingswand met namen van herbegraven overledenen kunnen worden ingericht.
- Maak onderscheid tussen graven van kinderen en volwassenen. Laat de graven van kinderen ongemoeid.
Volwassenen: Het scenario van: Nooit ruimen van begraafplaatsen enz.
- Maar alleen ruimen na akkoord van de nog levende nabestaanden. Voor verlenging van het behoud van het graf, moeten de nabestaanden dan een vergoeding voor een nieuwe termijn betalen.

- Maar per graf in overleg met nabestaanden!
- Mensen zijn verknocht aan hun dorp en nabestaanden hebben de overledenen graag "in de buurt". ruimen en daar waar mogelijk uitbreiden is dan een oplossing.
Ik zou ook adviseren op de huidige begraafplaatsen na te denken over alternatieven. Urnen muren, en drie diep begraven, bijzetten in oude graven in de familie (een vorm van ruiming binnen de familie)?
- Met inachtneming dat de rechten van eerder uitgegeven graven in stand blijven.
- Mijn wens is. Mijn ouders hebben een graf voor onbepaalde tijd en daarbij wil ik worden begraven. Ik hoop, dat dat zo blijft.
- Mis de optie van cremieren, als oplossing om toekomstig ruimtegebrek tegen te gaan
- Mits hierbij de mogelijkheid aangeboden wordt aan nabestaanden de grafrechten te verlengen
- Naar mijn mening moet de grafrust zal als mogelijk bewaard blijven, maar gezorgd worden dat overledenen op de door hen gewenste rustplaats worden begraven. in de praktijk betekent dit begraven in eigen dorp en niet door heel molenlanden heen. Dit moet wel betaalbaar blijven. Anders ontstaat misschien een financiële onmogelijkheid.
- Negentien jaar is een lange termijn en lijkt op dit moment de juiste beslissing. In de tussenliggende periode kunnen zich omstandigheden/gebeurtenissen voordoen waardoor op dat moment een redelijker besluit genomen kan worden.
- Niet ruimen zolang grafrechten worden betaald.
- NOOIT
- Onduidelijk, dat er ruimtegebrek ontstaat, als er bijtijds geruimd wordt.
- Op onze begraafplaats zijn er volgens mij graven die al zo ontzettend oud zijn, dat er misschien niet eens meer nabestaanden in leven zijn. Deze zouden sowieso geruimd kunnen worden.
- Pas ruimen bij ruimtegebrek
- Ruimen alleen met toestemming van de nabestaanden!
- Ruimen van graven als er ruimtegebrek ontstaat. Als er onvoldoende geruimd kan worden omdat er geen vervallen graven zijn, dan gaan uitbreiden.
- Termijn van ruimen mag niet eerder dan 30 á 40 jaar na het overlijden
- U geeft niet duidelijk aan wat er met de stoffelijke resten gebeurt wanneer deze uit het graf verwijderd zijn. Worden deze op een grote hoop ergens opnieuw begraven of gecremeerd?
- Uitbreiding bij bestaand kerkhof heeft onze voorkeur
- Uitgifte van nieuwe graven per 1-1-2021 met termijn van 30 jaar en daarna mogelijkheid om te verlengen met 10 jaar b.v

- Vanuit mijn principiële oogpunt ben ik geen voorstander van ruimen. Zoals de Joodse en islamitische gemeenschappen het over het algemeen voor elkaar hebben vindt ik goed geregeld. Vanuit oogpunt van de Gemeente vindt ik mijn aangevinkte keuze passend
- We willen onze eigen begraafplaats behouden.
- Wel de gelegenheid geven tot het verlengen van de grafrechten/kosten met bv 10 jaar.
- Wellicht is kijken naar de graven waar de rechten voor onbepaalde tijd zijn vergeven. Deze graven kunnen gebruikt worden voor andere leden van de familie van de overledenen.
- Wij hebben de ervaring dat we geen rechten meer hadden op een graf, maar het graf was nog niet geruimd. Mijn grootouders liggen daar nog begraven. We wilden daar graag mijn ouders begraven (hun zoon/schoondochter), maar dat kon niet meer. Dat vonden wij zeer spijtig. Dat zou ons inziens nog een verbetering kunnen zijn in het beleid. Waarom kon het niet meer terwijl het graf nog niet was geruimd dus er nog geen andere bestemming op zat?
- Wij hebben eigen graf. Na overlijden van echtgenoot is er nog voor 30 jaar afgekocht.
- Wij vinden dat de gemeente zich gewoon aan de gestelde termijnen moet houden. Begraafplaatsen moeten ms worden uitgebreid. We weten ook dat er, o.m. door de enorme kosten voor een begrafenis, er soms ook mensen kiezen voor een crematie. Daarnaast kan er ws binnen een paar jaar ook worden gekozen voor resomeren. Mensen die minder historische binding met de omgeving hebben, kunnen ook kiezen voor natuurbegraven - wat overigens ook een betaalbaarder optie is.
- Zeker niet voor 4 a 5 generatie's.
- De vragen zijn onjuist en onduidelijk opgesteld, daar kwam ik achter toen ik eerst het eerste vakje had aangeklikt, Toen kreeg ik een vervolgvraag over het ruimen. Ik vind dat graven niet geruimd moeten worden en de resten van de overledenen in een knekelput. Het ontruimen en herbegraven in een knekelput is niet voor niets geen openbare gelegenheid. Er wordt niemand bij uitgenodigd. Het deugt niet en graven dienen niet verstoord te worden, tenzij noodzakelijk in verband met een misdrijf. Mijn zus vond - door eerdere ontruiming - een keer een rugwervel tussen de steentjes op een grindpad van een begraafplaats. Respectloos.
- Dit geldt voor graven in eigendom.
- Een begraafplaats hoort bij het leven, om te leven is geld nodig, dus ook om te kunnen herdenken! Het leven is niet "Alleen maar 24uurs Economie!"
- Een urnen muur

Het nooit ruimen van graven en begraafplaatsen niet uitbreiden.

- Het geeft te denken dat er nooit eerder is nagedacht over een tekort aan begraafplaatsen in de gemeente Molenlanden. Laten we eens als voorbeeld nemen dat er een virus rondwaart en in het najaar vele slachtoffers gaat eisen. Hoe is dat dan op te lossen? Dan is 7 jaar nog erg ruim gemeten.
- Het ruimen van graven is o.i. niets volgens de Bijbel
- Ik heb voor mijn man en mijzelf het graf voor 30 jaar afgekocht
- Ik vind persoonlijk dat een graf voor eeuwig is.
- Met het ruimen van graven worden fouten gemaakt! In Bleskensgraaf is het graf van opa en oma geruimd, terwijl er minder dan 10 jaar geleden een tante was bijbegraven. (Het betrof een graf voor 3 personen.) Dit is gebeurd zonder enige communicatie met nabestaanden. Heel confronterend voor mijn vader!!
- Onze familie heeft twee graven, met z.g. 'eeuwigdurende rechten'. Daarvan moet men vind ik afblijven. Voor nieuwe graven, of voor graven met 'eeuwigdurende rechten' die nu geopend worden om te begraven, zou men wel een wat mij betreft zeer royale termijn (30 jaar?) kunnen aanhouden waarin niet wordt geruimd. Wanneer de familie of andere nabestaanden na die termijn niet meer voor een nieuwe termijn kiezen, zouden deze graven geruimd kunnen worden.
- Veel mensen kiezen al voor cremieren. Maar een gedenk- en rustplaats voor de overledenen is belangrijk. Het "ruimen" stuit mij tegen de borst. Vooral als dit niet kies gedaan wordt, zoals ik een keer toevallig in voorbijgang gezien heb. : Ik reed op de weg en zag een kraantje met kledingresten eraan bezig. Later vond ik ook botresten bij het graf van mijn familie. (Deze overlegsessie met burgers is enkele jaren geleden ook al in Hoornaar geweest).
- Voor een ander beslissen is erg lastig. Lastige vraag.

Het nooit ruimen van graven en begraafplaatsen op termijn, waar mogelijk, uitbreiden als zich ruimtegebrek voordoet.

- "Eigen" graven waarvoor betaald is en betaald wordt voor onderhoud nooit ruimen zonder toestemming van 'eigenaar'/familie.
- Aanvulling op gekozen antwoord: Indien uitbreiding niet mogelijk is dan uitwijken naar andere begraafplaats.
- Al onze voorouders, ouders en een zoon liggen bij elkaar op de oude begraafplaats. Wij bezoeken hen nog frequent en willen dat kunnen blijven doen
- Alleen die graven ruimen van mensen, waarvan, normaal gesproken, de kleinkinderen ook niet meer leven.
- Als er geen grafrechten meer betaald worden, dan ruimen.
- Als er helemaal geen nabestaanden meer zijn, dan zou er wel geruimd mogen worden.
- Begraven is voor mij/ons dermate belangrijk dat hier best extra ruimte en kosten mee gemoeid mogen gaan.

- Bij eeuwigdurend niet ruimen (anders voor het overeengekomen tijdsbestek met eventuele verlenging)
- Bij verlenging van grafrechten(particulier) zoals het nu is ,als je niet wil dat er geruimd wordt moet je de volle prijs betalen als voor een nieuw graf.
Bij jong overlijden van je partner moet je nu dus verschillende malen hetzelfde graf kopen. Verlenging van de gebruikstermijn zou al een deel oplossen (minimaal 50 jaar)
- Bovengronds ruimen zou een bespreekbare optie zijn.
- De kosten worden nu ook al doorberekend aan de nabestaanden die er fors voor betalen, afgezet tegen wat ze ervoor krijgen. Het kostenplaatje voor de gemeente valt dus wel mee!
- De opties zijn niet duidelijk genoeg en zelfs suggestief. Ik kies voor de laatste optie, ook al wordt daar met het woordje 'forse' nog eens extra nadruk gelegd op de kosten. Het zou beter zijn om mensen beter te informeren over de mogelijkheden m.b.t. het kopen van graven en wat de grafrechten inhouden, in plaats van ze bang te maken met mogelijk verplichting ruiming van graven. Wellicht ontstaat er dan meer duidelijkheid en begrip over het probleem.
- De vraag vind ik wat onduidelijk gesteld, sorry. Wat ik aan wil geven is dat ik vind dat er zo min mogelijk geruimd moet worden. Hopelijk heb ik het goede antwoord gekozen!
Ik vind het mooi als we als gemeenschap een plekje kunnen geven aan overledenen. Dat zou niet afhankelijk hoeven zijn van welk soort grafrechten er aan een graf zitten. Vanuit die (idealistische) gedachte zou er bij ruimtegebrek mogelijk gekeken kunnen worden naar kleinere graven dan naar ruimen. Een begraafplaats kan ook een soort parkfunctie hebben, die uitgebreid kan worden.
Als graven geruimd zouden moeten worden zou er een soort massagraf kunnen zijn op de begraafplaats, waardoor de overledenen alsnog begraven kunnen blijven. Dat lijkt me veel respectvoller en daarmee beter dan allerlei mogelijke andere vormen van ruimen. Dat hoeft niet heel veel plaats te kosten, De plaats kan gemarkeerd zijn (met een beeld, een boom, en een goede toelichting) zodat ook in de toekomst mensen daar hun langer geleden overleden voorouders en anderen begraven weten. Een voorbeeld. Mijn moeder had een lievelingsbroer, die in 1937 overleden is. De begraafplaats is geruimd (denk ik: geen steen, niets terug te vinden). Die oudoom leeft voor mij door de verhalen van mijn moeder en dan is het jammer dat er geen plekje meer terug te vinden is.
- Desnoods verhoging van O.B.
- Een graf is een herinnering aan mensen en die mag nooit vergaan

- Er zal extra geld vrijgemaakt moeten worden voor extra ruimte voor begraafplaatsen. Ruimen van graven vind ik een onverteerbaar idee. Als predikant vind ik het spreken bij het graf over 'een laatste rustplaats' erg dubbel, want iemand wordt nog een keer geruimd/weggeruimd/weggeraapt. We zouden ons moeten richten op 'eeuwigdurende grafurst', waarbij we respect en eerbied kennen voor de lichamelijke rest van de mens in het graf. Ook in de persoonlijke rouwverwerking is het beter als na tal van jaren een graf niet geruimd is, maar nog steeds beschikbaar is. Daarbij mag het financiële plaatje nooit een belemmering vormen om de grafurst van de overledene te schenden, vind ik. Als burgerlijke gemeente zou het begraven van onze doden en beschermen van hun grafurst als een werk van barmhartigheid moeten worden gezien. In de christelijke traditie is het begraven van doden ook altijd een van de 7 werken van barmhartigheid geweest. Het ruimen van graven werkt ook het idee van crematie in de hand. 'Onze geliefde X verdwijnt toch eens op de 'grote hoop' en daarmee in het 'niets', dan kunnen we beter cremeren, dat is ook nog veel goedkoper!' Persoonlijk vind ik dat begraven in gemeente Molenlanden (zeker o.a. op het Liesveld) goedkoper gemaakt moet worden. Ten eerste omdat mensen die graag willen begraven, zich nu soms in de schulden moeten steken of hun laatste deeltje van hun vermogen eraan moeten geven. Ten tweede: omdat begraven een blijvende plaats aan de rouwverwerkenden biedt om naar terug te keren. Voor de zorg van de verdrietige ziel moet de gemeente opkomen met financiële ondersteuning! Ten derde: vanuit mijn geloofsovertuiging ben ik niet voor cremeren, omdat het verbranden van het lichaam niet getuigt van eerbied voor het geschapen, stoffelijke lichaam. (Het lijkt mij ook denkbaar dat er een concept wordt doordacht waarbij een grafplek naar vermogen moeten worden betaald. Mensen met hoog vermogen betalen meer voor een grafplek. Mensen met lager/geen vermogen ontvangen subsidie/financiële ondersteuning vanuit de gemeente)
- Extra financiën beschikbaar stellen om alle overledenen een laatste rustplaats te bieden, ruimen is een zeer emotioneel gebeuren waar de gemeente rekening mee moet houden
- Extra kosten bestrijden door minder onderhoud en inzet van vrijwilligers
- Geen idee voor de rest van Molenlanden maar in Molenwaard (Groot-Ammers) betaalde je erg veel geld over begraaf en grafrechten. Landelijk gezien in de hoogst financiële regionen! Voor de belastingdruk en vergelijkbare kosten maakt het uit waar je woont in Nederland en is dus niet iedere Nederlander gelijk. Onbestaandbaar! Laat er dan in ieder geval tegenover staan dat je dure graf niet geruimd wordt.
- Graven in het verleden gekocht voor onbepaalde tijd mogen nooit geruimd worden bij deze graven is meestal ook onderhoud voor onbepaalde tijd afgekocht
Begraafplaatsen indien nodig uitbreiden en of nieuwe aanleggen.

- Het betreft een graf geschonken door het Watersnoodfonds, zoals de 3 vliegeniers begraven op en nabij zijn graf.
Het graf bevat geen gedenksteen, alleen een grafindicatie,
- Het graf van onze dierbaren blijft voor nabestaande erg waardevol. Dat moet niet geruimd worden. dat is nog het enige tastbare wat we hebben van de overledenen
- Het is heel schokkend voor nabestaanden wanneer hetgraf van een geliefde wordt geruimd is gelijk aan definitief verwijderen.
Op z'n vroegst 50 jaar na het overlijden is acceptabel, mist de partner niet meer leeft.
- Ik begrijp dat ruimen op een gegeven moment moet, maar het zou fijn zijn na 35 jaar de mogelijkheid te hebben om te verlengen. Of als dit al kan dat dit beter gecommuniceerd wordt aan nabestaanden. Vooral als de overledene (relatief) jong was
- Ik ben van mening dat als men dit wenst het graf moet kunnen blijven bestaan voor eeuwig. Er zijn volgens mij oude graven die nu ook eeuwig blijven. Waarom nieuwe graven niet!!
- IK mis : het weer beschikbaar stellen van de bestaande eigen graven met eeuwige grafrust in Giessen Oudekerk aan de nabestaanden die op deze graven dit recht nog steeds hebben. Als men dit grafvak niet had gesloten, hebben velen geen nieuw graf nodig. Maar door het sluiten komen er weer nieuwe graven bij terwijl dit niet nodig had geweest.!! Misschien ook eens iets om over na te denken
- Ik vind dat jullie al te veel geld vragen voor verlening van graven
- Ik vind het ruimen van graven echt afschuwelijk! Een groot deel van mijn voorouders (overgrootouders, grootouders, ouders, oom en tantes) zijn op dezelfde begraafplaats begraven en ik vind het heel kostbaar dat de herinnering aan hen daar een plaats heeft. Dat ik daar waarschijnlijk ook mijn laatste rustplaats zal vinden voelt goed. Maar wat jammer dat je tegenwoordig, zelfs wanneer je een graf koopt, na 15 jaar het veld moet ruimen. Is het niet het overdenken waard om families de mogelijkheid te bieden een familiegraf te hebben waar, als het op ruimen aankomt, daar de resten bij elkaar kunnen worden geplaatst? Als families dat willen uiteraard. Dit idee is slechts een voorzet, dat moet natuurlijk uitgewerkt worden :)
- In Hoornaar is in principe ruimte naast het kerkhof deze ruimte moet wel aangekocht worden. Dan kan men nog jaren in het eigen dorp begraven worden.
- Mijn gevoel zegt hierin heel sterk, dat we onze ouders naar hun laatste rustplaats hebben gebracht. Het ruimen van hun graven geeft mij een slecht gevoel.
- Nabestaanden moeten een voorkeur aan kunnen geven. Er zullen nabestaanden zijn die het prima vinden als het graf geruimd wordt, maar er zijn er ook die waarde hechten aan de plek waar de overledene begraven ligt. Natuurlijk hangt aan de keuze een prijskaartje. aan

- Natuur begraafplaatsen gaan aanwijzen
- Natuurbegraafplaats creëren in Molenlanden. Dat is een goede oplossing. Of uitwijken naar elders.
- Nooit ruimen van graven, uiteraard mits het een koopgraf betreft.
- Of het grondniveau verhogen van de bestaande, oude begraafplaatsen. Dan is het mogelijk om op hoger niveau weer te begraven, bovenop de bestaande graven. Hierdoor kan er zonder de graven te ruimen weer begraven worden. Er kan dan wel bovengronds geruimd worden d.m.v. het verwijderen van de grafstenen. Bovenstaande mogelijkheid brengt lage kosten met zich mee en de overledenen worden eerbiedig met rust gelaten.
- Ook wanneer je overleden bent, moet het een rustplaats blijven
- Ook wel aan doorgraven gedacht ??, Ook is er op verschillende bestaande (oudere) begraafplaatsen de mogelijkheid van ophogen aanwezig, zodat er boven de bestaande graven kan worden begraven, Wat zijn overigens extra forse kosten in verhouding van de totale gemeente uitgaven die ook fors!!!!!! stijgen ??
- Op dit ogenblik geldt dat voor het ruimen van graven toestemming wordt gevraagd. Dat zal moeten blijven gebeuren, indien er voor andere opties die met ruimen te maken hebben aan de orde zijn. Bij geen toestemming, kan ruimen wat ons betreft niet plaatsvinden.
- Op mijn naam staan twee graven, het ene is onze eigendom, het andere is door ons gehuurd voor onze ouders.
Zodra de huidige huurtermijn is afgelopen zullen wij dit opnieuw willen huren, ruimen is GEEN optie.
- Persoonlijke overtuiging dat er een mogelijkheid voor een altijd durend graf moet zijn als je daarvoor kiest en uiteraard voor betaald.
- RUIMEN MOET UITSLUITEND KUNNEN ALS DAARTOE GEMACHTIGDE NABESTAANDEN DAAR OM VRAGEN.
- Uit respect voor overledenen en nabestaanden niet ruimen, tenzij nabestaanden aangeven geen prijs meer te stellen op graven
- Vinden B en W s het politiek te gevoelig om een denkrichting aan te geven?
In de gemeente in de toekomst twee of drie centrale begraafplaatsen realiseren
- Vroegtijdig anticiperen op de toekomstige situaties, geen zwabberbeleid voeren zoals destijds in Oud-Alblas; het niet ruimen van graven bespaart m.i. kosten
- Zoeken naar de waardigste oplossing met eerbied voor de overlevende dus zo minmogelijk zien te bezuinigen op de begraafplaatsen in iedere kern van Molenlanden

Geen voorkeur

- Aan een haalbare en nette grafrust van een particulier graf denk ik aan 30 tot 40 jaren. Daarna mag een graf geruimd worden, tenzij de nabestaanden kiezen voor verlenging van de grafrust. Tegen een reële vergoeding.
- Alleen ruimen en de rest kan ik geen antwoord op geven.
- Als de kosten zijn afgekocht mag er absoluut niet geruimd worden. Er is immers voor onbepaalde tijd betaald
- Als er bina geen nabestaanden meer .zijn stoppen met eeuwig durend
- Dit vinden we een gewetensvraag, we vinden het moeilijk om hier een beslissing over te nemen.
- Het in eigendom zijnde graf is in 1974 gekeken voor hergebruik wat niet mogelijk was wat tot nu toe nog niet mogelijk de volgende 30 jaar is volgens mij verstrekte gegevens niet mogelijk
- Ik vind dat familie daar zelf toestemming voor moet geven.. laat een familie een graf kopen, en als er ruimtegebrek in dat graf komt kan er van de overblijfselen van de oudste toch een (even oneerbiedig gezegd) een kleiner pakketje van gemaakt worden..?
- Ik zou de rechten op 25 jaar zetten, na deze datum ruimen met meerdere tegelijk. En indien mogelijk qua ruimte uitbreiden. Maar er kunnen misschien ook muren of keldertjes gerealiseerd worden zodat de jongere generaties gaan denken over begraven of plaatsing na een crematie. En bij kindergraven is er misschien een mogelijkheid om de rechten op 15 jaar te zetten. Maar een volgende optie is om de rechten niet vast te zetten maar pas bij een begrafenis en het pachten van een graf. Misschien zijn er nabestaanden die het maar 10 of 15 jaar willen aanhouden. Met een vervolg van uiterlijk 10 jaar, daarna definitief ruimen.
- In gesprek gaan met belanghebbenden en niet op de wijze zoals dat een paar geleden is gedaan. Door de toenmalige interim-manager werd dat volledig verknald. De pleuris brak uit. De oplossing is een andere dan zoals U hierboven suggereert. Het gaat om eeuwigdurende graven met afgekocht onderhoud. Als de gemeente niet wat soepeler wordt, blijft een ieder op zijn graf "zitten" en dan resteren hier en daar niet-opgegeven graven, waardoor de gemeente niet kan saneren.
- Kan niet zo zijn dat de bevolking zwaardere lasten krijgt , omdat er uit principe niet geruimd mag worden. Hierbij moet de gemeenteraad een voorstel doen en dit in stemming brengen bij de stemgerechtigde.
- Volgens mij zijn er alternatieven denkbaar.
Ik vind dat we de begraafplaatsen niet moeten uitbreiden.
Natuurlijk moet er geruimd worden als dat nodig is.
Daarnaast moeten we ook in Molenlanden gewoon met de tijd meegaan en mag het stimuleren van andere vormen dan begraven en daarbij passende herinneringsuitingen best meer onder de aandacht gebracht worden!

Weet niet

- Zelf geen zicht meer op. Ruimte is nodig voor anderen.
- Alleen ruimen als er geen familie meer in leven is, hoe oud die ook zouden zijn.
- Alleen ruimen met toestemming van de nabestaanden.
 Zolang er nog nabestaanden 1e en 2e graads (partner, kinderen) zijn, nooit ruimen.
- Als er plannen zijn om te ruimen wil ik graag bijtijds hierover geïnformeerd
- Eeuwige rust
- Ik kan en wil me niet inleven in deze problematiek. Het graf waar het in onze familie om gaat is gekocht met recht op blijvend gebruik (zoals wij het hebben begrepen) en dus is ruimen niet van toepassing.
- Ik vind het een moeilijk onderwerp. Mijn man is in 2000 overleden. Eigen graf. Dat zal in 2030 verlengt moeten worden. Ook als ik tussentijds begraven wordt. Als ik zou moeten kiezen zou ik zeggen : ruim een eigen graf nooit. Of maak de duur tot verlenging langer.
- Misschien een suggestie om meer urnen plaatsen te creëren dit neemt minder ruimte in beslag en is makkelijker te ruimen. Ik heb op Groot Ammers een urnengraf voor mijn man en ben hier zeer tevreden over. Misschien wat meer ruchtbaarheid aan geven ?
- Onderzoeken of in de toekomst één begraafplaats voor meerdere kernen een optie zou zijn.
- Onduidelijk, ik wil juist meer ruimen mogelijk maken. Geen onderscheid in particuliere en andere graven, oftewel geen onderscheid tussen mensen die wel en die niet een graf kunnen betalen. Mensen die kiezen voor cremieren betalen dubbel, voor de crematie en aan de gemeente voor begraafplaatsen.
- Persoonlijk bekijken, per situatie
- Ruimen moet met de familie geregeld worden.
- Ruimen van graven alleen indien nabestaanden dit zelf aangeven en nabestaanden de mogelijkheid geven een graf altijd te behouden, wat dus kan resulteren dat er ruimtegebrek komt waarvoor uitbreiding nodig is.
- Standaard regel ;een graf niet ruimen binnen de termijn van dertig jaar na overlijden van een persoon .
 Voorbeeld meegemaakt van echtpaar, man overleden 30 jaar geleden, echtgenote 10 jaar geleden overleden ,dan toch graf geruimd ! grafrecht is 30 jaar . Dit is niet goed !
 Verlenging met bijbetaling niet voor alle mensen te doen .
 Mijn ouders begraven met onbepert lang grafrecht . Dit zou misschien teruggebracht kunnen worden naar 50 jaar .
- Voorstander ruimen
- Zoals hij nu is.
- Zolang er kinderen naar graven gaan waar ouders liggen vindt ik dat je een graf met rust moet laten

Toelichtingen vraag 3.1

ondergronds geruimd. (I)

- Als er niemand meer is die het graf wil betalen en bezoeken direct ruimen.
- Als er niet wordt verlengd of als er afstand wordt gedaan van een graf en er wordt dus niet meer voor betaald, is het begrijpelijk dat dit graf geruimd wordt, zodat er ruimte ontstaat voor nieuwe graven.
- De rechten moeten sowieso verlopen zijn om te ruimen. En wat gebeurt er met de menselijke resten???
- Gekozen voor de gelijkheid door de hele gemeente Molenlanden. Is er momenteel een goed systeem om nabestaanden te achterhalen om te melden dat de looptijd van een graf afloopt? zodat er een keuze is aan de nabestaanden om het eventueel te verlengen.
- Ik denk dat het wel verstandig is om te kijken naar de leeftijden van de overledene. Eerst een check bij nabestaande als het een jong persoon betreft.
- Lijkt me logisch omdat er op deze manier altijd ruimte is voor nieuwe graven.
- M.i. is de boodschap dat het graf geruimd wordt. Je zou ook nog aan een termijn kunnen denken dat je zegt dit houdt in dat dit maximaal binnen periode x daadwerkelijk geruimd gaat worden. Zo heb je toch of mogelijkheid om efficiënter te werken als er in die periode meerdere geruimd moeten worden en heb je toch gelijkheid aar iedereen.
- Met in inachtneming van een vooraf vastgelegde termijn dat een graf zonder rechten niet eerder mag worden geruimd dan ... jaren.
- Optie 2 heeft deels ook mijn voorkeur. Dit in het geval van renovatie of herinrichting van de begraafplaats.
- Van belang is dat rusttijd graf respectabel is en zolang er wordt verlengd dient de graf rusttijd in acht worden genomen
- Zie eerdere antwoord. Algemene graven kunnen na 15 jaar worden geruimd.
- Zie vorige vraag dit betekend een eerlijk en verstandig beleid en dit is de oplossing voor een eventueel gebrek aan ruimte de nabestaanden denken dan beter na.

ondergronds geruimd
 wanneer meerdere
 graven tegelijkertijd
 ondergronds geruimd
 kunnen worden. (II)

- Als de regel consequent wordt toegepast lijdt dat niet tot ongelijkheid vind ik. Je hebt dan een objectieve maatstaf.
- Altijd in overleg met nabestaanden.
- De geruimde botten/overblijfselen kunnen toch in 1 verzamel (droog of bovengronds) grafzerk? Waar je eenvoudig meer kunt bijvullen?
- Dit zou ik zakelijk benaderen. Kosten efficiënt de werkzaamheden uitvoeren. Het is een utopie te denken dat je over alle kernen in Molenlanden een gelijk beleid kan voeren over de begraafplaatsen, qua ruiming dan. kansen pakken wanneer ze zich voordoen.

- Efficiency is ook goed, met respect voor de omgeving.
  - Het lijkt mij inderdaad handig als er eens in het jaar (bijvoorbeeld) geruimd word, want dat is veel efficiënter. Als je daar nu al mee begint heb je minder snel ruimte gebrek. Uiteraard wel de nabestaanden op de hoogte brengen.
  - Het mag best kosten-efficiënt gebeuren! Ongelijkheid vind ik geen enkel probleem, mits netjes gecommuniceerd wat er wanneer gebeurt met de resten van de overledene
  - Het zal toch waarschijnlijk een kortdurende tijdelijke ongelijkheid zijn?
  - Ik denk dat we niet te strikt moeten zijn. Vind ik niet respectvol naar de overledene/nabestaanden. Maar als er zich een mogelijkheid voordoet waarbij er uit efficiëntieoverwegingen meerdere graven geruimd kunnen worden, heeft dat wel mijn voorkeur.
  - Ik neem aan dat hierbij geen graven worden geruimd waar nog rechten op rusten
  - Kosten besparend wanneer er in 1 keer geruimd word
  - Kostenplaatje hierin ook meenemen.
  - Meerdere graven gelijk ruimen is veel voordeliger en minder storend voor publiek
  - Niet duidelijk is wat met een gemeenschappelijk graf gebeurt. Als bij een eigen graf met rechten voor bv 30 jaar de partner na 25 jaar wordt begraven, wordt er dan na 5 jaar al geruimd? Ik bedoel hier dus als ruiming van beide overledenen tegelijk kunnen worden geruimd.
  - Nogmaals goede communicatie met de familie.
  - Op de begraafplaatsen wat mij betreft niet altijd alles volgens de gelijkheidsnormen. Op de ene begraafplaats zijn toch meer mogelijkheden dan op de andere? Waarom dan strenge gelijkheid.
  - Voor de gemeente zo efficiënt mogelijk
  - Voorkeur welke optie meest kosteneffectief is
  - Wellicht per begraafplaats een afweging maken. Als er een aantal graven binnen korte tijd ontruimd kunnen worden hier voor kiezen. Als dat niet het geval is het graf eerder ontruimen.
  - Zoals gezegd: als de termijn verstreken is bovengronds ruimen - vakken tegelijk ondergronds ruimen ivm besparing van kosten.
-
- Alleen ruimen bij ruimtegebrek en met toestemming van familie, niet de gemeente beslist maar de familie anders niet bespreekbaar
  - Als de ruimte nog niet nodig is, is het alleen maar extra werk voor de gemeente.

alleen ondergronds geruimd bij ruimtegebrek op de betreffende begraafplaats. (III)

- Als er voldoende ruimte is op de begraafplaats is ruimen niet nodig men kan kijken of het graf nog in redelijke staat is indien dat zo is en er is plaats dan gewoon laten staan.
- Als het per begraafplaats maar duidelijk aangegeven wordt, jaarlijks publiceren in dagbladen, niet alleen per flyer
- De Gemeente zou hierbij als extra service richting nabestaanden het volgende kunnen opnemen: Een keuze van een graflocatie uit op dat moment beschikbare graven die genomineerd zijn om ondergronds te ruimen wanneer een nieuw graf nodig is. Dat kan onder begeleiding van de begraafplaatsbeheerder en hiervoor kan de Gemeente een extra bedrag in rekening brengen. Deze service wordt door meerdere Gemeentes aangeboden en de kosten hiervoor variëren van € 60,- tot € 200,-
- Ik kan alleen spreken over de begraafplaats in Langerak en daar is volgens mij nog voldoende plaats. Alle begraafplaatsen onder één regime plaatsen in mijns inziens niet wenselijk.
- Ik mis het schudden van graven, wat ook ruimte geeft.
- In principe niet ruimen, tenzij
- Indien mogelijk graven korter op elkaar. En eventueel indien mogelijk meerdere overledenen op elkaar.
- Met als uitgangspunt dat de familie ertoe besluit niet te verlengen. Niet de gemeente.
- Naar mijn mening moet de grafurust zal als mogelijk bewaard blijven, maar gezorgd worden dat overledenen op de door hen gewenste rustplaats worden begraven. In de praktijk betekent dit begraven in eigen dorp en niet door heel Molenlanden heen. Dit moet wel betaalbaar blijven. Anders ontstaat misschien een financiële onmogelijkheid.
- Ongelijkheid in het ruimen van graven is niet erg. Het heeft niets met ongelijkheid of 'eerlijk delen' te maken, maar slechts met beschikbare ruimte.
- Ruimen van graven is ingrijpend en zou alleen moeten gebeuren als mensen niet meer willen betalen (gemeente moet hen deze mogelijkheid blijven aanbieden) en de begraafplaats de ruimte echt nodig heeft. Ruimen als het niet nodig is maar een gelijkheid geeft richting andere begraafplaatsen lijkt mij ongewenst gelet op emotionele aspect van ruimen van graven.
- Uit respect en eerbied voor de overledene alsook uit ontzag voor de dood, heb ik deze keuze gemaakt.
- Verwacht acceptatie bij lokale bevolking tav lokale ruiming om dat het juist voor hen ruimte schept
- Vooral niet onnodig ruimen. laat ook vooral het verleden spreken, door bijvoorbeeld beeldbepalende oude (familie) graven in stand te houden.
- Zeker niet voor 4 a 5 generatie's.
- Zie opmerking hierboven.

- Zo blijft het gevoel dat de overledene nog 'vindbaar' is zo lang mogelijk in stand
- Geen voorkeur/ geen mening
- Is oorlog graf dit wordt toch niet geruimd?
  - Nee
- Weet niet
- NB1: Bij de vorige vraag gaf u aan dat uw voorkeur uitgaat naar het ruimen van graven. Op zich klopt dit, maar om dit een voorkeur te noemen?? Ik heb dit als de minst slechte punt aangegeven, omdat ik ook wel beseft dat het niet of nooit ruimen van graven geen optie is.
 NB2: Als afstand gedaan wordt van een graf, ligt het emotioneel, denk ik, (veel) minder gevoelig als in de situatie, dat je op een punt komt dat er afscheid genomen moet worden van een graf. Mijn vrouw is op jonge leeftijd overleden en als, na 30 jaar zolang ik nu een 'overeenkomst' heb, het graf geruimd zou moeten worden is mijn jongste dochter 40.
 Ik vind dit dus heel heel moeilijk. Geld en emotie gaan moeilijk samen. Let wel: ik respecteer - waardeer dit onderzoek, geld kan je maar één keer uitgeven.
 Maar om de moeilijkheid, zoals ik die zie aan te geven even terug naar het voorbeeld van hierboven: we investeren (heel) veel geld in de identificatie van een persoon, die al heel lang geleden overleden kan zijn en dan hebben we er verder geen plaats voor en 'dumpen' we het in een massagraf. Het is voor dit onderzoek geen eerlijke vergelijking en misschien ook niet relevant maar ik bedoel het om mijn punt : geld en emotie gaan moeilijk samen, te verduidelijken
  - Voorzichtigheid is hier geboden!! voorkeur is uitbreiden
  - Weet niet hoe het zit als je een koop graf hebt

Toelichtingen vraag 3.2

- bovengronds geruimd.
 (l)
- Als er niet geruimd wordt als een grafrecht afloopt, waarom zouden anderen dan moeten betalen voor het aanhouden van een graf.
  - Als het niet wordt verlengd en afstand wordt gedaan, lijkt mij bovengronds geruimd geen probleem. De nabestaanden kijken er niet meer naar om.
  - Als mensen geen binding hebben met het graf word er ook niet naar omgekeken
  - Consequent zijn: geen grafrechten meer, dan ook geen graf meer. Dat maakt de communicatie ook makkelijker en transparant en voorkomt discussies over ongelijke behandeling.
  - Dan moet het ook ondergronds geruimd zijn

- Dan word het onderhoud veel eenvoudiger
- De gemeente Giessenlanden had plannen om een kunstwerk te maken van oude grafstenen. Ik ben heel benieuwd hoe de gemeente Molenlanden daar over denkt! Want een enkeltje puinverwerker lijkt mij niet de juiste oplossing voor het bovengronds ruimen. (Zie mijn blog van mei 2018: <https://amaranthahuitvaartzorg.nl/2018/05/28/beter-eeen-kunstwerk-dan-eeen-enkeltje-puinverwerker/>) In het land zijn veel mooie voorbeelden wat je met oude grafstenen kunt doen. Ook het opnieuw gebruiken van grafstenen is een reële optie! Diverse steenhouwerijen, ook hier in de regio, bieden deze mogelijkheid tegenwoordig.
- Deze voorkeur voor optie 1 is niet heel hard. Ik heb er geen moeite mee als oude stenen blijven staan, maar het is een rare ongelijkheid als ook vervallen graven gewoon in stand blijven. Dan neemt de animo om te verlengen waarschijnlijk sterk af.
- En dan alleen i.c.m. de eerder genoemde nieuwe dienstverlening voor keuze graflocatie omdat nabestaanden die een nieuw graf gaan uitzoeken anders geconfronteerd worden met de namen van personen die dan dus geruimd zouden worden. Anders heeft mijn voorkeur om bij verlopen van de grafrechten het monument te laten staan. Het wordt anders op bepaalde plekke zo 'leeg'...
- En zie hierboven opmerking om er praktisch mee om te kunnen gaan
- Geldt hetzelfde als bovengenoemde toelichting.
- Het lijkt mij raar als er alleen bovengronds geruimd word, want dan is er alsnog geen plek, omdat er ondergronds niet geruimd is. Dus het één volgt ook op het ander. Ook hier weer de nabestaanden mogelijkheid geven om de steen of wat dan ook weg te kunnen halen.
- Ik snap deze vraag eigenlijk niet. Als een graf ondergronds geruimd wordt, lijkt het me logisch dat op dat moment ook het grafmonument verwijderd wordt. Dus gelijktijdig ruimen van ondergronds en bovengronds lijkt me
- Ik zou wel pleiten voor een register wie waar begraven is geweest, of wie in het verzamelgraf ligt
- Mijn man is in 2006 in Groot-Ammers begraven. Wordt men op de hoogte gesteld, wanneer men een beslissing moet nemen over b.v. verlengen of afstand doen. Ik zou wel erg geschokt zijn als zijn graf zonder voorkennis ineens geruimd zou zijn.
- Misschien een vreemde vraag/voorstel: In het buitenland bezoeken we regelmatig begraafplaatsen. De oude zerken geven een tijdsbeeld weer. Zou er een mogelijkheid zijn om deze te hergebruiken (met toestemming van nabestaanden) op de begraafplaats? Zie bijvoorbeeld 'Hadramouth' op Zorgvlied

alleen bovengronds
 geruimd bij
 ruimtegebrek op de
 betreffende
 begraafplaats. (II)

- Zie boven
- Bij alleen bovengronds ruimen ontstaat toch geen extra ruimte?
- Bovengronds ruimen heeft een emotioneel aspect. Dit alleen doen als het op die begraafplaats nodig is. Het bovengronds ruimen veroorzaakt een minder prettig beeld van de begraafplaats. Dit moet je dus alleen doen als het nodig is op die begraafplaats.
- DENK NIET AAN DE CENTEN MAAR AAN DE NABESTAANDEN !
- Dit lijkt me de meest efficiënte oplossing.
- Dit om de doden te gedenken.
- En of het graf onderhouden wordt; of de nabestaanden nog met enige regelmaat het graf bezoeken en onderhouden
- Gelijk op gaand met 3.1
- Het kost niks om het graf te laten staan zolang er geen andere invulling voor is.
- Het onderscheid van bovengronds en ondergronds ruimen is niet zinvol. Als er bovengronds geruimd wordt moet tegelijk ondergronds geruimd, enkel als er plaatsgebrek op desbetreffende begraafplaats is. Het enkel bovengronds ruimen (zonder ondergronds te ruimen) heeft wat betreft ruimtegebrek geen voordeel.
- Ik besef dat dit ongelijkheid geeft, maar als voor meer mensen dit betekend dat ze langer het graf van hun geliefde kunnen bezoeken, wil ik ze dat niet om deze reden ontnemen. Pas hoorde ik van een weduwe, die om financiële redenen had gekozen voor een algemeen graf, dat ze het nu toch erg vond als dit binnenkort geruimd moest worden.
- Ik denk dat een "oud" monument altijd moet blijven staan totdat de ruimte nodig is en ook ondergronds geruimd wordt. Immers een bovengronds geruimde plaats is pas beschikbaar als ondergronds ook is geruimd! Allemaal "lege vakken" geeft een onrustig beeld op de begraafplaatsen
- Ik zie het nut niet in van bovengronds ruimen, behalve als er een straat overheen gelegd wordt of een gebouw geplaatst wordt.
- Ik zie het nut niet van in, alleen de steen en beplanting weghalen wat geeft dat voor ruimte?
- In Arkel is nu een kaalslag te zien omdat er bovengronds is geruimd. Het is zonde, het is gewoon geen gezicht op de begraafplaats.
- In Arkel is plotseling heel uitgebreid bovengronds geruimd. Dat leverde veel protesten op en het is een heel vreemd gezicht. Onnodige actie.
- Laat het verleden rusten zolang dat kan! Dus niet vroeger ruimen dan dat nodig is.

- Mogelijkheid moet aanwezig zijn om zelf over de steen te beschikken t.z.t.
- Net als vorige antwoord.
- Ongelijkheid blijft
- Pas als het graf weer gebruikt kan worden overgaan tot bovengronds ruimen.
- Van belang is dat waar grafrust kan, dan ook grafrust geven!
- Vinden het wel belangrijk dat er contact blijft binnen nabestaanden.
- Voorkeur de meest kosteneffrctieve oplossing
- Zie mijn toelichting bij de vorige vraag
- Zie ook de toelichting bij 3.1

Geen voorkeur/ geen mening

- Algemeen ja een graf met steen ja
- Alleen bovengronds ruimen bij verlopen termijnen indien aantoonbaar is dat het graf niet meer onderhouden, bijgehouden wordt door nabestaanden., als de grafsteen kapot, gebroken is, of als beplanting veel te groot en rommelig wordt
- Blijf zolang als mogelijk van de graven af
- Gewoon het hele graf weg Zowel boven als ondergronds ruimen
- Is mis de optie niet bovengronds ruimen. De zin ontgaat mij van het alleen bovengronds ruimen. Dit heft plaatsgebrek niet op. Immers overledenen worden niet bovengronds begraven. Alternatief zou kunnen zijn: het verwijderen van een grafmonument maar wel herkenbaar de steen laten staan.
- Krijgen nabestaanden hierover bericht en mogelijkheid tot hergebruik steen/ grafmonument?
- Nee

Weet niet

- Heb twee graven in eigendom op de oude begraafplaats in Giessenburg en wil dat die met rust gelaten worden.
- Ik vind dit geloof ik," half werk".
- Lijkt me zinloos. Wat gebeurt er dan met de overblijfselen van de overleden in het graf? Woordtarief dat graf geschud?
- Mijn mening is dat een graf altijd volledig moet worden geruimd.
- Niet bovengronds geruimd. Liever in 1 keer echt ruimen dan alleen bovengronds.
- Nvt
- Tegelijkertijd als het ondergronds ruimen.

- Vervolg op wat ik hierboven ook heb aangegeven. Als ik een keuze moet maken vind ik dat er alleen geruimd moet worden bij ruimtegebrek. In principe vind ik dat er niet geruimd moet worden, maar zoals gesteld besef ik dat dit geen optie is. Om dan ook te ruimen als het niet echt nodig is, lijkt mij zinloos.

Toelichtingen vraag 4

Zeer mee eens

- 15 jaar is zeker voor een kindergraf erg kort. Laat een gereduceerd tarief dan wel haalbaar zijn ook voor mensen met een laag inkomen.
- Als je als ouder je kind verliest, wil je niet dat het na 15 jaar verdwijnt. Dat wil je liefst hebben zolang je als ouder zelf leeft.
Nu ben ik niet achterdochtig, maar ik ben wel benieuwd of er een addertje onder het gras zit nu men over een verlaagd tarief praat. Het is een sympathiek idee. Als dit de enige intentie is om het tarief te verlagen zodat ook de minder draagkrachtigen dit kunnen doen, dan ben ik voorstander.
- Als je een kind verliest moet er de mogelijkheid zijn om het graf je hele leven te bezoeken.
- Als verlenging niet meer mogelijk is zou het wel zeer pijnlijk zijn voor de nabestaanden als een dergelijk graf geruimd zou moeten worden.
- Bij ervaring weten wij wat het is om kinderen te moeten begraven. Ook toen zijn er wat fouten gemaakt ten aanzien van groenstrook en positie graf.
- Dit is voor de getroffen gezinnen die een kind verliezen zeer welkom om het verloren kind jaren lang te kunnen blijven bezoeken en niet snel worden geconfronteerd met ruimen.
- Een graf zou nooit geruimd mogen worden als de ouders nog in leven zijn. Maak de kosten wat hoger of vraag om vrijwillige bijdrage zodat deze doelstelling gewaarborgd is
- Een heel goed idee! Er is geen groter verlies dan het verlies van je kind! (Ervaringsdeskundige, er liggen twee kinderen op Noordeloos begraven). Dit zijn de belangrijkste stukjes grond van ouders op de hele wereld!
- Een kindergraf dient in mijn optiek niet geruimd te worden na 15 jaren.
- Een kindergraf is altijd verdrietig en het grafje zal nog lang een waardevolle plek zijn voor ouders!
- En overlijden van een kind is zeer ingrijpend! Het moet voor iedereen mogelijk zijn om zo lang als men wil een kindergraf te bezoeken.
- Geen enkele ouder zou zijn kind op een algemeen graf willen begraven. Scheelt denk ik voor een veel betere gemoedstoestand van de nabestaanden als dit altijd het geval is dus geen keuze hoeven te maken.

- Geld moet geen drempel zijn voor mensen om geen particulier graf voor hun kind te kopen. Alleen al het feit dat je over zo iets moet nadenken als je kind overleden is, is onmogelijk. 15 jaar terug hebben wij de keuze gemaakt voor algemeen graf en dit kun je dus niet meer veranderen....
- Goed voor familie om een plek te hebben om te gedenken.
- Goed voor ouders en gezinnen
- Handen af van het kindergraf! Vooral als beide ouders nog leven. Misschien wel zolang beide ouders leven wordt een kindergraf niet zo maar geruimd.
- Handen af van het kindergraf. Is te emotioneel beladen en zet een hele gemeenschap op scherp.
- Het begraven van kinderen zou niet duur moeten zijn, precies om het voor iedereen die daarmee te maken krijgt, financieel mogelijk te maken. Het zou onnodig extra droevig zijn als het graf al na 15 jaar geruimd zou moeten worden.
- Het ergste wat een mens kan overkomen is als erg jong een kind sterft en dat moet financieel wel betaalbaar blijven
- Het is al duur genoeg!
- Het is al triest genoeg om je kind te verliezen. Als je dan te weinig geld hebt om nu een particulier graf te kopen, moet dit niet de factor zijn om dit niet te kunnen doen.
- Het is al vreselijk als je een kind verliest. Dan moet het graf wel te betalen zijn
- Het onderwerp is kind! Een verlengde grafrusttijd verlenen aan een kind is een daad van meeleven, meevoelen en respect voor minder draagkrachtige ouder(s)
- Het prijsverschil tussen algemeen en particulier was erg hoog. Maar het is niet reëel om een kindergraf al na 15 jaar te ruimen. Het lijkt me goed om degene met een algemeen kindergraf ook de keuze te geven om te verlengen of over te gaan op particulier.
- Het verliezen een kind is zeer ingrijpend. Een graf dan dan na jaren nog steeds een plek troost, rust, overdenking zijn en helpen ook na een groot aantal jaren.
- Ik denk dat de meeste ouders hun kind langer willen bezoeken dan 15 jaar.
- Ik persoonlijk vind dat een heel mooi gebaar. Wij hadden het toen financieel niet breed en hebben geld moeten lenen van onze familie om een particulier grafje te kopen. En als je kindje net overleden is, zit je niet op zulke bedragen te wachten. Dan ben je in de rouw en een begrafenis kost al meer dan genoeg.
- Ik zou daarbij de extra optie bieden als gemeente om een kindergraf te kopen voor 'eeuwigdurende grafrust'. Waarom is die optie er niet/nooit? Hoeveel zou dat kosten? Laat het desnoods duur zijn, maar biedt de optie wel!
- Kan me voorstellen dat het voor de nabestaanden van groot belang is om dit graf te kunnen blijven bezoeken.
- Kinder graven moeten per definitie langer behouden blijven en mogen niet meer kosten dan een algemeen graf.
- Kindergraven liggen erg gevoelig, net zoals die van een gesneuvelden. Over de denkrichting van B&W ben ik cynisch.

- Maar waarom vervalt de mogelijkheid van een algemeen graf dan..?
- Nabestaanden moeten in hun leven niet geconfronteerd worden met een voltooide eindigheid van een kindergraf, dat is veel te gevoelig! Daarom ben ik erg op een Algemeen kindergraf tegen. Het verlengen van een particulier kindergraf hebben ze dan zelf in de hand. Overigens worden op vele begraafplaatsen de kindergraven in zijn geheel ongemoeid gelaten, of het nu particulier of algemeen was en of de nabestaanden nog leven of niet..
- Ouders leven meestal langer dan de termijn van 15 jaar na het begraven van hun kind. Je wilt als ouder het laatste plekje van je kind niet kwijt. Als je mindervermogend bent, komt het daar momenteel vaak wel op neer....
- Verlies is al ingrijpend genoeg!
- Volgens mij is het verlies van een kind het ergste, dat een mens kan overkomen. Daarbij moet men de gelegenheid krijgen om nog heel lang naar zijn laatste rustplaats te kunnen gaan.
- Wat zijn de kosten om het te verlengen als de 30 jaar zijn verstreken en is er dan een lage tarief
- Wij hebben drie jaar geleden een particulier kindergraf gekozen voor ons zoontje, maar daarbij is aangegeven dat het voor onbepaalde tijd is.
Dit is strijdig met bovenstaande! Hoe zit dit?
(zie ook 'Verordening lijkbezorgingsrechten Molenlanden 2019, gebiedsdeel Molenwaard'
1.2a; Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een kindergraf voor een overleden kind beneden één jaar wordt geheven voor onbepaalde tijd (inclusief onderhoud) €1.275,00
1.2b; Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een kindergraf voor een overleden kind beneden 12 jaar wordt geheven voor onbepaalde tijd (inclusief onderhoud) €2.550,00
1.2c; Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een kindergraf voor een overleden kind tot 18 jaar wordt geheven voor onbepaalde tijd (inclusief onderhoud) €5.100,00
- Wij hebben nu een algemeen graf voor ons kind en willen niet dat het geruimd wordt als het uitgegeven wordt door de gemeente zouden wij het graag willen kopen.
- Wij hebben zelf een particulier kinder graf van onze dochter overleden januari 2016.
Wij hebben de middelen om dit te betalen.
Voor ons is het een zeer belangrijke plek en we bezoeken onze dochter om de week.
Het is een plek van gedenken en rust voor ons en vinden het belangrijk dat deze mogelijkheid ook voor lotgenoten geboden word met een kleinere portemonnee
- Zou een waardige beslissing zijn
- Zou enkel moeten kunnen wanneer ouders gewoon tarief niet kunnen betalen

- Zou normaal beleid moeten zijn. Het verdriet is voor een ieder hetzelfde. Zouden de mogelijkheden van begraven ook moeten zijn.

Mee eens

- Alleen moet dan wel zo zijn dat niet alleen de mensen met minder financiële middelen maar ook de mensen met 0 financiële middelen hier voor in aanmerking komen.
- Als de leeftijd onder de 15 jaar zou geleden, zou bij 30 jr recht de ouder leeftijd zeg 55 - 70 jaar zijn; wellicht tijd om afstand te doen van die ramp en inmiddels je eigen horizon zien
- Als het kindergraf met de kortste duur, niet duurder is dat een algemeen graf
- Bied aan de nabestaanden van een algemeen kindergraf aan om het om te zetten naar een eigen kindergraf. Degenen die er belang aan hechten kunnen dan zelf beslissen om het graf in stand te houden.
- Bij een kindergraf praat je meestal over een lange termijn. In ons geval is onze zoontje 25 jaar geleden overleden en zover ik weet, mogen er in dat graf 2,5 personen, zodat wij daar ook bij kunnen. We zijn nu in de 50, dus normaal gesproken duurt het nog wel even voordat wij daarbij komen te liggen, want neerkomt om meer dan 50 jaar, dat je in bezit bent van dat graf. Ik weet niet eens hoe dit precies is geregeld.
- Dit moet voor iedere beurs bereikbaar zijn
- Een kind verliezen is heftig en begraven is duur. Ook deze graven moeten voor onbepaalde tijd gekocht worden. Punt.
- En dan kunnen ze er ook langer naar toe
- Had wel zo duidelijk geweest als er een leeftijd bij staat. Tot welke leeftijd is het een kindergraf?
- Het ergste wat je kan overkomen is een kind verliezen.
- Kindergraven blijven lang emotioneel beladen. Financieel is het maar een klein deel van de begroting. Geef ouders mogelijkheden.
- Kindergraven nooit ruimen.
- Maar het particuliere kindergraf mag niet duurder worden dan een algemeen kindergraf
- Mee eens, maar dan wel met de mogelijkheid om de algemene kindergraven ook verlengbaar te maken na de termijn van 15 jaar.
- Meeste mensen hebben niet zoveel geld
- Mn de keuze die minder draagkrachtigen hebben, vind ik heel goed.
- Ruim kindergraven nooit zolang er nog ouders en/of broers/zussen leven.
- Vind dat iedereen de mogelijkheid moet hebben op langere grafrechten voor een kind
- Voorkeur voor lange termijnen met verlengingsmogelijkheid
- Wel moet de goedkoopste vorm dan niet duurder zijn dan nu het algemene graf.

- Zoals ik eerder al zei, begraven is in onze gemeente veel te duur. Zoals wel vaker in dit land, waar het geld steeds meer regeert, ontstaat er zo een ongelijkheid tussen Nederlanders die oneerlijk is wat voorzieningen en aanverwante betreft.

Neutraal

- Een particulier kindergraf zou voor iedereen mogelijk moeten zijn, ook voor mensen met lage inkomens. Gaat de gemeente een lening verstrekken als de ouders het niet kunnen betalen?
- Er is in het verleden op begraafplaats Molenaarsgraaf ervoor gekozen om ook algemene kindergraven niet te ruimen! Hoe moet ik me dit besluit nu voorstellen? Ons zoontje ligt in een algemeen graf
- Gedachtelijk: “tegen een verlaagd tarief....hierdoor betaalbaar voor nabestaande met minder financiële ruimte”. Ik pleit voor een directe inkomensstoets zodat tarieven direct gaan samenhangen met inkomen en deze iedere 5 jaar te controleren. Voor ouders met bijstand zou het gratis moeten zijn.
- Hangt af van hoeveel verlaagd het tarief is.
- Het goedkoper maken ben ik mee eens, maar 50 jaar vind ik wel heel lang, zeker als er ruimtegebrek ontstaat!
- Het hangt er van af of het kindergraf uitsluitend voor het overleden kind is bestemd, dan wel of ook op termijn de ouders daarbij kunnen worden begraven, dan is het eigenlijk geen kindergraf. Voor een stuk van een begraafplaats speciaal en uitsluitend voor (kleine) kinderen is nog wel ruimte.
- Ik snap en waardeer de redenatie. Maar ook hier speelt emotie en geld een rol. Als je het geld niet hebt, heb je geen keus. Je kind verliezen is het zwaarst wat er is, als je dan na 20 jaar het graf geruimd wordt, verlies je denk (ik ken de emotie gelukkig niet) nog een keer je kind.
 Verder past dit een beetje in "mijn verhaal" waarin ik aangeef dat mijn vrouw op jonge leeftijd is overleden. Des te jonger de overledene, des te langer dat er behoefte kan zijn dat het graf intact blijft.
 Brengt mij spontaan op het idee dat je bij een beleid ook kan uitgaan van de leeftijd van de overledene en daar een bepaalde modus in proberen te vinden. Verder zal de emotie per mens ook verschillen. De één hecht aan een graf als plaats om te herdenken, een ander heeft er niks mee. .
- Ik vind dat er één tarief moet gelden en ook één manier van uitgifte; er moet dus geen verschil zijn tussen een kindergraf en een ander graf.
- Ik vind dat kindergraven nooit geruimd mogen worden. Alle graven, maar vooral kindergraven horen bij onze historie en zijn voor een gemeenschap zo belangrijk!
 Ik vind een verlaagd tarief akkoord, maar als een algemeen graf goedkoper is, dan dient die optie te blijven. Voor jonge gezinnen zijn de grafkosten extreem hoog en vallen bij het overlijden van een kind in de verkeerde levensfase financieel gezien. Dit geeft deze jonge mensen een valse start op vele vlakken wat op lange termijn de maatschappij ook nadelige gevolgen kan geven.

- Ik vind het goed dat een kindergraf langer kan, want ouders leven meestal langer en hechten waarde aan het graf. Alleen als een kindergraf goedkoper word (wat ik ook begrijp) gaan mensen voor een ander graf meer betalen. En dat is ook al heel prijzig.
- Is het verlaagde tarief dan vergelijkbaar met een algemeen grafje? Mijn mening is wel dat voor elk budget een begrafenis mogelijk moet blijven.
- Mooi dat iedereen het zou moeten kunnen betalen, maar is dat werkelijk zo? Verlenging moet niet mogelijk zijn.
- Onduidelijk is of een verlaagd tarief voor kindergraven wel betaalbaar is voor iedereen.
- Particulier kindergraf met verlaagd tarief voor 20 jaar. Na die 20 jaar normale tarief. Je kan ook de helft van het grondgebruik van een graf voor een volwassene beschikbaar stellen.
- Zowel particuliere als ook algemene kindergraven aanbieden heeft mijn voorkeur,

Mee oneens

- Alleen als het verlaagde tarief net zo hoog word als een algemeen graf ben ik voor. Is dit net het geval moet de mogelijkheid om te kiezen voor een algemeen graf blijven bestaan. Anders gaan we nabestaanden met minder financiële ruimte op extra kosten jagen.
- Bij een kind mag er geen verschil zijn in jaren . is een financiële beweegreden. mag en hoort niet bij een kind
- De denkrichting is goed. Alleen het lijkt erop dat de huidige optie ontbreekt; een particulier kindergraf met het uitsluitend recht tot begraven met de mogelijkheid tot verlenging. Die zou ik zeker toevoegen.
- De mogelijkheid voor een algemeen kinderhart moet blijven bestaan.
- Heb dit beantwoord bij de vorige vraag
- Het maakt niet uit of de overledene een kind is of een ouder. Immers beiden zijn geliefden. Sterker nog, juist voor mensen met een smalle beurs die beide ouders hebben begraven en een smalle beurs hebben is de financiële last evenzo groot dan wel dubbel zo groot (2 ouders en wellicht schoonouders). Laat onverlet dat een particulier graf voor een kind wel tot de mogelijkheid moet kunnen behoren, maar voor hetzelfde tarief. Immers het komt uit de lengte of de breedte en derhalve zal de financiële last neergelegd worden bij anderen die een geliefde hebben begraven.
- **HET VERSCHIL TUSSEN EEN PARTICULIER GRAF EN EEN ALGEMEEN GRAF MOET WORDEN OPGEHEVEN DE EERSTE 20 JAAR ALGEMEEN EN VERLENGING TEGEN TE BEPALEN KOSTEN.**
- Ik kan mij overweging van het College voorstellen om dit te doen. Maar de vraag komt dan ook van jong volwassenen, middelbare leeftijd e.d. Toch neig ik er toe om de kosten zichtbaar te maken. Overweeg betalingsregeling als de familie moeite heeft per direct af te rekenen. Tariefstelling maximaal kostendekkend.
- Moet onafhankelijk zijn van de kosten.
- Oneens met verlaagde tarief; hiervoor zonodig tegemoetkoming geven via sociaal vangnet.

- Per situatie bekijken, kan emotionele kwestie zijn
- Zeer mee oneens
- Een kindergraf mag nooit geruimd worden zolang de ouders nog leven
  - Geen verschil maken tussen leeftijden. Wie niet wil ruimen na pakweg 15-20 jaar moet dan gewoon jaarrechten kopen net als bij volwassenen.
  - Grafrechten moeten kostendekkend zijn.
  - Ik vind dat ook de mogelijkheid van een Algemeen Graf moet blijven bestaan, voor mensen die minder te besteden hebben en die daarvoor bewust voor kiezen.
- Weet niet/ geen mening
- Daar zouden we eens over in gesprek moeten gaan.
  - Hoe zit dat als er een kind is begraven en een ouder word daarbij gelegd? hoe liggen dan de looptijden?
  - Ik wil dat het graf van mijn zoontje zo blijft zoals het is hij ligt daar 25 aug. 42 jaar ik denk dat het een algemeen graf is maar wil er voor betalen als het maar met rust gelaten wordt.
  - Kindergraven zo lang mogelijk in stand houden.
  - N.v.t.

Toelichtingen vraag 5

- Zeer mee eens
- 2 antwoorden terug al mijn mening geplaatst
  - Al 15 jaar geleden gevraagd in Brandwijk voor een urnenmuur, toegezegd dat er naar gekeken zou worden, maar nooit gerealiseerd. Dat dit er nog steeds niet is, is toch niet te begrijpen. In deze tijd, waar steeds meer crematies plaatsvinden.
  - Als er een urnenmuur is zullen in de toekomst misschien meer mensen kiezen voor cremen.
  - Als er vraag naar is
  - Als predikant kom ik ook bij mensen die geliefden laten cremen. Ik merk dat sommigen niet weten wat ze met de urn moeten thuis en ook niet willen uitstrooien (omdat dat concrete plek van herinnering weg is). Een urnenmuur lijkt me heel goed voor rouwverwerking.
  - Cremeren moet gestimuleerd worden. Voor nabestaanden met emotionele hang naar begraven is dit een prima oplossing.
  - Dan is de mogelijkheid er. Niet iedereen is christelijk in Molenlanden.
  - De gemeente moet er voor alle inwoners zijn.

- De keuze is persoonlijk. Ik vrees dat een zeer behoudend deel van de bewoners het onmogelijk kan maken voor een ander. En daar gaat iedere familie gewoon dus zelf over. En niet een algemeen verbod op basis van particuliere overtuigingen.
- De keuze tussen begraven en cremeren is voor elk mens zijn eigen keuze. Het is wel fijn dat je in de urnenmuur net als bij een graf iemand kan gedenken
- De keuze voor begraven of cremeren is een vrije, zeer persoonlijke keuze. Daarom moeten dezelfde rechten gelden: een graf of een urn.
- Deze mogelijkheid hoort overal aanwezig te zijn. Nu zijn er mensen die geen raad weten met de urn met as en strooien de as na een aantal jaren uit op plaatsen waar het eigenlijk niet mag. En houden daar geen goed gevoel aan over.
- Dit geeft mensen een keuze mogelijkheid altijd goed en waarschijnlijk niet zo kostbaar als een aantal graven, nabestaanden met kleinere beurs hebben een eigen keuze.
- Een begraafplaats is een algemeen goed. Daar past en hoort een urnenveld en een strooiveld.
- Een urn neemt weinig plaats in en kan zo toch een waardig plekje krijgen.
- Een urnenmuur op elke begraafplaats mogelijk maken. Ieder inwoner zijn keus moet gerespecteerd worden. Dus geen verschil tussen mogelijkheid in elke kern begraven of in elke kern urnenmuur.
- Een urnenmuur zou een ommezwaai kunnen betekenen in onze toekomstige beslissingen van het nemen van afscheid.
- Er mag best meer aandacht komen voor bv. een urnenmuur of strooiveld. Vaak worden deze ergens weggestopt omdat het niet binnen het christelijk beleid van de gemeente past.
- Geeft nabestaanden de mogelijkheid hun overleden geliefde te bezoeken
- Het is niet van deze tijd om alleen een graf aan te bieden als gemeente.
- Het is vreemd als een urn niet in de woonplaats van de overledenen kan worden geplaatst.
- Het ontbreken van een muur in een woonplaats kan betekenen dat mensen kiezen voor begraven ipv cremeren. Dit geeft extra druk op de beschikbaarheid van de graven.
Cremeren zal in de toekomst ook steeds meer gaan gebeuren verwacht ik, dus faciliteren.
- Het wordt tijd dat de christelijke partijen dit niet langer blokkeren. Molenlanden is geen kalifaat. Vrijheid voor iedereen, dus ook voor de nadersdenken. Ga mee met je tijd.
- Iedereen heeft het recht om tot rust te komen op plek naar wens
- Ik ben van mening dat elke begraafplaats in de gemeente voorzien moet worden van een Urnenmuur of mogelijkheid om Urnen te plaatsen. En dus niet de ene begraafplaats wel en de volgende in een naastliggend dorp niet.
- In de toekomst waarschijnlijk het aantal gecremeerde personen stijgen zal er meer vraag zijn maar zo'n urnenmuur

- In een urnenmuur neergezet worden is een mooie oplossing. op zo'n high-thee standaard zoals in Groot-Amers, Nieuwpoort en Streefkerk wil niemand neergezet worden, dan kunnen ze me beter op de kast zetten.
- In elke gemeente zullen mensen voor crematie kunnen kiezen, maar tegelijkertijd zullen mensen vaak gebonden kunnen zijn aan een bepaalde locatie. Daarom beter overal een urnenmuur.
- Klant gericht is volgens mij de gemeente z'n motto
- Lijkt mij een goed voorstel
- Meer urnen betekend minder graven en is goed voor het ruimtegebrek
- Men kiest steeds vaker voor cremeren vanwege de hoge grafkosten. En dat ontzegt onze dorpingen een plekje in hun eigen dorp wat wij jammer vinden. Hierbij dient wel kritisch gekeken te worden naar de kosten van een nis. Deze wordt in veel gemeenten vaak erg hoog bepaald waardoor burgers alsnog niet kiezen voor een nis.
- Nabestaanden hebben dan toch nog iets "tastbaar" om naar toe te gaan. Een strooiveld is erg onpersoonlijk.
- Nabestaanden moeten de mogelijkheid hebben om naar een rustige plaats te gaan om hun dierbaren te herdenken. Anders wordt je gedwongen om de urn altijd thuis te bewaren.
- Niet iedereen kan of heeft moeite een urn thuis te bewaren of het as uit te strooien.
- Nu moet worden uitgeweken naar de urnenmuur bij het crematorium: Dordrecht, Rotterdam, Nieuwegein. Hierdoor wordt het her- en gedenken en verwerking van het verlies moeilijker dan wanneer in het eigen dorp een urnenmuur zou zijn bij de begraafplaats.
- Ook inwoners van gemeente Molenlanden die kiezen voor cremeren hebben recht op een plaats op de algemene begraafplaats.,
- Ook strooiveld moet er zijn.
- Op de van houwelingen weg in Giessenburg heeft zo iets gestaan waar geen ene urn op geplaatst is omdat er geen gebruik van is gemaakt is wel een reden dat het open en bloot stond door weer en wind achter op de begraafplaats staat en mie and daardoor geen gebruik ging maken het zou mooier zijn voor een muur die bij de ingang van de begraafplaats zou staan en dat je het ook evt af kan sluiten voor de veiligheid.
- Respect voor iedereen
- Verder moeten we af van het 'ontmoedigingsbeleid' dat de gemeente voert (of heeft gevoerd, met name in de oude gemeente Molenwaard) , wanneer over crematie gedacht wordt.
- Voor ieder moet deze mogelijkheid er zijn, veel Molenlanders van streng religieuze richting denken hier vast anders over.
- Zo'n plaats zou voor de nabestaanden dezelfde functie hebben als een graf.
- Zou eens tijd worden mijn man ligt nu in een andere locatie zeer pijnlijk

Mee eens

- Afgezien van mijn mening van cremieren denk ik dat er een plek moet worden geboden om deze ergens te bewaren op een begraafplaats. Een muur kan best een mooie plek zijn.
- Alle inwoners hebben wensen die kunnen worden uitgevoerd.
- Alleen als daar behoefte aan is
- Als de urnen voor iedereen toegankelijk zijn kunnen ze weggenomen of beschadigd worden. Het is dus beter om ze in een afgesloten ruimte te plaatsen
- Als het landelijke percentage op ruim 65% ligt is het niet meer dan normaal dat er in iedere gemeente een urnenmuur komt. Hierdoor geef je als gemeente een mogelijkheid om de overledenen in eigen gemeente te laten rusten.
- Als hier behoefte aan is doen. Zo ingewikkeld zal dat toch niet zijn. Bovendien denk ik dat er meer mensen voor cremieren zullen kiezen als er een urnen muur in hun dorp zal zijn.
- Als ze maar beveiligd zijn, achter slot en grendel/glas dat ze niet te pakken zijn.
- Arkel
- Ben zelf meer voor cremieren, maar zie deze niet direct in een muur staan of uitgestrooid worden op de plaatselijke begraafplaats.
- De nooit gebruikte "aula" zou hiervoor gebruikt kunnen worden
- De wens van een overledene moet gerespecteerd kunnen worden. De overheid is er voor alle inwoners niet alleen voor mensen die ervoor kiezen zich te laten begraven.
- Een ieder heeft het recht te kiezen, voor begraven of cremieren ook voor het opslaan van de resten. Dus moeten de mogelijkheden aanwezig zijn om een keuze te maken.
- Het doel moet zijn een plek te creëren met identiteit waar familie een herdenkingspunt hebben in dat dorp. Mag daarom ook enkel de identiteit van de overledene zijn zonder een urn. Of een extra identiteit op een bestaande grafsteen, zonder de grond te roeren
- Het zou mogelijk moeten zijn dat in iedere dorpskern met begraafplaats er een ruimte is om een urn te plaatsen. Dit bied de kans om families bij elkaar te rusten te leggen ook al is de ene begraven en de ander gecremeerd.
- Ik denk dat het bij deze tijd past en ik verwacht dat veel mensen het fijn vinden om iets dergelijks in elk dorp te hebben.
- Ik vind het wel horen op een begraafplaats!
- Ik zou eerst onderzoeken of het relevant is voor elke gemeente. Misschien zou er op een paar centrale begraafplaatsen muren kunnen komen als er toch weinig gecremeerd word in die contreien

- In het voormalige Liesveld, staat op de begraafplaatsen een soort uit 3 lagen bestaand kunstwerk. Iedereen dacht dat daar de urnen op moesten. Ondanks dat er toen mensen urnen wil de plaatsen is dat niet gebeurd. Waarom kunnen die niet worden gebruikt? Of anders dat kunstwerk weghalen, jammer van de ruimte of elders plaatsen.
- Kan me voorstellen dat het voor nabestaanden belangrijk is te weten dat de dierbaren te allen tijde bezocht kunnen worden.
- Lijkt me goedkoper en toch een uitkomst. Verder een mooie aanvulling op de begraafplaatsen.
- Maar houd het betaalbaar en maak iets moois.
- Misschien op een hoekje van de natuurbegraafplaats
- Nog liever een urnentuin
- Omdat je in de plaats van je voorkeur (woonplaats) een plek moet kunnen hebben om je geliefd te herinneren.
- Persoonlijk ben ik niet voor cremieren maar andere mensen kiezen daar wel voor. Ieder zijn goed recht. Dat moet de gemeente ook faciliteren, net als de mogelijkheid om te begraven
- Voor de mensen die dat willen.
- Voor ieder wat wils. Wel zo eerlijk
- Zelf zou ik geen urn plaatsen in een urnenmuur maar deze bij mij willen houden. Voor overige familieleden kan het fijn zijn zodat er toch een plek is waar ze heen kunnen gaan om in stilte aan de overledene te denken.

Neutraal

- Als er behoefte aan is
- Als er vraag naar is doen. Beter om ruimte te geven voor verschillende vormen van plaatsen of uitstrooien. Urnen muren etc hoeven niet op de verhoogde begraafplaats te liggen, maar op het oorspronkelijke maaiveld aansluitend op de begraafplaats.
- Daar waar redelijk mogelijk, zou ik het wel aanbevelen. Maar op een begraafplaats waar toch al weinig ruimte is, zou ik het afraden. Het is geen "must".
- De gemeente zou kunnen inventariseren of er behoefte aan is.
- In hoeverre worden deze urnenmuren gebruikt? Volgens mij staat er in Groot-Ammers geen urn op. Als ze niet gebruikt worden, is het geld weggooien voor niks.
- Neutraal gezien het kostenplaatje. Ik zou een helderder kostenplaatje willen zien.
- Persoonlijk spreekt een urnenmuur mij niet aan. Ik zou kiezen voor de mogelijkheid een urn te begraven, zodat er ook een steen op geplaatst kan worden.
- Urnen liever begraven.

- Vanuit principe ben ik het oneens met crematie. Daar het echter wel gebeurt, kunnen we onze ogen daarvoor niet sluiten en hebben we ook daarvoor een oplossing te bieden. Echter een zo neutraal mogelijke oplossing heeft daarom mijn voorkeur, zie ook toelichting bij vraag
- Zelf ben ik niet voor crematie en ik vind urnenmuren daarom niet prettig op een begraafplaats. Maar voor de mensen die voor crematie kiezen zou ik voor de nabestaanden wel een herdenkplaats mogelijk willen maken op een begraafplaats, bijvoorbeeld door een urnenmuur. Wel de urnenmuur zodanig situeren en inrichten dat deze niet te opvallend is en niet storend is voor mensen op een begraafplaats die tegen crematies zijn.
- Zoals aangegeven ligt mijn vrouw in een urngraf. Ik kende dat begrip eerlijk gezegd niet totdat net voor mijn vrouw overleed een vriendin overleed en dus in een Urngraf kwam. Ik heb toen bij de gemeente Giessenlanden ook naar die mogelijkheid gevraagd en die hebben zij mij geboden en daar ben ik ze nog steeds zeer dankbaar voor. Om het kort door de bocht te zeggen een urnenmuur of -paal (zoals op de begraafplaats in Giessenburg) vind ik helemaal niks.(*). Het urngraf vind ik echt heel mooi en praktisch. Ook mijn as kan er t.z.t. bij en op relatief weinig ruimte kunnen veel urnen 'begraven' worden. Maar zoals aangegeven cremeren is hier nog niet echt "populair". (*) is waarschijnlijk ook gewenning, want als ik in het buitenland ben ,waar men de graven op elkaar 'metselt' a.h.w. .vind ik dat weer zeer indrukwekkend, Al zijn dat dan wel 'gewone graven'.

Mee oneens

- Als christen zijn wij voor begraven.
- Als je cremeert is vreemd dat het dan toch op de begraafplaats staat
- Dan moet je een goede plaats maken
- Ik sta niet achter cremeren
- In meer en deel van de kernen geen behoefte aan
- Irenen horen niet op een begraafplaats. Horen bij het/een crematorium
- Misschien is het goed om dit af te laten hangen van de aard van de begraafplaats. In sommige gevallen is dit lastig inpasbaar.
- Op niet elke begraafplaats is voldoende ruimte beschikbaar
- Vanuit mijn principiële oogpunt ben ik het niet met crematie eens.
 Vanuit het oogpunt van de Gemeente en de dienstbaarheid aan de brede samenleving begrijp ik de vraag. Ik weet niet wat het percentage is van nabestaanden in de vele kerkdorpen van Gemeente Molenlanden die kiezen voor crematie. Ook de keuze voor de asbestemming is dan nog aan de orde. Wellicht wordt de as meegenomen naar huis of elders verstrooid en dus niet bijgezet in een gemeentelijk columbarium.
 Wellicht dat een enquête onder de inwoners hier een beter beeld of antwoord voor u hierop kan geven.

- Wettelijk bestaat helaas de mogelijkheid tot cremen en daarmee de noodzaak dat ook urnen een plek kunnen krijgen. Dat wil niet zeggen dat de gemeente dit zo ruim mogelijk moet faciliteren.

Zeer mee oneens

- Als niet gekozen is voor begraven hoeft begraafplaats niet gebruikt te worden. As/urn moet particulier plek krijgen bij mensen thuis oid.
- Bij crematie kan je de urn gewoon in huis neerzetten.
- Cremeren is een heidense en mensonterende gewoonte!
- Cremeren strookt niet met de christelijke roots van ons land. principieel ben ik dan ook tegen urnenmuren oid.
- Dit gaat lijnrecht in tegen het Bijbelse voorschrift van begraven
- Een urnenmuur neemt weer plek in op de begraafplaats. Dat betekent dat bij ruimtetekort, er minder mensen gewoon begraven kunnen worden. As kan op verschillende manieren bewaard/verwerkt worden. Een lijk kan maar op 1 manier verwerkt worden, nl. begraven. As kun je uitstrooien op een veld (natuurbegraafplaatsen) etc. Een lijk niet. Toch een urnenmuur of strooiveld bij de begraafplaats kan/mag alleen als er ruimte gecreëerd wordt door meer grond toe te voegen bij de huidige ruimte. Dus het mag nooit ten koste gaan van de normale graven!
- Er is ± 15 jaar geleden veel geld uitgegeven voor een urnenmuur waar geen gebruik van gemaakt wordt !!
- Er leven in onze gemeente andere gedachten over crematie dan op landelijk niveau dus zeker niet in iedere kern een urnenmuur realiseren
- Er zit een theorie en een theologie achter begraven/cremeren. Ons land en de Waard is onderdeel van een (latente) protestantse natie, houdt dat met ere in stand.
- Het moedigt cremen nog meer aan. Vanuit christelijke normen en waarde is begraven de norm, passend bij de Bijbel "uit stof ben je geboren en tot stof zult u terugkeren!"
- Het verbranden van mensen gaat in tegen Gods Woord. Hier dus fel op tegen.
- In NwLL zijn velden waar Urnen worden gezet, dat neemt veel oppervlak in waar begraven had kunnen worden
- Onze Schepper wil dat we onze doden BEGRAVEN. Daarmee is een urnenmuur geheel overbodig.
- Principieel tegen crematie dus wat dat betreft geen urnenmuur
- Wat mij betreft is het voldoende dat deze mogelijkheid er reeds is op meerdere begraafplaatsen.
- We zijn tegen elke vorm van crematie.
- Wij en vele inwoners in onze gemeenten zijn uit geloofsovertuiging tegen cremen. Ook is uit onderzoek gebleken dat mensen die niet deze overtuiging delen, toch gaan kiezen voor cremen vanwege de hoge begraafkosten, Dit is toch wel een heel grote aanfluiting !!!
- Wij zijn tegen cremen

Weet niet/ geen
mening

- Dit hangt af van de vraag per begraafplaats
- Het is een Bijbelse opdracht om onze overledene te begraven en niet te cremeren. Moet er dan plaats gemaakt worden voor deze vorm van gedenkplaats?
- Ik ken de behoefte niet.
- Ik woon aan de andere kant van het land en heb behalve met het graf verder geen binding met begraafplaatsen in Molenlanden
- Kan de behoefte en praktische kant niet overzien.

Toelichtingen vraag 6

Zeer mee eens

- Als er vraag naar is
- Dan is ook hier de mogelijkheid hiervoor. Er zijn ook andersdenkenden.
- Dan kan men toch het gevoel hebben terug te kunnen naar de plaats waar uitgestrooid is. Een officiële herdenkingsplaats. En binnen de regio.
- Dit kan een extra zijn voor de rouwverwerking
- Dit soort zaken is zeer persoonlijk en een ieder moet daarom zoveel mogelijk kunnen doen wat hij/zij wil.
- Dit zou op elke begraafplaats mogelijk moeten zijn.
- Ga met de tijd mee Molenlanden!
- Hetzelfde geldt als voor de urnenmuur. Een strooiveld is alleen een andere vorm.
- Ideaal voor de mensen die niet in "een doosje" willen. Ik ben voorstander van terug naar "de vrije" natuur.
- Ieder zijn eigen keuze. Zo kun je toch in je eigen gemeente blijven
- Iedereen heeft het recht om tot rust te komen op plek naar wens
- Indien een strooiveld niet mogelijk is op begraafplaats (is dat vanwege ruimte?) dan elders in die kern een strooiveld.
- Moet mogelijk zijn, ook als bevolking gereformeerd is en er niet mee eens. Iedereen moet in eigen kern na crematie hetzij uitgestrooid hetzij in urnenmuur kunnen
- Ook hier vind ik dat de voorziening er moet zijn, hoewel er denk ik weinig gebruik van zal worden gemaakt.
- Wel een duidelijk strooiveld aanwijzen, nu is er volgens de gemeente op sommige begraafplaatsen een strooiveld, maar niemand heeft een idee waar het is op de begraafplaatsen.
- Wel zonder een eventuele verplichting hiervan gebruik te maken.
- Zie 5
- Zie hier boven Het is 2020. Molenlanden ligt midden in de wereld.

- Mee eens
- .. voor de mensen die daar behoefte aan hebben en dat op deze manier willen doen, is dat prima. Voor mij zou dit overigens geen optie zijn.
  - Alleen als daar behoefte aan is
  - Alleen als daar ruimte voor is!
  - Er zijn begraafplaatsen waar dit heel mooi is. Een grote tuin met grasveld, sommige zelfs aangelegd als een park met vijver en waterpartijen zoals in grotere gemeentes. Dan is dit heel mooi. Maar als dit in een dorp gerealiseerd moet worden en het is een vierkant grasveldje is dit geen toegevoegde waarde.
  - Gebruik in de voormalige gemeente Liesveld, de grond waar het kunstwerk nu staat. b.v.
  - Het moet wel kunnen, maar als mensen kiezen voor verstrooien, zullen ze vaak een eigen plek kiezen. Houd het betaalbaar.
  - Kan me er zelf niks bij voorstellen, maar als mensen dit wel prettig vinden dat ze wel mogelijk is.
  - Maar een strooiveld in de natuur moet ook tot de mogelijkheden gaan horen. Dat hoeft niet in elke kern maar wel 2 of 3 plaatsen verdeelt over de gemeente.
  - Mits mogelijk.
  - Nabestaande hebben dan een keus.
  - Of op hoekje natuurbegraafplaats
  - Ondersteund de emotionele band met de betreffende kern
  - Ook een goede toevoeging. Die weinig kosten met zich meebrengt.
  - Ook weer als het niet heel veel ruimte kost.
  - Waar mogelijk ook doen.
  - Zie antwoord op vraag 5
  - Zie vraag 5
- Neutraal
- De meeste mensen die ik kende en die overleden zijn, hebben niet veel met een strooiveld. Mensen wilden wél graag uitgestrooid worden bij zee of in het bos. Ik heb nog niemand erover gehoord die op een strooiveld verspreid wilde worden.
  - Het idee spreekt mij niet zo aan. Maar ik vermoed dat er wel een voorziening in die richting moet komen, om te voorkomen dat mensen op de gekste plaatsen gaan uitstrooien. Zie verder mijn toelichting op vraag 5.
  - Ik denk dat er extra kosten mee gemoeid zijn terwijl volgens mij de meeste mensen kiezen om de overblijfselen van de overledene uit te strooien op een plek met emotionele waarde (ik denk dat dat over het algemeen niet op de begraafplaats is)

- Ik denk dat veel mensen zullen kiezen op een mooie, persoonlijke plek te willen worden uitgestrooid, niet perse op een strooiveld.
- Je kunt het overal doen, kan ook op andere plaatsen
- Kan me voorstellen dat het bij gebrek aan ruimte niet mogelijk is. Weet ook niet of het enige vorm van "overlast" geeft op bijvoorbeeld kleine begraafplaatsen.
- Kan ook een ander terrein zijn.
- Meestal vindt de uitstrooiing plaats in de buurt van het crematorium of op een specifieke plaats op wens van de overledene. Als dat laatste in de gemeente Molenlanden zou zijn dan zou daar inderdaad in de gemeente 1 centraal veld voor gecreëerd kunnen worden.
- Veel mensen kiezen voor een andere locatie om uit te strooien, bijvoorbeeld op een rivier of in de natuur. Het realiseren van nieuwe strooivelden op begraafplaatsen lijkt niet nodig.
- Wij horen hier niet veel vraag naar....
- Zie de toelichting bij vraag 5.
- Zie vorige vraag, als er geen behoefte aan is, heb je er niet veel aan.

Mee oneens

- Dit antwoord staat onlosmakelijk in verbinding met de vorige vraag (5)
- Een strooiveld vind ik eigenaardig, omdat de gestrooide lichamelijke as met de wind vervolgens over de hele begraafplaats waait. Een begraafplaats is een publieke plaats waar veel mensen komen. En soms in de stilte rouw verwerken. Dan lijkt me rondstuivende as een onverkwikkelijk idee. Strooi het dan ergens op een onbekende plaats in de natuur. Zij die niet weten waar zij de as kunnen uitstrooien, zou je als gemeente een aantal plaatsen in de natuur kunnen aanwijzen, waar minder vaak groepen bij elkaar komen als op een begraafplaats.
- Geen binding met een algemene plek om as uit te strooien.
- Iedereen moet het voor zich weten.
- Ik heb persoonlijk niets met uitstrooien op een veld.
- Ik sta niet achter cremeren
- Ik zou voor een begraafplaats als herdenkplaats gaan: bij een graf of een urnenmuur. Verstrooien geeft geen fysieke herdenkplaats.
- Je hebt boven een aantal verstrooiingen weer te maken met controlemetingen ter bepaling van de verspreiding van verontreinigende stoffen naar het milieu.
- Laat je dan gewoon begraven.
- Milieuvervuilend. Begraaf dan de as 1m diep zodat bodemleven niet beschadigd raakt
- Mogelijkheid om as/urn te begraven bij een eerder gekocht graf

- Na verstrooien van de as wordt het strooiveld mijns inziens niet meer bezocht terwijl de ruimte die in beslag genomen wordt wel onderhoud nodig heeft.
- Naar mijn mening zou dit alleen mogelijk zijn, als dit in een onbebouwde omgeving zou zijn. Lijkt me voor omwonenden (zoals bij onze begraafplaats) geen prettig idee. Als nabestaanden dit willen, zouden ze daarvoor maar naar een natuurgebied moeten gaan (maar dat zal wel niet toegestaan zijn).
- Uitstrooien van as kun je zelf overal doen. Zoek een plaats met betekenis voor de overledene.
- Vind strooien niet zo fris.
- Zie mijn vorige toelichting
- Zie punt 5.
- Zie toelichting bij vraag vijf

Zeer mee oneens

- As strooiing is een heel persoonlijk iets, ieder op zn eigen wijze
- Biedt in dit geval een mogelijkheid de urn te begraven (kan ook een alternatief zijn voor een urnenwand). Vergt weinig ruimte en maakt het plaatsen van een gedenksteen mogelijk.
- Geen strooiveld
- Ik ben tegen crematie. Begraven is zaaien tot de weder opstanding. chr. visie.
- Ik hou niet van crematie
- Ik vind dat dit in iedere kern moet mogen en kunnen
- Los van de overweging of crematie mag, vind ik asverstrooiing een zeer onfris gebeuren. Je wilt toch niet dat asdeeltjes van een overledene later opwaaien en bijvoorbeeld tegen je aankomen als je langs loopt of fietst, ook al besef je dan niet om wat voor stofje het gaat??!
- Nooit geweest !!, Niet nodig, Dit ook niet gaan promoten,
- Persoonlijk mening tegen uitstrooien van as
- Soms liggen begraafplaatsen zeer dicht bij bewoning. Daar mag niet gestrooid worden naar mijn mening. Daarom ben ik er niet voor om op elke begraafplaats een strooiveld te realiseren. Die het daar waar het kán.
- Wel strooiveld en geen woningbouw voor jongeren. Dan ligt het voor de hand: Aanbeveling geen strooiveld "ruimtebeslag" en het van christelijke waarden ook ongepast!
- Zie 5, geen strooiveld w.m.b.
- Zie bij antwoord 5
- Zie bovenstaand antwoord
- Zie extra toelichting vraag 5.

- Zie het vorige antwoord. Uitstrooien is nog verder van een passende lijkbezorging af dan alleen cremieren en een urn plaatsen. Waar aan een verplichting niet valt te ontkomen kan die minimaal worden geboden.
- Zie toelichting bij vorige vraag
- Zie toelichting boven
- Zie vorige toelichting
- Zie vraag 5

Weet niet/ geen mening

- Dat vind ik lastig, ik zou hierover in overleg met de inwoners gaan. Ik ben een inwoner van Molenlanden, maar ik kan me voorstellen dat dit hier en daar tot weerstand zal leiden.
- Dit heeft alleen zin als mensen hier gebruik van willen maken ik denk dat het zonde is om het aan te leggen en vervolgens wordt het nooit gebruikt
- Ik ken de behoefte niet.
- Is voor mij niet van toepassing, graf is al gekocht en kom zelf uit andere gemeente.

Toelichtingen vraag 7

Ja, ik sta hiervoor open

- Aansluiten bij karakteristiek van Molenlanden: een van de vele "Hogts" met een zandrug hoogte die bij een overstroming als eerste weer droog valt, wel met paden en bosachtige omgeving
- Alleen als daarmee geen extra gemeenschappelijke kosten komen
- Als dit minder kost dan extra begraafplaatsen, dan zeker.
- Als hier ruimte voor is
- Als ik op een begraafplaats kom, waar mooie bomen staan met veel groen en waar de natuur 'te voelen' is, merk ik dat ik er zelf rust vind en dat ik zelf ook zo 'in de natuur' begraven zou willen worden.
- Behandel het dan ook als een publiekelijk natuur gebied, vrij toegang tot zonsondergang
- Bij huis begraven worden.
- Deze vraag zien wij groeien!
- Die behoefte neemt toe, merk ik. Het verlangen naar eenheid met de natuur wordt groter. En ook is er een verlangen naar anonimiteit na het sterven. Soms gaat men daarom nu over tot crematie, terwijl een natuurbegraafplaats even zo goed een anonieme vorm is.
- Een natuurbegraafplaats heeft verreweg mijn persoonlijke voorkeur. Ik hoop op meer natuurbegraafplaatsen in Nederland.
- Een natuurbegraafplaats is blijvende grafrust1

- Een passende vorm van begraven in een tijd waar duurzaamheid en juist bodembeheer belangrijk is. Daarbij heeft een natuurbegraafplaats een veel prettigere sfeer en uitstraling dan een traditionele begraafplaats. Bezoek eens de natuurbegraafplaats op landgoed De Utrecht in Esbeek.
- Een prachtige oplossing in deze tijd, waarin zorgvuldig met de natuur moet worden omgegaan
- En ben voorstander van een kruidenrijke en insectenrijke natuurbegraafplaats. Met zeer kleine grafmonumenten en smalle paden.
- Ervan uitgaand dat bij een natuurbegraafplaats niet geruimd wordt!
- Graag. We moeten af van die aangeharkte begraafplaatsen die buiten de samenleving staan. In ieder park zou je moeten kunnen begraven.
- Het heeft een lage prioriteit, er zijn al zoveel begraafplaatsen. Een aantal daarvan hebben al een parkachtige uitstraling.
- Het is een onomkeerbare trend en het zou dus mooi zijn, als je niet honderd kilometer hoeft te rijden, maar dat het in de eigen gemeente kan.
- Het is fijn om zo in je eigen gemeente begraven te kunnen worden en dat je daarvoor niet naar Gouda moet.
- Het is niks voor mij, maar misschien wel voor andere
- Het lichaam wordt letterlijk teruggegeven aan de natuur
- Ik ben alleen, een natuurbegraafplaats zou voor mij in een enorme behoefte voorzien. Geen omkijken naar het graf door derden en eeuwige grafrust.
- Ik denk dat de meeste inwoners begraven willen worden in het dorp waar ze wonen.
- Ik denk dat hier veel gebruik van gemaakt wordt, omdat er geen natuur begraafplaatsen in de buurt zijn.
- Ik heb er zelf geen interesse in, maar kan me voorstellen dat er mensen zijn die dat willen. Echter, natuurbegraafplaatsen zijn erg kostbaar, nemen meer plaats in, vervuilen de bodem en zijn vaak 'eeuwigdurend'. Ik ben van mening dat de extra kosten van een natuurbegraafplaats gedragen moet worden door de doelgroep die daar begraven willen worden. Ook het aspect 'eeuwigdurende rust kan een bron van zorg worden als er toch andere plannen voor het betreffende gebied zijn.
- Ik heb onvoldoende inzicht hoe natuurbegraafplaatsen werken.
- Ik sta er ook voor open dat als iemand voldoende ruimte op eigen terrein c.q. tuin heeft, hij/zij daar ook begraven kan worden.
- Ik vind het belangrijk dat iedereen (gelovig of niet) zich kan laten begraven. Thans worden de begraafplaatsen veel te veel 'geclaimd' door gelovigen bv. via hun regels. Begraafplaatsen moeten openbaar zijn en natuurbegraafplaatsen zullen dat bevorderen.
- Ik woon niet in deze gemeente dus kan ik niet oordelen over mogelijke locaties. Al vind ik elders bezochte natuurbegraafplaatsen wel mooi indien ze landschappelijk ingebed zijn.
- Ik zie dit helemaal zitten. Maar de plaatsen die gerealiseerd zijn, zijn niet voor iedereen bereikbaar. Hier zou wel opgelet moeten worden qua vervoer.

- Ik zou daar heel graag gebruik van maken ter zijnde tijd
- Ik zou heel graag duurzaam begraven worden. Daarbij voelt een natuurbegraafplaats voor mij ook luchtiger. Huidige begraafplaatsen zijn ouderwets in mijn ogen. Zwaar. Terwijl terug naar natuur mooie gedachte is, een met de natuur.
- Ja, mits het niet betekent dat eerst natuur wordt opgeofferd om zo'n begraafplaats te maken. Er moet natuur bijkomen, niet afgaan.
- Juist in een gebied waar begraven zo'n belangrijke rol heeft, is natuurbegraven een must. Ik weet dat er in ons gebied qua bodemgesteldheid haken en ogen zijn aan het realiseren van een natuurbegraafplaats, maar die wegen niet op tegen de mogelijkheden die een natuurbegraafplaats biedt. En het lijkt me als gemeente ook slimmer om een natuurbegraafplaats te beheren, omdat mensen die dit echt willen, zich nu niet in onze gemeente laten begraven, maar verder weg gaan naar een natuurbegraafplaats. (En voor je het weet is er een onderneming die een natuurbegraafplaats begint. Dit kun je als gemeente beter zelf realiseren, bijvoorbeeld in combinatie met een stuk natuurontwikkeling.
- Klinkt mooi! Ik heb nog geen beeld - idee hoe ik mij dit moet voorstellen, maar "klinkt mooi" is het eerste wat bij mij opkomt. Doe er een strooiveld bij en je krijgt een andere reactie dan hierboven. Waarom dat precies is, heb ik zelf ook nog niet duidelijk. Maar als mijn as verstrooid zou kunnen worden bij Pinkeveer (mits de oorspronkelijke brug uiteraard intact hersteld wordt) dan geeft mij dat een goed gevoel. Bij locaties als de molens van Kinderdijk e.d. krijg ik dat ook
- Maar dat betekent dan dat de voorgaande vragen niet meer relevant zijn? Want dat betekent een uitbreiding.
- Maar maak er een echt goeie natuurbegraafplaats van....
- Maar niet in een gebied wat nu een recreatieve bestemming heeft.
- Mensen die zich niet aan een bepaalde specifieke gemeenschapskern verbonden voelen, maar wel aan een duidelijk natuurlijke omgeving, zouden hier een plaats kunnen krijgen. Dat is dan beter dan veel verder uit eigen omgeving op een natuurbegraafplaats begraven te worden.
- Mits dit niet in het zichtveld ligt
- Mits hier geen kostbare aanpassingen voor nodig zijn.
- Moet wel voor iedereen betaalbaar zijn. (inkomen/vermogen erfgenamen)
- Mogelijkheid onderzoeken om een combinatie te maken met een centrale begraafplaats.
- Mooi alternatief. De meest natuurlijke manier vorm van begraven.
- Mooie mogelijkheid!
- Natuurbegraafplaats zou mijn voorkeur hebben bij overlijden
- Natuurbegraafplaatsen zijn in deze tijd steeds populairder en meer mensen willen dit heel graag. Hierdoor kan gemeente molenlanden hier dan ook beter aan mee doen.
- Natuurlijk! Er is plaats en gelegenheid. Ik zeg doen!
- Niet in iedere plaats noodzakelijk een centrale plek/geschikte locatie zoeken.

- Nogmaals, ben voor cremieren.
- Onze voorkeur is heel erg gericht op het begraven op een natuurbegraafplaats alleen is dat helaas in de Gemeente Molenlanden nog niet mogelijk en moet je een behoorlijk aantal kilometers hier voor uitwijken
- Ook hier gelijke “rechten en mogelijkheden” voor het naar eigen wens omgaan met de dood en de nagedachtenis.
- Prachtig idee
- Prachtig, ik begrijp dat dit heel mooi kan zijn.
- Prachtig, zeker doen !!!
- Schitterend , gelijk doen . Daar zijn er veel te weinig van . Meer bomen , graven onder het gras , struiken en voldoende plaats om te zitten . Ik ben voor ! Nergens zoveel bezinning als in de natuur op een bankje vlakbij of op een begraafplaats.
- Spreekt mij persoonlijk zeer aan. Het graf verdwijnt op den duur op een natuurlijke manier, en door goede aankoop kunnen natuurgebieden gecreëerd worden die op den duur natuurhistorische waarde krijgen. Ik weet wel een goede plek in Giessenburg.
- Staatsbosbeheer heeft op diverse plaatsen in NL een dergelijke begraafplaats met een eeuwigdurende rustplaats als harde garantie.
- Super
- Volgens mij bestaat de behoefte aan een natuurbegraafplaats in Molenlanden.
- Wanneer men daar behoefte aan heeft, moet deze mogelijkheid aanwezig zijn.
- Zeer goed idee. Mooie rustgevende omgeving waar overledenen niet opgegraven worden. Ik ben zeker voor
- Zeer goed plan. Ik hoop dat hier ruimte voor komt.
- Zeer wenselijke mogelijkheid
- Zou ik erg voor zijn. Mooie ontwikkeling

Nee, ik sta hier niet voor open

- Begraafplaats is voor mij Een afgebakend terrein
- Begraafplaatsen zijn speciaal ingericht voor begraven. In de natuur is niet te handhaven
- Brengt hoge kosten met zich mee terwijl er al mogelijkheid voldoende is.
- De ondergrond in de gemeente is niet geschikt, de natuurbegraafplaats kent geen toezicht waardoor vandalisme op de loer ligt, als de natuurbegraafplaats in een gebied ligt waar ook recreatie plaats vindt kan het storend werken voor de nabestaanden als er wandelaars of spelende kinderen de uitvaart verstoren of als honden op het monument plassen. Natuurbegraafplaatsen kunnen beter in bosgebieden, strandgebieden of bij bestaande begraafplaatsen.
- Er is al zo weinig ruimte voor de natuur. Lijkt me niet nuttig om het als begraafplaats te gebruiken.
- Er zijn begraafplaatsen (2x)
- Er zijn begraafplaatsen en daar dient begraven te worden
- Er zijn begraafplaatsen, daar kan begraven worden.

- Gezien de ruimte en de bodemproblematiek geen optie in Molenlanden.
- Het geeft enigszins de opening tot de mogelijkheid van begraven zonder regelgeving. Dit is het begin van een wijze van begraven die ik dus niet voorsta. Want ook voor het begraven moet een goede regelgeving van toepassing zijn.
- Het is al natuur genoeg
- Hier wordt niet over kosten gesproken?
- Hoe houw je zo iets netjes en respectvol? Na verloop van tijd is het bij wijze van spreke een hondenuitlaatplaats.
- Hoe zou dit hier in de omgeving kunnen realiseren veel te nat en te laag
- Ik denk dat het landschap en de grondsoort in Molenlanden zich niet echt lenen voor een natuurbegraafplaats. Beter om als gemeente een samenwerkingsverband met een gemeente (of meerdere gemeenten) met bossen op zandgrond aan te gaan waar een dergelijke voorziening gemakkelijker gerealiseerd kan worden en waar inwoners van Molenlanden terecht kunnen als ze op een natuurbegraafplaats begraven willen worden.
- Is meer iets voor in de bossen
- Is niet verantwoord in ons veenweide gebied
- Kan me er iets bij voorstellen in bv bosrijk gebied, maar niet op een kale vlakte zoals de Alblasserwaard.
- Kost onnodig veel ruimte.
- Laten we van de mooie natuur genieten en daar niet ook na ons leven de boel nog eens verstoren.
- Naar mijn mening is ons polderlandschap minder geschikt voor deze vorm van begraven.
- Natuurbegraafplaats. Nooit aan beginnen, met argument waar houdt het op?
Maak duidelijk dat een gemeente begraafplaats ook een natuurbegraafplaats is, alleen met randvoorwaarden m.b.t. onderhoud en beheer
- Nee, dat kost pas veel ruimte.....
- Niet passend in de polder
- Nog zoveel onduidelijk: waar/voor wie toegankelijk/voor hoe lang???
- Persoonlijk vind ik dat geen optie. Bovendien lijkt mij dat binnen de gemeente vrijwel onmogelijk.
- Probleem is volgens mij het toezicht. Als een natuurbegraafplaats niet aansluit bij een bestaande begraafplaats, zal het ergens in het buitengebied komen waar geen toezicht is waardoor er kans is op vernieling gedenkteken, ook kan het storend werken als de natuurbegraafplaats in een recreatiegebied ligt en er mensen vlakbij wandelen, kinderen spelen honden blaffen tijdens de uitvaart en als nabestaanden het graf bezoeken. De begraafplaatsen in Molenlanden liggen grotendeels aan de rand van de dorpskern waar ruimte kan worden gevonden om aansluitend een natuurbegraafplaats in te richten.
- Sorry ik heb daar zelf niks mee. Ga je ergens wandelen loop je ineens over graven heen die niet herkenbaar zijn. Nee dank je. Een natuuruitstrooiveld kan ik wel mee leven.
- Verplichten voor begraven op begraafplaats.

- We hebben onze geliefden op een vaste plaats te begraven, Op een ordelijke wijze!!
- Zeer mee oneens
- Zeer mee oneens. Hiervoor zijn de begraafplaatsen

Weet niet/ geen mening

- Er is verder geen ruimte bij een vraag om dat te melden. Maar het zou toch te overwegen zijn om een mogelijkheid te blijven bieden voor eeuwigdurende grafrechten. Mede doordat die er in het verleden waren hebben wij nu in Langerak van minimaal vier generaties de graven nog en is er ook in die zin nog altijd een band met geboorteplaats Langerak.
- Ik ken de behoefte niet. Het lijkt me niet zo makkelijk te realiseren. Dat gaat wel in een bosrijke omgeving met een laag waterpeil.
- Ik vindt dit enerzijds een commercieel hype. Een natuurbegraafplaats is vanuit het principe mooi, maar een echte natuurbegraafplaats is ook in de natuur en niet in een aangelegd plantsoentje als ik het even zo mag noemen. Dat is surrogaat. Begraven in de natuur wil niet zeggen dat het dan ook meteen een natuurbegraafplaats is. Hoeveel gemeentelijke begraafplaatsen in ons land zijn immers gesitueerd in een bos maar zijn daarmee geen natuurbegraafplaats. De huidige echte natuurbegraafplaatsen in Nederland hebben naam gemaakt, liggen in een gebied van Staatsbosbeheer of Natuurmonumenten en mensen kiezen daar heel bewust voor. Vaak ook i.c.m. de 'eeuwigdurende' grafrechten die veel natuurbegraafplaatsen bieden als enige keuze.
- Ik weet uit de omgeving arnhem en nijmegen dat er een groeiende belangstelling voor is. ook voor nabestaanden werkt de natuur rustgevend.
- Is voor mij niet van toepassing, graf is al gekocht en kom zelf uit andere gemeente.
- Meer toelichting is gewenst, want ik weet niet goed wat ik me hierbij moet voorstellen. Wel de zaak an sich, maar er zijn nog allerlei vragen voordat deze korte vraag redelijk beantwoord kan worden. De vraag deugt met andere woorden niet.
- Op dit moment geen mening. Waar wordt het gerealiseerd. Als er te weinig ruimte is voor uitbreiding van de bestaande begraafplaatsen, lijkt met dat er ook voor natuurbegraafplaatsen geen ruimte is.
- Wat voor extra kosten levert dit op?
- We vinden het waardevol dat de begraafplaats dicht in de buurt is
- Weet niet of er vraag naar is. Wellicht een voor de hele gemeente.

Toelichtingen vraag 7.1

- 3- omdat bij verhuizen partner mogelijk na overlijden op zelfde plek wil worden begraven
- Absoluut onverantwoord om dit initiatief door een particulier te laten uitvoeren en beheren. Marktwerking voor de overledenen is hoop ik nog niet aan de orde in Molenlanden.
- De regels voor een natuurbegraafplaats zouden dezelfde moeten zijn, als voor de "gewone" begraafplaats.

- Een particulier (bedrijf) , van bv een begrafenisonderneming kan dit zeker kostendekkend doen.
- Gelet hoge grondwaterstanden in MOlenlanden zijn de mogelijkheden erg beperkt schat ik in, Behoudens locaties op donken waar een combi is met natuurontwikkeling. Voorkom versnippering van agrarische gronden.
- Het zou fijn zijn, als de inwoners inspraak zouden hebben, over bijvoorbeeld de inrichting van de natuurbegraafplaats. Ik ben zelf persoonlijk ook voorstander voor een mooi 'hutje' op de begraafplaats, zodat je daar even kan zitten/koffie kan drinken.
- Ik vind dat alleen mensen met een binding met de Alblasserwaard op een dergelijke natuurbegraafplaats begraven mogen worden.
- Ik vind eeuwige grafurst erg lang. Ik ga uit van eeuwig = 100 jaar
- Ik zelf woon niet meer in de gemeente, maar kan het toch fijn vinden op een natuurbegraafplaats te worden begraven in mijn geboorte dorp
- Ook een strooiveld en urnenopslag/muur hierbij.
- Ook hier, er wordt niet geruimd, het terrein is toegankelijk voor wandelaars, mensen kunnen zelf weten hoe ze een ceremonie invullen, vrijheid blijheid. Op gemeentelijk initiatief lijkt mij trouwens, anders krijgen we weer te maken met lijkenpikkers, moeten we niet willen. En uiteraard ook overledenen van buiten de gemeente daar laten begraven, geen discriminatie. Afstanden zijn in de gemeente niet zo'n punt, dus gewoon kijken waar het 't beste past.
- Ruimte voor het houden van een afscheidsplechtigheid, mogelijkheid voor catering, misschien jaarlijkse herdenking.....

Toelichtingen vraag 8

Een nieuwe bestemming zoeken

- Als aula gebruiken zodat er ook een dienst gehouden kan worden, dit is op diverse begraafplaatsen al het geval
- Als het gebouw bijdraagt aan de sfeer van de begraafplaats, dan handhaven
- Als katholiek denk ik aan een kapelletje waar je ook een kaars kunt branden en even tot bezinning kunt komen.
- Als nieuwe bestemming niet kan slopen
- Anders s
- Behalve voor gebouwen met een historische betekenis
- Bijv. Urnenmuur of plaats voor extra graven.
- Bijvoorbeeld een stille ruimte voor overdenking of plaats voor herinneringen in de vorm van foto's e.d. en/of plaats voor urnen.
- Brengt weer wat op toch.
- Combi. Wat is mogelijk nieuwe bestemming zoals in Groot-Amers. Of anders slopen.
- De bouwgrootheid moet wel in verhouding zijn met de nieuwe functie. Zo niet, dan toch slopen.

- Denk hierbij aan het plaatsen van een altijd bereikbaar toilet gebouwtje. Op diverse begraafplaatsen in buitenland is dit gewoon standaard!!
- Deze gebouwen kunnen misschien in beheer van een uitvaartonderneming komen, zoals op een aantal plekken al is gebeurd. Amarantha Uitvaartzorg heeft belangstelling voor het gebruiken van een niet gebruikte aula, bij voorkeur in het oostelijk deel van de gemeente.
- Een begraafplaats is op zich ook al een monument.
- Een nieuwe bestemming zoeken als dat nog kan? Maar het moet niet te kosten gaan van de materialen van de onderhoudsmensen.
- Een nieuwe bestemming zoeken en als dat niet mogelijk is slopen zodat er weer ruimte is voor begraven.
- Er een mortuarium met koeling van maken en/of een familiekamer met koeling.
- Er moet bij het gebruik wel een relatie zijn met begraven
- Er zijn zoveel nieuwe mogelijkheden voor de gebouwen... kleine ceremonies, opbaarmogelijkheden. Altijd zoeken naar een goede balans tussen samenwerking met Gemeente, bedrijven en burgers.
- Gedenkplaats
- Geeft vaak ook een plek van schaduw, en bied mogelijkheid om een zit plek te creëren. Misschien zijn er gebouwen die bv de kerk wil beheren zodat zij er een functie aan kunnen geven
- Geen nieuwe of nuttige bestemming, dan slopen.
- Hangt van de architectonische waarde af
- Hangt van de cultuur historische waarde van het gebouw af. Is deze er dan bv hergebruik voor urnen. Geen waarde dan is sloop een optie om meer begraafruimte te creëren
- Het hangt af van de staat van het gebouw en de ruimte op de begraafplaats in hoeverre voor een nieuwe bestemming of voor slopen en de ruimte beter gebruiken gekozen wordt, Het lijkt me niet nodig en ook niet goed om voor elk gebouw op elke begraafplaats dezelfde lijn te trekken. Mogelijk kan de ruimte gebruikt worden voor de urnenmuur of een strooiplaats of extra graven als er relatief weinig ruimte is en het gebouw heeft geen passende functie.
- Het heeft mijn voorkeur een bestemming te zoeken passend bij de begraafplaats. Denk aan bezinningsplek/gedenkplaat. Slopen is geen optie voor de oudere gebouwen. Deze hebben vaak een monumentale waarde. Bij nieuwe gebouwen is slopen mogelijk wel een optie
- Het kan altijd nog hersteld worden voor een functie op de begraafplaats. Misschien om te schuilen bij slecht weer of een open herdenkingsplaats. Of een plaats om urnen te plaatsen
- Historie zo veel mogelijk handhaven, zonder historie evt slopen
- Ik denk hierbij aan een herdenkingsruimte.
- Ik zal erg jammer vinden als de aula in Hoornaar verdwijnt.

- In gesprek gaan met uitvaart ondernemingen
- In Groot-Amers is de aula nu het huis van herinnering; een prachtige locatie om overledenen op te baren en een locatie om informatie op te doen over begraven en rituelen; Prachtig!!!!
- In Groot-Amers is de aula weer in gebruik en heeft een mooie bestemming gekregen. Een aanwinst voor de begraafplaats.
- In Groot-Amers is het gebouwtje nu een stilteruimte geworden van een begrafenisondernemer. prima onderhouden.
- Indien een nieuwe bestemming niet mogelijk is dan Overgaan tot slopen
- Indien niet mogelijk, dan slopen
- Is er geen andere bestemming mogelijk dan slopen.
- Kan ruimte bieden voor meer graven op de begraafplaats.
- Maak gebruik van wat er is.
- Maak het gebouw als het een aula is groter en luxer zo dat er meer gerealiseerd kan worden in het gebouw ,waar voor het bestemd is.Vaak hoor je toch dat mensen moeten uitwijken om dat de aula te klein is. En dat is jammer.
- Mag er maar een kiezen. Maar iedere kostenbesparende maatregel voor iets dat niet in gebruik is, is logisch. Als opslag functioneel is etc., dan is het okay.
- Misschien een urnenkamer van maken, mocht deze er nog niet zijn
- Misschien ombouwen betreft het plaatsen van urnen
- Mocht een nieuwe bestemming niet mogelijk zijn dan kan er gedacht worden aan slopen.
- Mogelijkheden: atelier, ruimte voor kleine exposities, stiltecentrum,
- Nieuwe bestemming of slopen lijkt mij beste
- Of handhaven van de opslagfunctie. Niet slopen in elk geval. Ze zijn onderdeel van de omgeving geworden. Laat dat zo.
- Of netjes onderhouden ; bij geen functie slopen .
- Of zoals in Streefkerk uitbreiden! Te klein gebouwd . Was gelijk al te klein.
- Opslag van materiaal voor onderhoud groen e.d. / ruimte voor een zitje om bijv. koffie te drinken
- Opslagfunctie is ook goed
- Per geval bekijken.
- Plaatsing van urnen
- Slopen is m.i. geen optie daar het vaak beeldbepalende gebouwen zijn.
- Stille plek b.v
- Vanuit cultuurhistorisch oogpunt horen deze gebouwtjes op een begraafplaats thuis. Denk aan de baarhuisjes. Sloop is in mijn ogen dus geen optie wanneer we het hebben over gebouwen van 50 jaar of ouder.
- Voor een buurtvereniging e.d.
- Voor kleine ceremonie of herdenkplaats

- Wanneer dat niet van toepassing is, dan slopen!
- Wanneer dit niet mogelijk is kan je het slopen, maar ik kan mij voorstellen dat er toch spullen in geplaatst worden waarvoor anders iets nieuws gebouwd wordt.
- Wanneer er geen nieuwe bestemming is, alsnog slopen
- Wij zouden zeker interesse hebben in het geven van een nieuwe invulling. Collega's (vriendinnen) van ons hebben dit in andere delen van het land ook gedaan en daarmee behouden we extra maatschappelijke functies binnen dorpen! Ik zou hier heel graag over verder willen praten!
- Wordt op onze begraafplaats al gebruikt als afscheidsruimte voor niet al te grote gezelschappen. Voldoet prima.
- Zet een grotere aula neer en kleeft die aan naar voorbeeld aula Papendrecht! In Streefkerk is de aula veel te klein, steriel, kil, sfeerloos. Daar wil je je vijand nog niet vanuit begraven. Is 1 vd redenen dat de aula nauwelijks gebruikt wordt.
- Zie groot-ammers als voorbeeld
- Zoals het gebouw er nu bij staat is een doorn in het oog.
Niet onderhouden en vuil. (Schelluinen)
- Zouden er bij eventueel slopen een paar bankjes geplaatst kunnen worden, om in alle rust bij je geliefde te kunnen zitten. Het zijn veelal ouderen die de begraafplaats bezoeken, en voor wie staat moeilijk is. In Noordeloos staat geen enkel bankje, wat ik een minpunt vindt.

Slopen

- Alleen als het geen monumentale functie heeft, monumenten of bijzondere gebouwen wel behouden
- Alleen kleine gebouwen handhaven voor opslag van begraafmateriaal
- Als 't als opslag gebruikt wordt laten staan, maar anders gewoon slopen.
- Als er maar water gepakt kan worden, en container voor afval.
- Als ze niet meer gebruikt kunnen worden, dan kun je ze beter slopen. Dan ben je ook van de onderhoudskosten af en die ruimte die dan vrijkomt kun je bij de begraafplaats voegen.
- Anders blijf geld kosten en geeft meer ruimte
- Behalve een aula
- Bewaren voor opslag functie is niet houdbaar. Indien het een karakteristiek gebouw is kan je erover denken deze te behouden voor het aanzicht van de begraafplaats. Anders afbreken en een functioneel gebouw terugzetten indien nodig of een gedeelte laten staan puur voor de vorm. Bevoorbeeld alleen de gevel.
- Bij sloop heb je er geen onderhoudskosten meer aan.
- Boom plaatsen
- Creëren extra begraafruimte
- Daarbij ontstaat ruimte voor begraven en herinrichting van de begraafplaatsen {kostenbesparing}

- Dan komt er misschien ook nog extra ruimte om te begraven en vervallen de onderhoudskosten
- De keet op de parkeerplaats bij de begraafplaats in Arkel verwijderen. Dat is echt een aanfluiting.
- De medewerkers die de begraafwerktuigen gebruiken komen van de gemeentewerkplaats. Zij kunnen dan het begraafmateriaal meenemen. Wellicht is dit dan ook goedkoper omdat nu op elke begraafplaats alles aanwezig is terwijl bij centrale opslag met minder materiaal kan worden volstaan. De ruimte die nu wordt ingenomen door de gebouwtjes kan na sloop worden gebruikt voor een kleine urnenmuur of voor uitgifte graven.
- De ruimte die hierdoor ontstaat gebruiken voor extra graven.
- Deze hokjes alleen gebruiken voor begrafenissen maar er wordt ook meer mee gedaan bijv: een aggegraat voor stroomvoorziening omdat er zonodig de heren van de gemeente gezellig koffie kunnen zetten en een tosti kunnen maken in de pauze waardoor een compleet installatie is gemaakt in een van de 2 gebouwtjes voor de herrie en omdat het niet meer te zien is geeft dat zeer veel herrie op een begraafplaats vooral voor de nabestaande die bij het graf van hun dierbare zijn **HET IS EEN DOORN IN ONZE OGEN WEG MET DIE SCHAFTKEET OP DE VAN HOUWELINGEN WEG.**
- Dit maakt weer ruimte voor extra begraafplaatsen
- Door de gebouwen te slopen ontstaat er wellicht meer ruimte voor graven.
- En creëer daar waar mogelijk is , weer extra plaatsen.Of een urnenmuur.
- En daar de urnwanden van maken
- En hiervoor in de plek de ruimte besteden voor nieuwe graven
- En vervangen door een net gebouwtje dat voldoet aan de functie op een ander deel van de begraafplaats
- Er zullen ongetwijfeld enkele gebouwen overblijven voor opslag van materiaal. Verdere gebouwen die leeg staan kunnen wat mij betreft gesloopt worden.
- Extra begraafplaatsen
- Gebouwen die geen functie hebben slopen of andere functie geven
- Geeft weer ruimte voor nieuwe graven!
- Geen functie meer.
- Het bestaande gebouw is erg vervallen met achterstallig onderhoud. Een aantal jaren geleden heeft de Gemeente Giessenlanden een plan gepresenteerd om het gebouw op de begraafplaats van Schelluinen te vervangen door een urnenmuur. Tevens zou dan de toegang tot de begraafplaats veranderd worden. Dit is echter nooit uitgevoerd
- Het is te zot voor woorden dat deze foeilelijke aula's de kerkhoven nog steeds ontsieren en zoveel kostbare plaats innemen. Alleen in Bleskensgraaf is hij mooi en wordt soms gebruikt.
- Hierdoor mogelijk ruimte voor urnenmuur of strooiveld

- In iedere gemeente heeft een dorpsgebouw, deze zijn vaak groter en worden dan gebruikt, dus gebouwen bij begraven plaatsen worden weinig gebruikt. In plaats van gebouwen graven maken. Wel graag een watervoorziening houden en schuilhoekje bij slecht weer.
  - Indien dat betekent dat er meer ruimte komt om te begraven, verdient dat voorkeur. Hierbij wordt wel veronderstelt dat watervoorziening en afvalvoorziening voor het verzorgen van de graven (bloemen, etc.) gehandhaafd blijven.
  - Indien een gebouw geen functie meer heeft en het ook niet meer onderhouden wordt dan kan beter voor sloop gekozen worden.
  - Indien ongebruikt en geen monumentale functie, slopen
  - Inrichten zodat er meer ruimte is voor graven
  - Levert ruimte op en minder kosten. Opslag kan ook anders, hoeft niet midden op 'kostbare' grond.
  - Ligt trouwens aan per gebouw, wat zijn de kosten en baten. Nieuwe bestemming zoeken kost ook geld om te verplaatsen, maar als het nog een goed gebouw is, is het misschien weer waard. Lastig om te beantwoorden zonder cijfers. Ik zou in ieder geval wel kiezen voor andere bestemming of slopen, zodat er geen kosten zijn voor onderhoud.
  - Neemt nutteloos ruimte in beslag. Lijkt me verspilling van geld.
  - Onnodige kosten kan het geld ook gebruiken voor het onderhoud van de begraafplaats.
  - Op deze manier wordt er ruimte gecreëerd
  - Ruimte maken voor begraven, alleen historische opbaar huisjes handhaven.
  - Ruimte maken voor meer graven
  - Slopen en de ruimte benutten voor extra begraafplaatsen en/of aanleg groen (bomen).
  - Slopen van de gebouwen biedt veelal uitbreidingsmogelijkheden voor de begraafplaats
  - Tenzij gebouw historische waarde heeft.
  - Uitsluitend gebouwen zonder functie!
  - Voorziening plaatsen die wel voldoen aan huidige eisen en verwachtingen
  - Waar gesloopt kan worden: slopen tenzij 1 gebouwtje moet blijven bestaan voor opslag. Ook kan gedacht worden aan 2 x centrale opslag waar het begraafmateriaal opgehaald kan worden als dat nodig is.
  - Wees praktisch
  - Zijn er goede alternatieven voor opslag van begraafmateriaal? Veel opslag is vaak ook 'gemak'. 'We hebben de ruimte toch.'
  - Zolang het materiaal maar ergens netjes opgeslagen kan worden.
  - Zoveel mogelijk slopen en centraal de opslag van materialen regelen.
- Het handhaven van de opslagfunctie
- Absoluut niet slopen, omdat de gebouwen passen bij de aard van de begraafplaats. Eventueel een andere bestemming is mogelijk, maar alleen mits de functie gerelateerd blijft aan de begraafplaats. Dit zou ik als een voorwaarde hanteren.

- Als de grote van het gebouw realistisch is ten opzichte van de benodigde ruimte voor opslag gereedschap. Anders een andere bestemming zoeken met een redelijk gebruik. Anders slopen.
- Als deze gebouwen een monumentale status hebben en een cultuurhistorische waarde, vind ik dat ze moeten blijven bestaan. Als ze gesloopt worden moet er weer iets anders neergezet worden voor de opslagfunctie van begraafmateriaal en moeten er extra kosten gemaakt worden.
- Als deze gebouwen zich daarvoor lenen en niet te groot zijn.
- Als handhaven voor opslag niet wenselijk is dan maar slopen
- Als het gebouw goed gebruikt kan worden zeker hanteren. Mocht dit te veel kosten afbreken, en een klein schuurtje terugbouwen
- Aula's moeten blijven bestaan, zodat je bij slecht weer hier naar binnen kan gaan
- Bedenk wel dat deze gebouwen behoren tot het funerair erfgoed, en deel uitmaken van onze geschiedenis. In het verleden werden hier de onbekenden opgebaard, in afwachting van familie.
- Blijkbaar is er behoefte aan opslag; dit zal dus beschikbaar moeten blijven. Alternatief is om te slopen en goedkoper en onderhoudsvriendelijker opslagplaats te creëren of een nieuwe bestemming zoeken gerelateerd aan de begraafplaats. (ontmoetingsruimte na de begrafenis, stiltecentrum)
- De bestaande gebouwtjes op de begraafplaatsen houden, voor opslag materialen en indien noodzakelijk als ruimte voor laatste eer aan de overlenende
- De gebouwen passen bij de begraafplaats.
Dus horen erbij.
- Een en ander hangt af van het monumentale belang en staat.
- En anders zo rustig mogelijk houden
- Gebouw moet zo klein mogelijk zijn en indien nodig gebruikt worden voor opslag begrafenis materiaal ter plaatse, zo niet dan bouwwerk verwijderen
- Handhaven voor opslag of een nieuwe bestemming kiezen. Na sloop of een andere bestemming, zullen de collega's van de buitendienst toch een plek voor hun spullen moeten hebben (en onderdak). Die spullen moeten toch decentraal worden opgeslagen, denk ik - anders rijden ze wel heel veel kilometers....
- Handhaven, maar dan wel onderhoud plegen.
- Het lijkt me handig en efficiënt op elke begraafplaats grafbekisting, baar en gereedschap te hebben zonder dat dit steed verplaatst hoeft te worden. Dit scheelt tijd en brandstof.
- Het materiaal moet toch ook ergens heen en de kleinere gebouwtjes horen erbij.
- Het zijn vaak oude monumentale gebouwtjes die wel bij de aankleding van de begraafplaats horen

- Ik begrijp dit niet helemaal. Deze gebouwen hebben toch een functie: opslaan van begraafmateriaal. Dat moet toch ergens opgeslagen worden? Wat zijn andere functies gerelateerd aan de begraafplaats behalve opslaan?
 In elk geval niet afbreken als ze nog wat voor functie dan ook kunnen hebben omdat het vaak karakteristieke gebouwtjes zijn.
- In Groot Ammers is een prachtige ruimte , die meermalen gebruikt wordt.Voorbeeld voor andere gemeentes?
- In Hoornaar staan er buiten bezem, veger, hark (nogal gammel) heel handig voor bezoekers maar zet het in een net rek/ton dat is netter en men zet het dan ook keurig we en goed voorbeeld doet goed volgen.
- Maar is moeilijk in te schatten wat de kosten en baten zijn.
- Opslagruimte moet er zijn, anders wordt het een bende.
- Rare vraagstelling. Een opslagfunctie is ook een functie
- Slopen of verwijderen is een te grote inbreuk van de situaties in onze dorpen
- Veel meer groenvoorziening voor de oude begraafplaats in Brandwijk
- Volgens mij hebben de gebouwen een functie . voor de mensen die daar moeten werken . en zich moeten omkleden om voor . voor te lopen bij een begrafenis , en toilet gebruik . en volgens mij liggen daar balken en planken en bekisting opgesteld . als je dat allemaal heen en weer moet slepen of op moet halen . verbruik je veel diesel voor de auto s die dat op moeten halen . nu rijden de mensen van de gemeente naar die betreffende begraafplaats de materialen staan er kunnen gelijk aan de gang met het open graven van de grond . scheelt energie en stikstof . het wordt weleens tijd dat die opslag ruimten eens gerepareerd worden . dat is in de giessenlanden zeker al in geen 20 jaar meer gedaan . aula Hoogblokland dak vernieuwen . Arkel buitenkant trespa platen er tegen zetten . Noordeloos verfbeurtje .Schelluinen aula ? een schuurtje terug zetten die er stond .waar materialen in kunnen . dat schuurtje stond er is gesloopt omdat het verrot was garagebox zou goed zijn .Giessenoukerk oude hok slopen . en een garagebox terug zetten bij achter hek staat hij gelijk centraal voor begraafplaats .
- Voor zover mij bekend zijn vrijwel alle gebouwen een passend onderdeel van de begraafplaatsen. M.a.w. zij horen bij de begraafplaats. Dus gebruiken voor zover mogelijk zo niet alleen dan een andere bestemming of slopen als dit het beeld van de begraafplaats niet schaad.
- Waar blijven anders de spullen? Centrale opslag is geen optie, want dat betekent alleen maar meer transport en dus meer vervuiling.
- Waar ga je bij slopen dan het materiaal opslaan? Als daar een goed alternatief voor is, kan er gesloopt worden. Geeft ook meer ruimte op de begraafplaats.

- Waar moet aan gedacht worden bij "functies gerelateerd aan de begraafplaats"? Momenteel is in Arkel naast de begraafplaats "De Punt" actief in het beheer van een aanpalende boomgaard. Ook hier worden functies "gerelateerd aan de boomgaard" ontwikkeld. Het gevolg is dat er nu een gebouw is geplaatst pal naast de begraafplaats ipv wat verder van de begraafplaats, hier regelmatig veel mensen vertoeven met alle geluiden, er een poel is ontstaan, er naar mogelijkheden wordt gekeken voor een fietspleisterplaats....ben ik verbaasd en vind ik de term "functies gerelateerd aan de begraafplaats" totaal niet SMART.
- Wanneer daar een opslagfunctie voor gevonden kan worden die gerelateerd is aan de begraafplaats, vind ik het goed. Maar elke andere functie wijs ik af.
- Wanneer deze gebruikt worden als opslag voor begraafmateriaal hebben ze een prima bestemming. Houden zo. Geen kosten maken voor sloop.
- Ze hebben ook een historische waarde.
- Zeker niet slopen. Er moeten toch ergens gereedschappen enz. worden opgeslagen. Een combinatie van bestemming met een voorziening om te schuilen bij slecht weer. Iets met een urnenmuur misschien.

Weet niet/ geen mening

- Alle drie de mogelijkheden zouden kunnen. Andere functie moet wel passen bij begraafplaats. Als het helemaal geen nut heeft... slopen. Maar spullen moet je ook kwijt.
- Als er geen goede bestemming voor is dan lijkt slopen mij een goede optie.
- De meest voordelige oplossing kiezen,
- Dit lijkt me heel verschillend per begraafplaats/gebouw.
- Groot-Ammers geregeld, ook in Streefkerk en Nieuw-Lekkerland. Verder onbekend.
- Hangt van de aard en de kwaliteit van het bouwwerk af. Sommige zijn bepalend voor de sfeer op de begraafplaats. Slopen zou dan jammer zijn. Andere voegen op zich. Niets toe en zouden dus gesloopt kunnen worden.
- Hangt van de plaatselijke situatie af, als een goed gebouw een nieuwe bestemming kan krijgen is het natuurlijk zonde / kapitaalvernietiging wanneer er gesloopt wordt.
- Het handhaven van de huidige functie, in dit geval is het ook een stiltecentrum en een ontmoetingsplaats direct na de begrafenis. Vreemd dat deze keuzemogelijkheid er niet bij staat.
- Het verschilt mogelijk per begraafplaats, dus is het moeilijk om daar een algemene opmerking over te maken.
- In Schelluinen bij de kerk heb je dat niet
- Kies voor de meest praktische en beste financiële oplossing. Als bezoeker van de begraafplaats hebben deze voor mij geen nut, volgens mij.
- Maak per geval een praktische afweging. Heeft het gebouwtje cultuurhistorische waarde dan niet op voorhand slopen. Zoek dan naar alternatief gebruik.

- Meer aandacht aan schenken tijdens het regelen van de uitvaart. Promoot het gebruik van zo'n ruimte en maak het weer mogelijk door er koffie te schenken, ontvangst voor en na de uitvaart, makkelijker qua parkeergelegenheid zoals in Streefkerk. Mogelijkheden genoeg om het te gebruiken waar het voor is bedoeld, meenemen in de kosten van het gebruik zodat de nabestaanden het weer in gebruik nemen.
- Moet per gebouw bekeken worden
- NB. Goed moet vastgesteld worden of sprake is van een eventuele cultuurhistorische of monumentale waarde van een gebouw. Afstemming met de Gemeentelijke Erfgoedcommissie en lokale Hist./Geschiedk. vereniging is vereist.
- Of de gebouwen uitbreiden indien mogelijk zorgen dat daar ook een ceremonie gehouden kan worden. Mocht de ruimte te klein zijn dan weghalen.
- Slopen of een nieuwe bestemming zoeken, maar zeker niet handhaven van opslag wanneer dit niet nodig is.
- Soms heeft een gebouw een bijna monumentale waarde, dan ga je niet slopen. Het doet afbreuk aan de voorziening. Daar waar dat niet het geval is, kan een gebouw gesloopt worden of een nieuwe functie krijgen.
- Wanneer slopen duurder is dan een andere oplossing, dan niet slopen. Altijd kijken wat het voordeligste is...dus zoeken naar een nieuwe bestemming of slopen kan per begraafplaats verschillen.
- Zo efficiënt en duurzaam mogelijk inzetten zonder de rust van de begraafplaats teniet te doen.

Toelichtingen vraag 8.1

- Dat materiaal moet je zo dicht mogelijk bij de plek waar het nodig is kunnen opslaan.
- Dit alleen al de mogelijkheid voor een nieuwe bestemming niet gebruikt wordt, zie antwoord bij vraag 8
- Het hangt van de begraafplaats af. Als de gemeenschap geen behoefte lijkt te hebben aan zelfbeheer of de begrafenisondernemers hebben al goede onderkomens, dan zijn die opties voor die begraafplaats niet relevant. Als er één optie gekozen zou moeten worden, zou ik voor gebruik voor/tijdens de begrafenis kiezen (door de begrafenisondernemers, niet door één). Maar als er een kerk is, is dat minder nodig, daar kan dan al een bijeenkomst zijn.
- In Groot-Amers is het Huis van Herinnering gerealiseerd, waardoor het nu ook mogelijk is om iemand op te baren en er een mogelijkheid is om een uitvaart met een klein gezelschap te houden. Misschien dat op andere begraafplaatsen de gebouwen mogelijk wat uitgebreid kunnen worden om deze mogelijkheid ook te realiseren.
- Indien niet meer nodig, dan slopen.
- Ze worden nu blijkbaar voor opslag gebruikt. Dan hebben ze m.i. een functie tenzij die opslag niet nodig is. Maar dan zou ik niet verwachten dat opslag als een herbestemming is opgevoerd.

Toelichtingen vraag 9

Het snijden in de kosten

- Al weten wij niet in welke kosten gesneden kan worden, is dat in het onderhoud ?
- Als dat niet voldoende is dan eventueel verhogen van de tarieven
- Balans is verkeerde denkwijze. Is voorziening burgers. Kosten gemeente totaal horen in balans te zijn
- Begraafplaats is voor alle inwoners en hoeft niet in balans te zijn.
- Begraven heeft de naam dat het duur is, hierdoor werk je als het ware crematie in handen. Zorg ervoor dat begraven 'aantrekkelijk' blijft, dat vraagt ook dat de tarieven niet absurd hoog zijn.
- Begraven is al een heel dure aangelegenheid; die kosten moet je niet willen verhogen.
Onderhoudskosten kun je eenvoudig verlagen, door onderhoud onder te brengen bij een stichting die met vrijwilligers het onderhoud verzorgt. Eventueel kun je deelname aan onderhoud verplicht stellen voor nabestaanden. Uiteraard moeten er richtlijnen voor en controle op het onderhoud zijn vanuit de gemeente als kwaliteitsborging. Dit kan heel goed werken, vergelijk het bijvoorbeeld met onderhoud van niet commerciële jachthavens. Wij varen al meer dan 20 jaar en weten uit ervaring dat verenigingshavens bepaald niet onderdoen voor commerciële!
- Begraven is al peperduur, duurder dan je bruiloft bijna. Lijkt me geen goed idee om het nog duurder te maken. Ik wil in mijn eigen paradijs begraven worden.
- Begraven moet betaalbaar blijven en is een basisrecht voor de inwoners van Molenlanden
- De begraafrechten zijn in Molenlanden al heel hoog. De kosten kunnen prima omlaag door begraafplaatsen niet uit te breiden en ook het onderhoud iets minder te doen waardoor ze meer natuurbegraafplaatsen worden.
- De gemeente kan best meer er aan bijdragen.
- De grafkosten zijn heel hoog. Heb het zelf meegemaakt dat de kosten van een graf en onderhoud in 8 jaar tijd verdubbeld zijn.
- De grafrechten in gemeente Molenlanden zijn al relatief hoog.
- De grafrechten zijn al pittig genoeg geprijsd.
- De kosten moeten in de hand gehouden worden.
Waar ik moeite mee heb is dat de kosten van een begrafenis veel hoger zijn dan van een crematie.
- De prijs van grafrechten vind ik nu al behoorlijk hoog
- De prijs voor het begraven in streefkerk is al duur, die tarieven kunnen eigenlijk niet meer omhoog
- De tarieven in Molenlanden zijn al relatief hoog. Ik mis de optie 'meer kosten dekken uit belastingopbrengsten'. Iedereen krijgt te maken met de dood en met lijkbezorging. Daar kan dus ook iedereen aan meebetalen.

- De tarieven liggen al vrij hoog in onze gemeente
- De tarieven voor begraven moeten wel ook voor de lagere inkomens op te brengen zijn. In Goudriaan kost een algemeen graf € 1970,00, voor 15 jaar, een eigen graf 1 persoon € 3650, twee personen € 5862,00, voor 20 jaar. Hiermee zit Molenlanden in de categorie duurste gemeenten in Nederland. Zou op elke begraafplaats een urnenmuur komen, waarvan de aanleg en onderhoud goedkoper is dan hetzelfde aantal graven dan kan dat het totale kosten-baten plaatje in balans brengen.
- De tarieven voor bijvoorbeeld een eigen / particulier graf behoren in Molenlanden tot de hoogsten in Nederland. Een aantal jaren geleden is dat ook al besproken in de voormalige gemeente Molenwaard. Alleen een paar natuurbegraafplaatsen zoals de Heilig Land Stichting en enkele andere begraafplaatsen in ons land zitten iets hoger.
Het is absoluut onwenselijk om de tarieven nog verder te verhogen !!! Een dergelijk particulier graf is dan alleen nog bereikbaar voor een beperkte groep inwoners met een dikke portemonnee. Het overgrote deel van onze inwoners komt dan niet meer aan bod !!
Ik begrijp de denkrichting van het college wel, maar dat is gewoon een rekensom achter een bureau. De praktijk zal zijn zoals ik hiervoor al geschetst heb.
- De tarieven zijn al fors dus moeten niet verhoogd worden. Moet groter budget komen, subsidie oid. Er kan beter in andere zaken gesnoeid worden dan bij begraven. Dus niet teveel beknibbelen en snijden.
- De tarieven zijn in Molenlanden al hoog in vergelijking met veel andere gemeenten.
- De verlenging termijnen van gemeente Giessenlanden aanpassen aan de langere verlenging van gemeente Molenlanden.
- De vraag die hiervoor ligt is of er een balans moet zijn. Begraven is geen dienstverlening die te vergelijken is met bijvoorbeeld een bouwvergunning. De laatste mag kostendekkend worden aangeboden, de eerste niet. De gemeente als overheid heeft hierin een taak om namens de gemeenschap voor een passende wijze van begraven te zorgen. Dat is een algemeen en gezamenlijk belang dat dan ook (deels) door de gemeenschap gedragen mag worden. Grafrechten mogen mensen niet tot cremieren dringen. Als de hoogte van de grafrechten dat wel doet, is het college medeverantwoordelijk voor deze keuze. Wil het college dat?
- Denk ook eens aan een enquête om te inventariseren hoeveel kundige mensen op vrijwillige basis er onderhoud zouden willen doen.
- Dit graf heeft een eeuwigdurend onderhoud.

- Een begraafplaats hoeft toch niet nog schoner en mooier zijn dan thuis tijdens het leven van de overledene.
het graf laten bijhouden door de nabestaande(n) die er dan veel of weinig tijd aan kan besteden maar niet de gemeenschap er voor op laten draaien. kan veel gezeur en kosten schelen toch ?
- Er zijn vast wel mogelijkheden om de kosten te verlagen. Maar belasting verhogen is dure tijd toch al zo lastig. Misschien weten de dorpsraden nog mogelijkheden of vrijwilligers?
- Eventueel soberder onderhoud en gebouwen slopen om onderhoudskosten te voorkomen.
- Evt vrijwilligers werven voor deel onderhoud
- Financien mogen geen belemmering zijn om fatsoenlijke plaats aan nabestaanden te kunnen geven.
- Ga zorgvuldig om met deze zeer gevoelige emotionele en dierbare inwoners van alle begraafplaatsen.
- Geen verhoging graf rechten
- Gemeente Molenlanden is een van de duurste in de omgeving. Weet van mensen die al uit geweken zijn naar andere plaatsen waaronder bij Alblasterdam
- Grafrechten binnen de gemeente Molenlanden zijn al behoorlijk hoog ten opzichte van de kosten in het landelijke gemiddelde. Wellicht eens bij andere gemeenten informeren hoe zij de kosten lager kunnen houden.
- Grafrechten zijn al heel duur.
- Grafrechten zijn al hoog
- Hangt helemaal af welke keuzes er zijn, begraven in molenlanden is al erg duur vergeleken bij andere gemeenten, met name door de bodemgesteldheid in ons gebied. Daar is niet zoveel aan te doen. Dus liever waar mogelijk kosten besparen, maar ook dat heeft een grens. Voor mij hoeven tarieven niet 100% kostendekkend te zijn. Een goede en goed onderhouden begraafplaats mag de gemeenschap best iets kosten tenslotte.
- Het groen onderhoud en vooral opruimen van blad als men niet opruimd met een bladblazer en het verplaatst maar oprapen en in een container doen scheelt veel tijd.
Als men op Hoornaar het heggetje snoeit blaast men het blad in de hoek en wij kunnen het iedere keer van het graf opruimen geeft een gevoel dit graf ligt er al zolang dat maakt niet uit.
- Het in beheer geven van het groenonderhoud aan dorpsbewoners, zoals in Noordeloos gebeurt/gebeurde. Ook het in eigen beheer uitvoeren van het grafonderhoud zou een optie moeten zijn. Het lukraak verder verhogen van de tarieven lijkt me een te gemakkelijke oplossing.
- Het is al erg duur in verhouding met andere gemeentes.

- Het is niet menselijk om mensen die te maken hebben met het sterven en begraven van een geliefde ook nog eens op te zadelen met hoge begraafkosten. Tenzij men genoeg geld heeft. Kosten verdelen naar vermogen.
- Het is onethisch om familieleden op te zadelen met (verhoogde) kosten
- Het onderhoud kan wellicht versimpeld worden, gemakkelijker te onderhouden zoals schelpen in NwLL het ziet er allemaal super uit.
- Hier komt de aap uit de mouw. Realiseert U wel dat Giessenlanden en nu Molenlanden de hoogste tarieven hanteren? B&W moet zich hiervoor schamen en eens gaan besturen. Eerst moest de gravenadministratie worden gesaneerd, toen een dure interim met herrie in de kerkdorpen, vervolgens dure ONuitgewerkte plannen over verhoging van een deel van de begraafplaats Giessen-Oudekerk en nu jullie. Allemaal hoge kosten zonder resultaat.
- Hoeft niet kostendekkend te zijn. Het is voor algemeen nut.
- Ik denk dat het in Molenlanden al duur genoeg is als er gesneden moet worden in de kosten doe het dan bij de personeelskosten.
- Ik heb begrepen dat de tarieven voor grafrecht en verlenging er van behoorlijk wat geld kost en dat Molenlanden hier zeker niet de goedkoopste gemeente van Nederland is. Ik vind dat verhoging van de kosten een drempel opwerpt voor mensen met een smalle beurs.
- Ik kan als buitenstaander niet beoordelen waar bezuinigd moet worden. maar het verhogen van tarieven is geen optie. Onze gemeente behoort zeker niet tot één de goedkoopste. Kijk eens hoe andere goedkopere gemeentes de verdeling maken.
- Ik weet niet van exacte kosten, maar heb gehoord, dat het behoorlijk duur is in Molenlanden. Dus deze keuze is onder voorbehoud.
- Ik woon recht tegenover de begraafplaats en ik zie hoeveel manuren er nu aan worden besteed, vraag ik me weleens af wat er allemaal te doen is. Alles is gesnoeid en bomen en struiken verwijderd! Met grote machines wordt onkruid verbrand, welke met vrachtwagens en hijstoestellen worden aangeleverd!! De uren die daar aan worden besteed! Eén keer in de week met een doodgewone bezem en een hark is ook goed!1 persoon een paar uren!!! De tijd die wordt besteed aan koffie drinken en telefoontjes!!!!
- Kosten en inkomsten hoeven niet in balans te zijn. Voorziening voor algemeen nut en is als zodanig voor iedereen beschikbaar. Kosten betalen uit algemene begroting
- Kosten en uitgaven hoeven niet in balans te zijn. Is voorziening voor alle inwoners.

- Kosten van begraven is al erg hoog, plus de grafrecht kosten ook. Zijn in 1979 in Goudriaan graven voor 750,00 gulden verkocht eeuwigdurend. Als je dat nu tegen die kosten afzet is het wel heel erg duur geworden.
- Kosten voor een eigen graf zijn al zeer hoog, als die nog hoger worden, zijn ze voor nog minder mensen een optie.
- Kostendekkendheid is niet nodig, is achterhaald. Overige voorzieningen in molenlanden zijn ook niet kostendekkend
- Laat meer mensen met werkstraffen hier werken
- Mag niet ten kosten gaan van de verzorging van de begraafplaatsen.
- Mensen worden steeds vitaler ouder, ik wil ook wel met een paar man onderhoud doen.
- Minder onderhoud. Inzet vrijwilligers.
Het hoeft allemaal niet zo aangeharkt. Begraafplaats is juist plaats waar vergankelijkheid getoond mag worden. Kijk naar oude Engelse begraafplaatsen.
- Misschien dat groen onderhoud door de omgeving/ plaatselijke kerken en of verenigingen gedaan kan worden. De grafrechten zijn al hoog en dat gaf in mijn persoonlijke geval veel stress. Vooral als je niet wil dat er na 15 jaar al geruimd wordt en je dus voor een particulier graf gaat.
- Molenlanden is al heel duur qua begraven
- Niet nog hoger de kosten zijn al zo hoog, in onze gemeente
- Oproep doen aan vrijwilligers of mensen zonder betaalde baan.
- Persoonlijk zou ik er voor zijn om bijv. 4 of 5 begraafplaatsen te hebben in Molenlanden. Sliedrecht heeft 1 begraafplaats met 25. 000 inwoners. Wij 20 begraafplaatsen? In elke kern één? Ik weet dat dit heel gevoelig ligt bij onze inwoners, maar ons systeem is niet houdbaar en op den duur onbetaalbaar.
- Snijden in de kosten impliceert dat het onderhoud naar beneden wordt bijgesteld. Nee, efficiënter met geld en tijd omgaan.
- Te gek voor woorden wat het hier kost!! gaan echt over lijken.
- Te weinig mogelijkheden om in te vullen. U stuurt zo te veel Hierbij een rondje Aanvulling balans: Het is al schandalig duur voor de burger. Bij mij moet je niet aankomen met een balans... Weer die centen ! Zorg er maar voor dat de balans hersteld wordt uit de potten Algemene middelen als dienstverlening aan burgers !
- Volgens mij stond indertijd Liesveld in de top 10 van hoge kosten voor begraven. De enige zekerheid die wij mensen hebben in dit leven is dat we allen zullen sterven. Het zou goed zijn als men hier meer van doordrongen was. laten we dan ook de kosten gezamenlijk dragen (via belastingen), zodat een ieder ruimte heeft voor een uitvaart zonder discussie.

- Vrijwilligers
- Waarom zou je meer uitgeven dan nodig? Dus als er gesneden kan worden in de kosten wordt er momenteel te veel uitgegeven! Begraafvoorziening is een plicht van de gemeente. Het is te gek voor woorden dat er niet begraven zou kunnen worden omdat nabestaanden het niet kunnen betalen.
- We betalen al zo erg veel. We behoren tot de duurste gemeenten in Nederland. Voor een basisvoorziening als begraven is dat onvoorstelbaar. Oneerlijk. Zorgt ook voor een ongelijkheid tussen Nederlandse burgers en treft de financieel minder draagkrachtigen ook nog eens extra. Wat mij betreft wordt het geld elders gezocht.
- We betalen ons hele leven behoorlijk veel belasting dus mag er voor de begraafplaats gewoon belasting geld worden gebruikt.
- Wellicht kan de ruimte efficiënt gebruikt worden door in particulieren graven het samenvoegen van lagen aantrekkelijk te maken. (Is ook aantrekkelijk voor families, zij hebben minder nodig en dus ook graven te onderhouden qua kosten)
- Wellicht kan er door meer natuurlijk onderhoud in de kosten gesneden worden, de begraafplaatsen zien er nu erg strak uit. Wellicht is een natuurbegraafplaats goedkoper in onderhoud?
- Zelfs na je dood wil de gemeente nog geld van je hebben, probeer eens in de kosten te snijden, dat geldt overigens voor de gehele gemeente. Het is makkelijk uitgeven van andermans geld.
- Zonder dat de kwaliteit verminderd wordt; er is veel mogelijk

Het verhogen van de tarieven van grafrechten en verlengingen

- Alleen als het niet anders kan.
- Behalve voor graf van kind zolang de ouders nog in leven zijn
- De grafrechten zijn hier in de molenlanden al fors hoog. Dus extra kosten haalt dat maar uit het belasting geld, daar heb ik geen moeite mee.
- Foutje/verleningen i.p.v. verlengingen.
- Ik zou een onderzoek doen naar de tarieven elders, in vergelijkbare gemeenten. En dan kijken hoeveel ruimte er is om te verhogen.
 Persoonlijk heb ik ervaren dat het overschrijven van grafrechten bij uw gemeente €16,00 kost, terwijl ik elders voor dezelfde overschrijving €60,00 moest betalen.
 Mijn indruk is dat er ruimte is om de tarieven te verhogen.
- Meer geld vanuit de gemeente beschikbaar stellen (subsidiëren) en dit benodigde geld in mindering brengen op subsidie voor sport.
- Met een korting/regeling voor mensen met een een minimum inkomen.

- Moet zo'n belangrijk iets als begraafplaatsen perse kostendekkend zijn, mijn inziens niet uit eerbied , dan zou er zo nodig beter bezuinigd kunnen worden op sport en cultuur
- Tarief naar inkomen
- Wat is er mis dat een deel van de kosten wordt betaald uit belastinggeld? Zijn er mensen die niet dood gaan?

Ja natuurlijk niet iedereen hecht evenveel (emotionele) waarde aan een graf. Uitgangspunt wat mij betreft zou zijn dat iedereen recht heeft op een graf ongeacht zijn/haar financiële mogelijkheden.

Ik had gelukkig de financiële mogelijkheden om met ,nogmaals de medewerking van de gemeente, tot een urngraf. De emotionele troost dat dit plekje biedt, is niet in geld uit te drukken. En als ik er veel meer voor moet betalen, ga ik dat doen, zo lang ik dat kan.

Maar als je het geld niet hebt, heb je die keuze niet. Maar wel hetzelfde verdriet. Probeer daar bij jullie beslissing(en) rekening mee te houden.

Een combinatie van het snijden in de kosten en het verhogen van de tarieven van grafrechten en verleningen

- Alleszins reëel in deze tijd om kosten en opbrengsten in balans te brengen
- Als cremieren of een andere vorm van omgaan met het lichaam van de overledene in de toekomst ten opzichte van begraven voordeliger blijkt te zijn, zullen steeds meer mensen kiezen voor deze vormen. Naar mijn mening kan het begraven van de urn heel kostenbesparend zijn omdat er minder ruimte wordt gevraagd. De nabestaanden kunnen echter wel fysiek afscheid nemen en op een 'natuurlijke' manier afscheid nemen en de plek bezoeken als er een (kleine) steen wordt geplaatst. Ook zou ik de mogelijkheid van natuurbegraafplaatsen onderzoeken. Mensen hebben geld over voor het behoud hiervan.
- Als het snijden in de kosten betekent dat het nu al sobere, nog soberder wordt en er alleen maar een vlakke overblijft van grind met wat paden en wat gedenkstenen, dan is dat absoluut onaanvaardbaar. De beleving en de rust die van een begraafplaats uit dient te gaan moet nadrukkelijk aanwezig zijn.
- Altijd spiegelen aan regionaal en landelijk gemiddelde en, waar nodig, inflatie correctie toepassen.
- Begin met een of twee bestaande begraafplaatsen te transformeren naar een centrale begraafplaats met alle toeters en bellen, zodat in de toekomst een betere efficiency mogelijk is. Om dit te propageren kun je denken aan een lager tarief!
 Optie onderzoeken om bij kleine begraafplaatsen het onderhoud door vrijwilligers uit de kernen te laten verzorgen.
- Begraven hoort 100% kostendekkend te zijn. Waarom moeten algemene middelen worden ingezet voor begraven. Begraven of cremieren is een keus en de kosten moeten door de nabestaanden worden betaald.
- Beide aspecten kunnen op deze wijze een bijdrage leveren aan het beheersen van de onkosten.

- Bij bekijken van kosten is van belang dat ieder in de eigen kern begraven kan worden. Geen centrale begraafplaats voor de gemeente Molenlanden uitvoeren
- Dan maar wat meer belastinggeld er aan besteden.
- Dat een beetje belastinggeld hiermee gemoeid is, zien wij als redelijk en billijk vanwege de maatschappelijke zorgplicht van de gemeenteleden hierin. Die we met zijn allen solidair betalen middels belastingen. Belastingdeel mag dus meer verhoogd worden dan de tarieven.
- Dat een deel uit belastinggeld wordt betaald vind ik niet bezwaarlijk, hiermee houden we met alle bewoners ook voorzieningen in stand om in de eigen omgeving begraven te kunnen worden.
- De begraafkosten in Molenlanden zijn al hoog! Zoek de oplossing in kosten besparing en vooral efficiënt werken. Verplaats geen kosten naar "begraven" door begraafplaatsen als een soort pluk maar kaal oefenterrein te maken. Ook de kosten m.b.t. beleid moet duurzamer gemaakt worden. Per gemeentelijke herindeling moet er NIET nieuw beleid gemaakt worden, dit zijn ontwikkelingen waar de politiek veel beter op moet acteren!
- De komende vergrijzing zal een piek geven. Ga differentiëren tussen begraven en het plaatsen van urnen.
- De kosten zijn al erg hoog zeker voor onder modaal
- De kosten zijn in deze regio al hoog
- Denk aan vrijwilligers voor onderhoud
- Die gene die begraven wil worden moet er ook meer voor over hebben. Dit is in molenlanden een lastige keuze omdat er veel gelovige inwoners zijn .
- Dit is lastig, want ik heb geen zicht op de specifieke kosten. Er zit wel een benedengrens aan het onderhoud bijvoorbeeld. Hoewel daar mogelijk ook vrijwilligers voor ingezet kunnen worden. Bij het verhogen van de tarieven moet rekening gehouden worden met de draagkracht, zoals bij de kindergraven al aan de orde was.
- Doe zelf al dingen, waar betaal ik voor? Niet bij de burgers geld halen.
- Door minder beplantingen te planten, zodat daar ook geen onderhoud aan is, (we hebben moeite met bloeiende planten op het kerkhof)
- Een combinatie van goed kijken naar je uitgaven én 'de gebruiker betaalt'. Kortom: een meer zakelijk model.

- Een gemeente die de begraafplaats/kosten niet kan opbrengen om de inwoners te begraven en te onderhouden moet zich gaan bezinnen wat hier aan de hand is
Het is een van de belangrijke/Eerbare zaken, Verhoudingsgewijs met de andere uitgaven mogen de begraafplaatsen wel wat meer gaan kosten, En mag er wel wat meer gereserveerd worden voor uitbreiding in de toekomst
- Een hele belangrijke post in de gemeente uitgaven, die ook gedeeltelijk bekostigd kan worden uit andere middelen. Eerbied voor de inwoners van onze gemeente !
Wat kost de sport niet ? onlangs heel veel geld besteed aan energie besparing , Nodig ? Enz.
- Efficiënter ruimen levert indirect meer op. Meer opbrengst creëren door urnenmuur. Regelmatig rechthebbenden attenderen op bijhouden graf.
- Gemiddeld landelijk tarief natuurbegraafplaats is: enl 4750,00 dubbel 9500,00 eenmalige geafdelvingskosten 500,00 p. P. En 350,00/500,00 herinneringsboom.
- Grafrechten zijn in verhouding tot crematie erg duur. Veel mensen kiezen juist daarom voor cremeren terwijl eigenlijk begraven veruit de eerste optie is. Een plaats om een overleden te bezoeken is erg veel waard, maar niet tegen de huidige kosten.
- Het bieden van meer mogelijkheden waarmee de inkomsten kunnen stijgen. Denk aan een avonduitvaart, aankleding rondom, meer dienstverlening
- Het moet betaalbaar blijven voor iedereen, hoeft niet perse kostendekkend te zijn
- Het moet duidelijk zijn dat aan begraven een prijskaartje hangt. Een eventueel tekort moet zeker niet verhaald worden op alle inwoners / de algemene reserve.
- Het snijden in de kosten moet natuurlijk niet resulteren in een slecht verzorgde begraafplaats.
- Ik ben persoonlijk voor een vermogensafhankelijke / inkomensafhankelijke grafplek. Rijkere betalen meer voor een graf, dan financieel zwakkeren. Daarin lijkt mij meer differentiatie mogelijk. Er is wellicht ook meer overleg noodzakelijk met instanties/kerkelijke gemeenten die het belang van bijv. eeuwigdurende grafurust inzien en die bereid zijn financieel bij te leggen om zo'n begraafplaats te realiseren. Dat kunnen er ook enkelen zijn in de gemeente Molenlanden. Dat hoeft niet in iedere kern.
- Ik denk dat minder onderhoud doen geen optie is, over het algemeen groeit natuur namelijk door, dus minder is dan uiteindelijk meer werk. Wellicht in elk dorp tegen vrijwilligersvergoeding vragen of mensen groen onderhoud willen doen.
- Ik denk vooral het her gebruik van graven dat geld kan opleveren. Dus rouleren is noodzaak

- Ik heb geen beeld bij de kosten momenteel in Molenlanden. We hoeven niet de goedkoopste gemeente te zijn, maar ook niet de duurste. Het is de balans tussen de kosten en hetgeen we er voor terug krijgen. Snijden in de kosten kan voor namelijk goed door te kijken naar een goede arbeidsvriendelijke inrichting en of het in positie brengen van vrijwilligers. Zulke groepen hebben vaak voldoende aan een set handgereedschap en waardering uit de woongemeenschap. Stimuleer en beloon dat vanuit de gemeente
- Inzetten van vrijwilligers bij het onderhoud.
- Kijken hoe en wat efficiënter kan
- Kopen van graf is al heel kostbaar
- Lastig. Ik vind het niet verkeerd als de hele gemeenschap wat bijdraagt via de belasting. Daarom dus een combinatie. De tarieven iets verhogen. De kosten proberen te beperken en de rest aanvullen via de belasting.
- Lijkt me een eerlijkere verdeling.
- Mag de gemeenschap/overheid toch wel wat kosten!!
- Met proportie verhogen maar wel in balans.
- Misschien een of meerdere keren per jaar minder gras maaien. Lang gras is niet zo erg; het woekeren en opgroeien van onkruid daarentegen wel.
- Momenteel zijn er vanuit het verleden nog eeuwig durende grafrechten op oude graven binnen de gemeente. Dit geeft ongelijkheid m.b.t. wat mensen nu betalen voor een graf. Zit hier een verjaringstermijn op? Is er gezien het voortschrijdend inzicht een mogelijkheid aan de nabestaanden een bijdrage te vragen voor de onderhoudskosten van de begraafplaats?
- Naast besparingen en een zekere verhoging van de tarieven, vind ik dat een deel van de kosten van het creëren van voldoende ruimte op de begraafplaatsen best uit algemene middelen betaald mag worden. Zorg voor een waardige plaats van de overledenen uit de gemeente is een 'basis'voorziening die niet kostendekkend hoeft te worden geëxploiteerd.
- Ook in Molenlanden zal er een verschuiving plaatsvinden van de mensen die begraven willen worden vanuit geloofsovertuiging naar minder begraven. Het is niet niet houdbaar de gehele gemeente hiervoor te blijven belasten. Enige solidariteit daar gelaten maar begraven kost nu eenmaal geld.
- Ook voor opslag in de gebouwen lijkt een kleine bijdrage belasting geld op zijn plaats!
- Snijden in de kosten prima maar geen kwaliteitsverlies! wat onderhoud etc. betreft!
- Sommig onderhoud van de graven zelf uitbesteden aan de mensen zelf..? Dit kan een optie zijn..?
- Standaard graafrechten en naar inkomen/vermogen verhogen.
- Tja, ik ga er geen gebruik van maken.

- Toch zoveel mogelijk handhaven van het verzorgde uiterlijk en passende sfeer van de begraafplaats
- Toen wij 25 jaar geleden het graf kochten, waren er in de dorpskernen behoorlijke verschillen in kosten, ik weet niet of dat nog zo is, maar dat zou ik een beetje gelijktrekken.
- Uitgangspunt moet zijn dat de begraafplaatsen goed onderhouden moeten worden. Als dat kan met minder kosten dit doen. Vervolgens kunnen de tarieven stijgen. Mensen laten soms vermogens na. Dan mag een rustplaats ook wat kosten. De rechten mogen echter nooit een financiële sturing veroorzaken naar meer crematies. Dus de kosten van begraven wel blijven relateren aan de kosten van crematies.
- Verhogen tarieven van grafrechten en verleningen is wenselijk om niet te verhogen. Het is wenselijk dat de gehele gemeente de kosten van begraven draagt door dit in de gemeentelijke belasting te verwerken, zodat kosten en betaalbaar voor een ieder hetzelfde zijn.
- Verhoging moet niet de pan uit rijzen.
- Volgens mij zit er heel veel verschil in molenlanden in de grafkosten van elk dorp . maak die graf kosten gelijk volgens mij valt er dan wat te halen . maar voor 50 jaar afschaffen
- Voor een goede afweging van de kosten zou er meer inzicht gegeven moeten worden hoe hoog de kosten zijn in Molenlanden tov andere gemeente, of gemid. Gemeente
- Voor inwoners van de kernen behorend tot de gemeente molenlanden behoeft de begraafkosten niet geheel dekkend te zijn
- Vrijwilligers betrekken bij onderhoud.
En er mag gerust wat gemeenschapsgeld bij dat is ook altijd opgebracht door bewoners die er begraven worden.
- We vinden de kosten al hoog, maar we vinden het ook belangrijk dat het goed bijgehouden wordt, zoals dat nu gedaan wordt in groot-amers.
- Wellicht kan het onderhoud wat extensiever wat mij betreft. Een keer minder blaadjes opruimen kan wat mij betreft. Anderzijds ook kijken naar tariefstelling.
- Zeker het verhogen van de kosten voor verlenging! dat is tenslotte een luxe die al niet voor iedereen is weggelegd en die het ruimtegebrek in stand houdt..

Weet niet/ geen mening

- Begraafplaatsen vertellen iets over de cultuur in een plaats/streek mogen daardoor onderdeel zijn van totale onderhoud en kosten plaatje.
- Crematie.

- De gemeente heeft de plicht tot onderhoud van de begraafplaatsen en het zorgen voor voldoende ruimte tot begraven. dit geld moet komen uit de algemene middelen.
Tevens moet er op de centjes worden gepast.
- De gemeente is verplicht een mogelijkheid tot begraven te hebben. Inwoners betalen hun leven lang aan de gemeente. Moet dan het begraven kostendekkend zijn? Er zijn meer gemeentelijke voorzieningen die niet kostendekkend zijn. Zoals bijvoorbeeld een bibliotheek, school of sporthal
- De kosten van onderhoud zijn voor de gemeente. Niet de grafrechten daaruit financieren.
- De kosten zijn momenteel echt al heel hoog. We zouden eens om tafel moeten om te kijken hoe je daar anders mee om kunt gaan. Kijk eens bij natuurbegraafplaatsen, ga eens in gesprek en probeer eens op een heel nieuwe manier te denken. Er staat weinig service tegenover de hoge kosten: geen toiletten, niet kunnen schuilen in de regen of tegen de zon, geen paraplu's, geen mogelijkheid even water te drinken, noem maar op....
- De kosten zijn reeds hoog. (voor veel mensen eigenlijk al te hoog). ik vind het absoluut geen probleem als een deel van de kosten wordt betaald van belastinggeld.
- De optie om het hier niet mee eens te zijn ontbreekt. Een begraafplaats is een gemeentelijke voorziening die voor iedereen betaalbaar moet zijn en dient te worden gefinancierd uit het gemeentelijk budget. Het kost wat het kost, maar ook niet meer dan dat en de tarieven moeten betaalbaar blijven. Desnoods moet de gemeentelijke belastingen verhoogd worden.
- De tarieven hoeven niet in balans te zijn. Dat geldt nu ook voor andere faciliteiten in gemeente. De wegen zijn ook niet kostendekkend en daar maken wij ook allen gebruik van. Het huishoudboekje van gemeente moet op orde zijn en daaruit worden alle voorzieningen betaald. Kostendekkendheid van een voorziening is een achterhaalde gedachte. Het is een faciliteit van alle bewoners en dat dient de gemeente aan te bieden. De tarieven zijn een bijdrage in kosten of een vertaling naar keuzeniveau.
- De tarieven zijn al hoog genoeg en qua onderhoud ziet het er nu goed uit, dus niets aan doen. Laat ze maar andere denkrichtingen inslaan.
- Dit is een moeilijk vraag om te beantwoorden. Als het financieel niet breed hebt zijn de kosten voor begraven hoog. Dus er zou maar draagkracht moeten worden gekeken.
- Dit suggereert dat er geen andere opties zijn. Als begrafenisondernemers zelf gebouwen mogen gebruiken en hiervoor betalen, kan met deze inkomsten mogelijk kwaliteit worden behouden. Wat mij betreft zouden begrafenisondernemers linksom of rechtsom meer moeten bijdragen aan het onderhoud en de kwaliteit van begraafplaatsen. Zij verdienen meer dan genoeg aan één begrafenis.

- Een begraafplaats is een normale gemeentelijke voorziening. Die mag aan de gemeente geld kosten. Er zijn meer algemene voorzieningen die ook niet kostendekkend zijn, bijvoorbeeld een wandelpark is ook niet kostendekkend maar hoort bij het geheel van een gezonde gemeente.
- Een super eenzijdige vraagstelling met beperkte Antwoord mogelijkheden.. er wordt naar mijn mening voldoende belasting betaald. Welke balans is dan verstoord? Waarom niet - als de kosten hoger zijn dan de opbrengsten- gewoon verhogen van de gemeentelijke bijdrage.. zo is er geen reële keuze!
- Er kan gekeken worden naar wat de gebruikers kunnen doen aan onderhoud, zodat dat misschien de kosten drukt. Ik kan me voortellen in de huidige maatschappij, dat niet iedereen hier tijd/zin in heeft en dat zou betekenen dat verhogen van de tarieven een optie is.
- Er wordt teveel gedacht vanuit de kosten/baten positie.. De gemeente kan vanuit de algemene inkomsten van burgers en overheid investeren in het verzorgen van de overledenen binnen de gemeente. Hiermee bedoelen we een rustplaats voor de overledene. Elke inwoner draagt levenslang bij aan de inkomsten van de gemeente en van de landelijke overheid.
- Geen mening omdat ik geen inzicht heb in de financiën.
- Geen van de 3. De gemeente en centrale overheid in Den Haag moet hier voor zijn verantwoordelijkheid nemen.
- Geld wat nu gaat naar overbodige en onzinnige activiteiten besteden aan begraafplaatsen
- Goedkoper inkopen = kosten reduceren.
- Het door mij beheerde gaf is eeuwig durend af gekocht in het verleden
- Het is een taak van de gemeenschap om hun doden te begraven . Kostenneutraal vind ik daarom geen juist uitgangspunt . Hoeveel kosten de sportterreinen wel niet , niet bepaalt kostenneutraal !
- Hetzelfde houden
- Ik heb bovenaan de vraag en antwoorden mijn mening gegeven. Maar er kunnen ook kosten gehaald, zoals bij het gebruik van de aula. Benut het hele plaatje. Maar een combi van rechten en snijden in de begroting zal niet onoverkomelijk zijn.
- Ik heb geen idee wat de tarieven zijn. Ik zou alleen de verlengingen duurder maken. Begraven op de simpelste manier moet wel betaalbaar blijven voor iedereen,
- Ik heb geen inzicht in het kostenplaatje dus kan niet zien in welke kosten eventueel gesneden kan worden en in hoeverre de tarieven te laag of te hoog zijn.
- Ik heb nog nooit een kostenplaatje gezien en kan hier geen oordeel over geven

- Ik heb wel een mening, maar antwoord staat er niet bij. De kosten hoeven niet in balans te zijn. Kostendekkendheid is een achterhaalde gedachte. Het is een voorziening voor alle inwoners. Dat geldt ook voor wegen en die zijn ook niet kostendekkend. Alle kosten en inkomsten van gemeente in totaal dienen wel in balans te zijn
- Ik heb wel eens gehoord/gelezen dat de kosten van begraven op onze gemeente beduidend hoger zijn dan gemiddeld landelijk.
- Ik vind dat als de kosten hoger worden dit dan in de begroting opgenomen moet worden. laten we de huidige gang van zaken in ere houden. dat verdienen onze overledenen.
- Ik vind het al belachelijk duur. En vooral dat je dan ook nog een dure vergunning moet kopen om een grafsteen te mogen plaatsen.
- Ik zou bij zowel particulier graf als algemeen graf het tijdsbestek verlagen naar 15 jaar en dat je het maar éénmalig mag verlengen met 5 jaar.
Met uitzondering van kindergraven, die 20 jaar en éénmalig verlengen met 10 jaar. De tarieven zo houden zoals ze nu zijn. En ook geen graven verkopen voor 3 personen.
- Indien mogelijk een landelijke schoonmaakdag organiseren, voor zover het mogelijk is voor de nabestaanden, om dan met elkaar de begraafplaats extra te onderhouden, naast het regulier onderhoud door de gemeente (gras maaien, onkruidvrij). Dit kan ook nog verbindend met elkaar werken.
- Je kunt aan burgerinitiatieven denken om de onderhoudskosten te verlagen.
Ik ken de huidige prijzen niet dus kan ook geen oordeel geven over het verhogen van de tarieven. Handig zou het zijn ook eens bij vergelijkbare gemeenten te kijken, hoe gaat men daar met de begraafplaatsen om tegen welke tarieven ?
- Kan me niet voorstellen dat Hoornaar meer kost dan dat het opbrengt.
- Kijk eens naar andere gemeentes. Wat is de reden dat de kosten voor begraven in onze gemeente zo hoog zijn? Grotendeels zijn de kosten voor onderhoud... Dit moet efficiënter kunnen. De bedragen die nu gevraagd worden voor begraven zijn belachelijk hoog. Ga nadenken over een manier om die kosten lager te krijgen. En niet door in t 1 te snijden en t ander te vullen dan verplaats je het alleen maar
- Kosten uit algemene middelen halen.
Gedwongen tot kiezen optie om formulier te verzenden is niet mijn keuze!
- Kosten worden al verhoogd.
- Laten we de doden een waardige plek geven, er is overal geld voor. Ga dan bezuinigen op andere uitgaven om de kosten te drukken.

- Mijn oudelui heeft het gekocht, hij heeft het gelijk voor altijd het onderhoud afgekocht. Dus dit is niet van toepassing
- Mocht er een natuurbegraafplaats komen t.z.t dan kunnen mensen woonachtig uit andere gemeenten daar ook komen te liggen. Dat brengt weer extra inkomsten met zich mee . Het onderhoud van een natuurbegraafplaats is ook niet zo intens als bv een begraafplaats midden in een dorp.
- Niet iedereen bepaald het zelfde bedrag.
- Niet in balans brengen, het mag geld kosten!
- Onze voorkeur is om het huidige beleid voort te zetten.
- Op andere disciplines binnen de gemeente waar teveel geld uitgegeven wordt besparen zodat er voor dit onderwerp meer vrij komt.
- Op een vergadering over bovenstaande in Nieuw-Lekkerland , werd de mogelijkheid aangedragen om vrijwilligers het kerkhof te laten onderhouden. Zou m.i. veel kosten kunnen besparen. Dit zou misschien in meerdere gemeenten een mogelijkheid kunnen zijn.
- Staat er niet bij. Kosten hoeven niet in balans te zijn. Het is een voorziening voor alle burgers. Het onderhoud van de infrastructuur is ook niet kostendekkend.
- Tevreden zoals het nu is.
- Vage stelling. Het is mij niet geheel duidelijk in welke kosten er dan gesneden gaat worden en hoeveel. Derhalve kan ik deze vraag niet beantwoorden.
- Waar wordt al het geld aan besteed? In Streefkerk een uiterst kale sfeerloze begraafplaats, geen bomen, geen bankjes, wel tegelpaden die er al decennia liggen en veel grind. We kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de begraafplaats Streefkerk een ondergeschoven kindje is.
- Waar wordt het geld voor gebruikt?
- Wat mij betreft hoeft dat niet kostendekkend te zijn. Zitten in Molenlanden al erg hoog. Snijden in kosten gaat ten koste van onderhoud. Begraafplaatsen behoren er netjes Nijntje
Wat mij betreft hoeft dat niet kostendekkend te zijn. Tarieven in Molenlanden zijn al erg hoog. Snijden in kosten betekend minder onderhoud. Begraafplaatsen horen er netjes bij te liggen.
- Wel een mening, maar juiste optie staat er niet bij. We moeten accepteren als gemeenschap dat we gezamenlijk voor de kosten moeten opdraaien. Grafrechten zijn wat mij betreft een fundamenteel recht, waarvoor geen kostendekkende balanspost moet worden gecreëerd.
Dat doen we met sportvelden toch ook niet, ook al vinden we het belangrijk dat onze kinderen moeten kunnen sporten? Dat dragen we met elkaar!

- Wij zijn het pertinent oneens met de stelling dat er balans moet zijn tussen de opbrengst en de kosten ! Een begraafplaats is een algemene voorziening zoals bijvoorbeeld een parkeerterrein .In het algemeen gaan we steeds meer betalen voor minder en worden gemeenten steeds zwaarder belast door den Haag . De nederlandse gemeenten moeten in verzet komen tegen de regerende elite uit den Haag ! Ik kan nu zelfs de enquete niet versturen als ik niet een vakje invul met een antwoord dat het mijn niet is!
- Zeker niet duurder worden, niet meer te betalen
 Kosten zijn al hoog op de begraafplaats in Giessen Oudekerk en het termijn moet weer 30 jaar worden
- Zelf ben ik voorstander van hoe het vroeger in veel gemeentes ging: De rest uit de algemene belastingpot. Tarieven verhogen is te makkelijk, snijden in kosten kost ook vaak service.
 Veel nabestaanden kiezen bij leven voor een uitvaartverzekering. Ook hier zitten hoge premiekosten aan vast en nog kan niet alles gedekt worden omdat begraafplaatstarieven op die manier nogal flucutueel zijn. Begraven moet voor iedereen mogelijk blijven, mensen mogen niet door hoge kosten gedwongen worden een andere keuze te maken.

Toelichtingen vraag 10 inwoners

Ik bezoek regelmatig een begraafplaats in de gemeente Molenlanden. Ik beheer de rechten van één of meerdere graven.

- De begraafplaats is een rustgevende plek, het is goed om daar regelmatig te zijn.
- Het feit dat ik er regelmatig kom, of juist niet zou mijn input voor deze enquete niet beïnvloeden.
- Ik ben belanghebbende van meerdere algemeen graven.
- Ik ben een vrijwilliger dus ik kom regelmatig op de begraafplaats
- Ik bezoek zeer regelmatig het graf van mijn ouders en zie zo ook hoe alles bijgehouden wordt
- Meer bekendheid geven, dat er b.v een graf geschud kan worden van opa's of oma's, die dan weer gebruikt kan worden door de kleinkinderen.

Ik bezoek regelmatig een begraafplaats in de gemeente Molenlanden. Ik beheer geen rechten van een graf.

- Ik vrouw van 77 bezoek regelmatig het strooiveld in Nieuw Lekkerland maar ik vraag me af als ik afhankelijk word van een rollator hoe ik dan op het strooiveld kom maar vooral hoe kom ik tegen de hoogte op
- Wij zijn een uitvaartorganisatie in Groot-Amers: Plattel & Van Gils 0184-600404. Wij horen van veel nabestaanden hun verhaal over begraven in de gemeente Molenlanden op het moment dat dat aan de orde is. Dan staat alles in een heel ander daglicht dan wanneer zij er vooraf eens rustig over kunnen spreken. Ineens blijkt dat het dat toch heel anders uitpakt.....

Ik bezoek eens per jaar of enkele keren per jaar een begraafplaats in de gemeente Molenlanden. Ik beheer de rechten van

- Heb wel rechten van graf, ga niet speciaal daar kijken, maar in combinatie met een begrafenis, loop ik wel langs het graf van mijn kind om daar even een blik op te werpen, of steen nog rechtop staat enz. Maar bezoek dat graf niet apart.
- Ik ben het aanspreekpunt van een familie graf aan de kerkweg te Giessenburg
- Ik mis de casus: begraafplaatsen sluiten en in combinatie van kernen een of meer nieuwe begraafplaatsen aanleggen. Op termijn is dat goedkoper. Valt zo'n besluit dan moet er eerst een berg emoties worden geslecht. Denk bijv aan de voormalige gemeente Molenwaard toen de CU over die mogelijkheid wilde nadenken. De samenwerking met kernen is in dezen een vereiste. De historische opmerking van iemand uit Hoogblokland is me in het chauvinistische denken van mensen altijd bijgebleven. Het ging om de suggestie om voor Hoornaar en Hoogblokland een centrale begraafplaats te realiseren. De Hoogblokländer wierp de gedachte om samen met iemand uit Hoornaar op dezelfde plek begraven te worden verre van zich!
- Met onze familie beheren wij de rechten van meerdere graven. Ik ben een voorstander van hergebruik van familiegraven. Ik weet niet of het mogelijk is, maar het lijkt mij ook een mooi idee dat urnen van familieleden bij de bestaande graven bijgeplaatst kunnen worden.
 Hoewel ik persoonlijk geen interesse heb voor een natuurbegraafplaats
- Mijn beide ouders liggen hier begraven en minimaal 1 maal per jaar ga ik het graf bezoeken. Het bezoek heeft de functie van: respect voor de dood, respect voor je ouders, respect voor het onderhoud van het graf en uiteindelijk leidt het ook tot persoonlijke bezinning over levensvragen.
- Mijn moeder is 96 en als zoon voel ik mij betrokken om straks als mijn moeder er niet meer is het graf te bezoeken en het grafrecht over te nemen.
- Samen met mijn echtgenote.

Ik bezoek eens per jaar of enkele keren per jaar een begraafplaats in de gemeente Molenlanden. Ik beheer geen rechten van

- Ik bezoek alleen een begraafplaats in de gemeente Molenlanden als er burens, vrienden of kennis begraven worden.
- Ik niet persoonlijk maar wel zeer dichte familie.. zoals een broer de de rechten heeft van het graf van schoon ouders. en mijn vader beheert de grafrechten van het graf van moeder
- Onze geliefden liggen elders begraven, waar wij wel de rechten van meerdere graven beheren.
- Anders dan begrafenissen; maar woon hier nog maar paar jaar en gelukkig niet veel meegemaakt.

Ik bezoek nooit een begraafplaats in de gemeente Molenlanden. Ik beheer geen rechten van een graf.

Toelichtingen vraag 10 rechthebbenden

Ik bezoek regelmatig een begraafplaats in de gemeente Molenlanden.

- Ik kom er regelmatig en houd de plantjes / groen op het graf goed bij.
- Juist nog vorige week geweest in Oud Alblas. Laatste oom is twee jaar geleden begraven aldaar. Ligt er keurig bij. Heel verzorgd. Kan mij voorstellen dat dit veel inspanning vergt. Wat extensiever zou wat mij betreft en ik verwacht ook van rest van de familie en indachtig de visie van mijn oom dat dat kan. Geef ruimte aan de natuur en dan mag er een blaadje liggen en mogelijk een paddestoel op gaan groeien.
- Regelmatig betekent voor mij: minimaal eens per week, maar geregeld meerdere keren per week
- Tranen schieten in je ogen als je door de hekken gaat wat een zootje. er daar moet je dan voor betalen HEEL ERG
- Vanwege mijn leeftijd sta ik regelmatig aan een graf om een bekende overledene weg te brengen, daarbuiten bezoek ik zelden een begraafplaats.
- Voor mij is een vast plek waar ik mijn overleden vrouw kan gedenken in een mooi onderhouden park en begraafplek heel belangrijk!
- Zeer regelmatig

Ik bezoek eens per jaar of enkele keren per jaar een begraafplaats in de gemeente Molenlanden.

- Door de conditie ga ik veel minder helaas. Maar ik heb een steeds mindere conditie.
- Hey hat niet alleen om mij, maar ook en vooral om overige familieleden die een plek wensen waar zij hun overleden familieleden kunnen bezoeken en herdenken. Familie komt er zelfs voor over uit het buitenland. Dan mag de begraafplaats er toch wel wat minder sfeerloos uitzien als nu het geval is. Daarnaast geeft het aantal keren dat een begraafplaats wordt bezocht niet aan of hij al dan niet moet blijven. Ook de wetenschap dat je familie in de buurt ligt kan al een troost zijn, zonder dat je hier telkens heen gaat!
- Ik kom een aantal keren bij de twee familiegraven (zie boven) voor onderhoud. Ik heb daar geen bezwaar tegen, omdat het goede meditatieve momenten zijn.
- Maximaal 1x per jaar, soms minder. Woon ver weg.
- Mijn grootouders en vader liggen begraven in Giessenburg
- Mijn moeder en mijn grootouders liggen samen in één graf. Wij komen twee keer per jaar uit het oosten van het land om het graf netjes te maken en er een bloemetje te brengen. Graag zien wij een grotere afvalbak voor de uitgebloeide planten. En wat gebeurd er met het graf als wij er niet meer zijn?

- Ouders en naaste familie liggen er begraven. Ook voor genealogisch onderzoek zijn de stenen van belang.
- Ik bezoek nooit een begraafplaats in de gemeente Molenlanden.
- Als wij een bekende ten grave brengen lopen wij gelijk een rondje langs familie- en vrienden graven
  - In Molenlanden ligt een oom begraven. Ik woon niet in de buurt. Het voelt respectvol te weten dat er goed voor mijn oom gezorgd wordt, conform zijn eigen wensen.
- Weet niet
- Alleen bij begrafenissen.

Toelichtingen vraag 11

- Geacht college, wij begrijpen niet waarom wij niet in het familie graf begraven kunnen worden. Zoals het nu is, is het toch goed. Wat hebben we als overledene voor ruimte nodig. Als je ruimte gebrek heb moet je het zo laten en niet veranderen. Waarom moeten er van 3 graven 2 gemaakt worden. Wie heeft deze onzin bedacht. Waar kunnen we dan begraven worden. Met een alternatief komen jullie niet. Het is een levenslang graf. U kunt ons dit niet weigeren.

